

Απολογισμός Εταιρικής
Κοινωνικής Ευθύνης
και Βιώσιμης Ανάπτυξης
2010

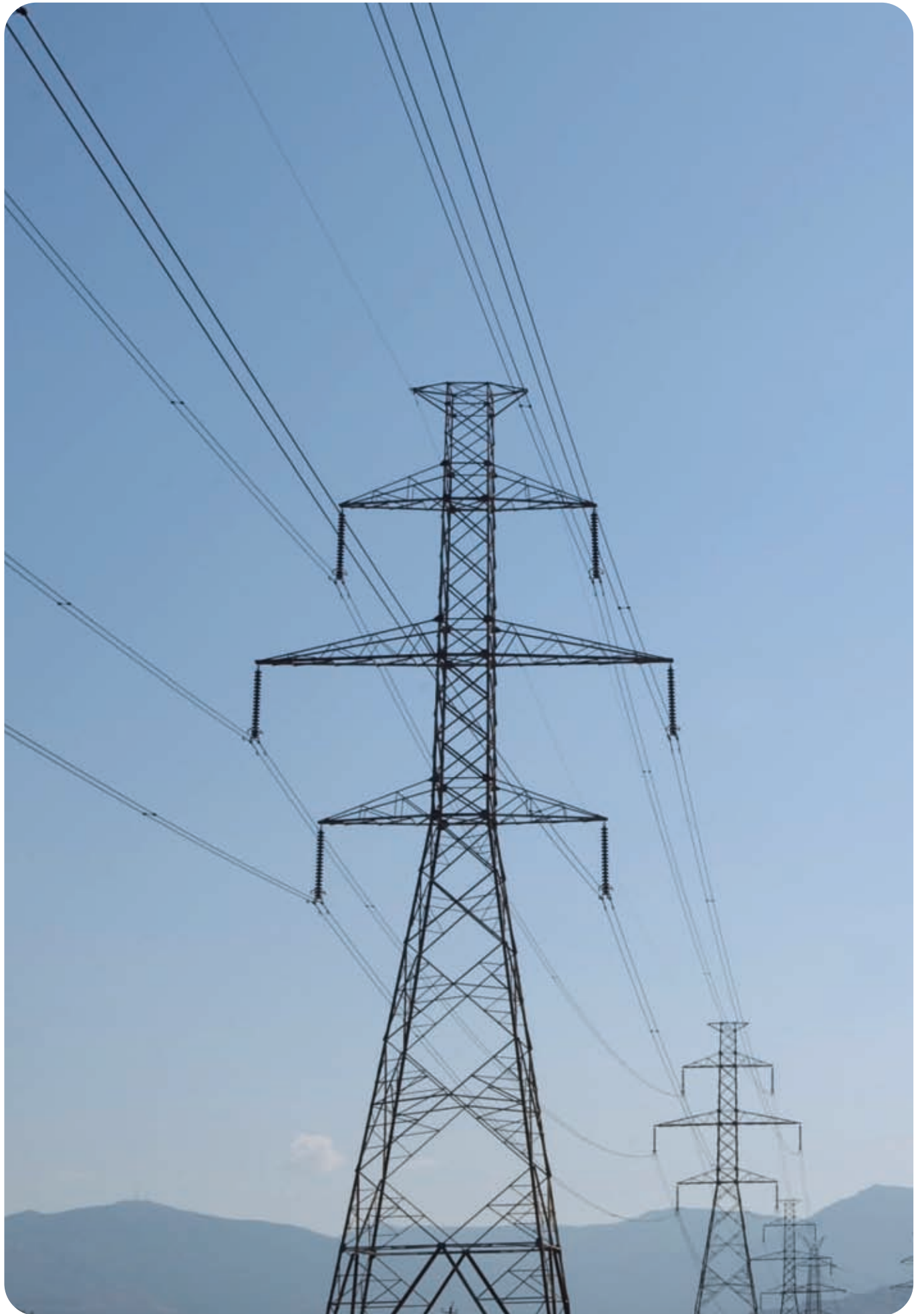

Απολογισμός Εταιρικής
Κοινωνικής Ευθύνης
και Βιώσιμης Ανάπτυξης
2010

Πίνακας περιεχομένων

1.	ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ	5
2.	ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	7
3.	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	9
3.1.	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ	10
3.1.1.	Βασικά μεγέθη	17
3.1.2.	Μετοχική σύνθεση	18
3.1.3.	Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	19
3.1.4.	Σημαντικές μεταβολές στην Επιχείρηση κατά τη διάρκεια του 2010	19
3.1.5.	Συμμετοχές σε σωματεία και οργανώσεις	20
3.1.6.	Βραβεία – διακρίσεις	21
3.2.	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	22
3.2.1.	Βασική διοικητική οργάνωση	22
3.2.2.	Δομή διακυβέρνησης	24
3.2.3.	Μηχανισμοί επικοινωνίας των μετόχων και των εργαζομένων με τη Διοίκηση	27
3.2.4.	Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων	28
3.2.5.	Σύγκρουση συμφερόντων	30
3.2.6.	Διακυβέρνηση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	30
3.2.7.	Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα και κανόνες	32
3.3.	ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	33
4.	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	35
4.1.	ΔΙΑΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	36
4.2.	ΠΕΛΑΤΕΣ	41
4.2.1.	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε όλη την Ελλάδα	41
4.2.2.	Κατηγορίες πελατών και αντίστοιχων τιμολογίων	42
4.2.3.	Ποιότητα ενέργειας	42
4.2.4.	Εξυπηρέτηση πελατών	43
4.2.5.	Υπεύθυνες πρακτικές	45
4.2.6.	Συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς	49

4.3.	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	50
4.3.1.	Βασικά στοιχεία ανθρώπινου δυναμικού	50
4.3.2.	Πρόσθετες παροχές	53
4.3.3.	Εκπαίδευση και κατάρτιση	54
4.3.4.	Ίσες ευκαιρίες και ανθρώπινα δικαιώματα	57
4.3.5.	Υγεία και ασφάλεια στην εργασία	57
4.4.	ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	64
4.4.1.	Συμμετέχουμε στην ανάπτυξη της Δημόσιας Πολιτικής	64
4.4.2.	Συμβάλλουμε στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών	66
4.4.3.	Συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών	71
4.4.4.	Συνεισφέρουμε στη διατήρηση της ιστορίας μας	74
4.4.5.	Αντιμετωπίζουμε τη διαφθορά	74
4.4.6.	Επιδιώκουμε την κανονιστική και νομοθετική συμμόρφωση	75
5.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	77
5.1.	ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	78
5.1.1.	Κλιματική αλλαγή και εκπομπές ρύπων	79
5.1.2.	Υγρά απόβλητα και εκροές / απορρίψεις νερού	85
5.1.3.	Διαχείριση στερεών αποβλήτων	86
5.1.4.	Χρησιμοποιούμενα υλικά	90
5.1.5.	Ιδιοκατανάλωση ενέργειας	91
5.1.6.	Διαχείριση νερού	91
5.1.7.	Οπτική όχληση	96
5.1.8.	Βιοποικιλότητα	98
5.2.	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	101
5.3.	ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΜΕ ΤΗ ΔΙΑΡΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	102
6.	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	104
7.	ΠΙΝΑΚΑΣ ΘΕΣΗΣ ΤΥΠΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΩΝ GRI ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	106

1. Δήλωση Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου

Σας καλωσορίζω στον «Απολογισμό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010» που αποτελεί τον πρώτο στην 60χρονη πορεία της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού.

Από το 1950 η ΔΕΗ καινοτομεί αναβαθμίζοντας το βιοτικό επίπεδο της χώρας, ενώ παράλληλα ήταν και θα συνεχίσει να είναι βασικός υποστηρικτής της αναπτυξιακής πορείας της Ελλάδας.

Σήμερα η Επιχείρηση, στο πλαίσιο της καθημερινής λειτουργίας της, αντιμετωπίζει σύνθετες και αλληλένδετες προκλήσεις οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής φύσης.

Συνεργαζόμενη με άλλους φορείς βρίσκει ευκαιρίες και τρόπους να εφαρμόσει τις γνώσεις και την άριστη τεχνογνωσία που κατέχει, προκειμένου να συμβάλει θετικά στην επίλυση σοβαρών περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή και η διαχείριση υδάτινων πόρων.

Κύριο στόχο για την ΔΕΗ αποτελεί η συνεχής μέριμνα για τον παράγοντα άνθρωπο. Η βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας στην εργασία, η εκπαίδευση του προσωπικού, καθώς και η συμβολή στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των τοπικών κοινοτήτων αποτελούν αντικείμενα διαρκούς ενδιαφέροντος, αλλά και πεδία έντονης δραστηριοποίησης της Επιχείρησης.

Εντάσσοντας την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στο στρατηγικό σχεδιασμό της ΔΕΗ, ενσωματώνουμε την αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών θεμάτων στην μακροπρόθεσμη λειτουργία μας και αναλαμβάνουμε υπεύθυνες πρωτοβουλίες αναφορικά με:

- Τη διαχείριση του αποτυπώματός μας στις τοπικές κοινωνίες και το περιβάλλον.
- Την ανάπτυξή μας, με αρωγό τους εργαζόμενους και την κοινωνία.
- Την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους πελάτες μας.

Η δέσμευσή μας στα ιδεώδη που πρεσβεύει η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι πιο επίκαιρη από ποτέ, τώρα που η χώρα μας αντιμετωπίζει μια πολύ σοβαρή οικονομική κρίση. Ένας οργανισμός του μεγέθους και της δυναμικής της ΔΕΗ μπορεί, μέσω συγκεκριμένων στρατηγικών, να στηρίξει πολύ-επίπεδα και ουσιαστικά την προσπάθεια για ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, αλλά και για τη σωστή καταγραφή, συστηματοποίηση και ανάδειξη των δράσεων και των καλών πρακτικών, ο απολογισμός αυτός δημοσιοποιεί τα σημαντικά θέματα και τις επιδράσεις της ΔΕΗ σε ολόκληρη την Ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Global Reporting Initiative (GRI G3).

Η κυρίαρχη πρόκληση που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε στην εποχή μας ως Επιχείρηση -αλλά και ως Κοινωνία γενικότερα- είναι η διασφάλιση ενός βιώσιμου μέλλοντος για εμάς και τις επόμενες γενιές. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενός μακροπρόθεσμου ενεργειακού σχεδιασμού, με κύριους άξονες τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ορθολογική χρήση ενέργειας, ο οποίος θα καθιστά υπεύθυνη, με απόλυτα μετρήσιμους όρους, την ίδια την Επιχείρηση απέναντι στην κοινωνία.

Μέσα από τον πρώτο της απολογισμό η ΔΕΗ επιβεβαιώνει τη δυναμική της ως της μεγαλύτερης βιομηχανίας της χώρας και εκφράζει τη συμβολή της στον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού μοντέλου, στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αλλά και στη βιώσιμη ανάπτυξη της Ελλάδας. Στόχος μας είναι να συνεχίσουμε να ενημερώνουμε τα Ενδιαφερόμενα Μέρη μας τακτικά για τις προσπάθειές μας, μέσω ετήσιων απολογισμών βιώσιμης ανάπτυξης.

Αναγνωρίζουμε ότι έχουμε ακόμη πολύ δρόμο να διανύσουμε και σημαντικές προκλήσεις να αντιμετωπίσουμε. Ωστόσο, προσβλέποντας και στην υποστήριξή σας, είμαστε αισιόδοξοι ότι θα επιτύχουμε.

Αρθούρος Ζερβός

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

2. Βασικές παράμετροι του απολογισμού

Ο «Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010», στο εξής «Απολογισμός», συνιστά την πρώτη προσπάθεια της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (εφεξής «ΔΕΗ» ή «Επιχείρηση») να καταγράψει και να δημοσιοποιήσει τα σημαντικά θέματα και τις επιδράσεις της, σε σχέση με το τρίπτυχο των θεμελιωδών αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), στην Ελληνική επικράτεια. Η σύνταξη του Απολογισμού πραγματοποιήθηκε με γνώμονα τις κατευθυντήριες γραμμές του Global Reporting Initiative (GRI) έκδοση G3, ενώ συμπληρώνεται με στοιχεία δεικτών που προβλέπονται στο σχετικό συμπλήρωμα για τον ενεργειακό κλάδο (GRI-Electric Utilities Sector Supplement).

Ο «Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010» της ΔΕΗ αναφέρεται στη δραστηριότητά μας για το ημερολογιακό έτος 2010. Απευθύνεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΔΕΗ, δηλαδή στους Πελάτες μας, στην Πολιτεία, στις Ρυθμιστικές Αρχές, σε Δημόσιους Φορείς, στους Μετόχους μας, στους Επενδυτές, σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), στους Εργαζόμενούς μας, στους Ανταγωνιστές, σε Συνεργάτες, στους Προμηθευτές, σε Περιφέρειες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και Τοπικές Κοινωνίες. Στόχος μας είναι να ενημερώνουμε τα ενδιαφερόμενα μέρη μας ετησίως μέσω απολογισμού ΕΚΕ και βιώσιμης ανάπτυξης.

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκδοση αφορούν στα ουσιώδη θέματα βιωσιμότητας/σειφορίας της μητρικής εταιρείας ΔΕΗ. Παράλληλα, γίνεται ξεχωριστή αναφορά στη θυγατρική εταιρεία ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. (εφεξής «ΔΕΗ Ανανεώσιμες»), σε επιλεγμένες ενότητες του Απολογισμού και χωρίς να γίνεται ενοποίηση στοιχείων (τα στοιχεία παρατίθενται εντός ευδιάκριτου πλαισίου). Η συγκεκριμένη αναφορά γίνεται λόγω του σημαντικού ρόλου της θυγατρικής στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της ΔΕΗ και της χώρας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και γενικότερα της βιώσιμης ανάπτυξης.

Κατάρτιση Απολογισμού

Στη ΔΕΗ, με αίσθημα ευθύνης, έχουμε αναγνωρίσει τα ουσιώδη θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και τις προκλήσεις σειφορίας που μας αφορούν (Αρχή της Ουσιαστικότητας), συνθέτοντας πληροφορίες από την ανάλυση εσωτερικών και εξωτερικών παραμέτρων της Επιχείρησης, όπως της λειτουργίας μας, των διεθνών κατευθυντήριων γραμμών για την αντιμετώπιση και δημοσιοποίηση θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης, της αντιμετώπισης των θεμάτων αυτών από αντίστοιχες εταιρείες του κλάδου, της αντίληψης για τις επιδράσεις μας, καθώς και της διαθέσιμης πληροφόρησης από τη διάδρασή μας με τις ομάδες των ενδιαφερομένων μερών μας (Συμμετοχή Ενδιαφερόμενων Μερών). Εντούτοις, αναγνωρίζοντας την έλλειψη δομημένης διαδικασίας που να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στην αρχή της Ουσιαστικότητας, το πρώτο δίμηνο του 2011, θεσπίσαμε και υλοποιήσαμε συγκεκριμένη διαδικασία καθορισμού ουσιωδών θεμάτων σειφορίας, στην οποία εμπλέκονται οι Διοικήσεις όλων των επιχειρησιακών μονάδων της Επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων Μεταφοράς και Διανομής, καθώς και της θυγατρικής ΔΕΗ Ανανεώσιμες. Τα αποτελέσματα της άσκησης αυτής θα τα παρουσιάσουμε με λεπτομέρεια στον επόμενο απολογισμό. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ευρήματα επιβεβαίωσαν σε μεγάλο βαθμό τις ήδη αναγνωρισμένες περιοχές ουσιαστικής επίδρασης, οι οποίες είναι οι ακόλουθες (Πλαίσιο Βιωσιμότητας):

- Οικονομία: Εταιρική διακυβέρνηση, αγορά ενέργειας και επενδύσεις, και οικονομική θέση.
- Κοινωνία: Εργασιακά θέματα (π.χ. εκπαίδευση, υγεία και ασφάλεια κ.λπ.), σχέσεις με τοπικές κοινωνίες, ρυθμιστικά θέματα, και ικανοποίηση πελατών.
- Περιβάλλον: Κλιματική αλλαγή, βιοποικιλότητα, φυσικοί πόροι, ηλεκτρομαγνητικά πεδία, και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι παραπάνω περιοχές διερευνήθηκαν από τον Τομέα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Τομέας ΕΚΕ) της ΔΕΗ – ο οποίος είχε την ευθύνη για την κατάρτιση του Απολογισμού – για τον καθορισμό του περιεχομένου του. Για τη στήριξη του Τομέα και την ενεργό συμμετοχή όλων των επιχειρησιακών μονάδων στην προσπάθεια αυτή, συστάθηκε επισήμως, από εργαζόμενους της ΔΕΗ, η Ομάδα ΕΚΕ. Αντίστοιχη ομάδα δημιουργήθηκε και στη ΔΕΗ Ανανεώσιμες. Ο Τομέας ΕΚΕ παρότρυνε και ενθάρρυνε τη συμμετοχή των μελών των ομάδων αυτών μέσω διαδραστικής προσέγγισης (δια ζώσης συναντήσεις, παροχή υποστήριξης και καθοδήγησης) για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών. Επίσης, με αφορμή την έκδοση του πρώτου Απολογισμού και την αποτελεσματική και συστηματική συμμετοχή των εργαζομένων στη σύνταξή του, υλοποιήθηκε ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης ΕΚΕ που περιλάμβανε:

- Παρακολούθηση από τα στελέχη του Τομέα ΕΚΕ πιστοποιημένου εκπαιδευτικού προγράμματος για την ανάπτυξη κοινωνικών απολογισμών σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο GRI.
- Ενημέρωση της Ανώτατης Διοίκησης της ΔΕΗ σχετικά με τις διεθνείς τάσεις στον τομέα της αειφόρου ανάπτυξης και της ΕΚΕ.
- Εκπαίδευση των Διευθυντών της ΔΕΗ, των οποίων οι Διευθύνσεις εμπλέκονται άμεσα με την παροχή στοιχείων για την κατάρτιση του Απολογισμού, αναφορικά με την ΕΚΕ και τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης κοινωνικών απολογισμών.
- Εκπαίδευση της Ομάδας ΕΚΕ και της αντίστοιχης ομάδας της ΔΕΗ Ανανεώσιμες σχετικά με την ανάπτυξη του Απολογισμού σύμφωνα με τις απαιτήσεις του GRI.

Τέλος, για τις ανάγκες της δημιουργίας του Απολογισμού, συστάθηκε επιτροπή καθοδήγησης (Steering Committee) στην οποία συμμετείχαν μέλη της Διοίκησης και δυο (2) μέλη του ΔΣ, δίνοντας τη δυνατότητα στη Διοίκηση της Επιχείρησης να συμμετέχει άμεσα στη διαδικασία κατάρτισης.

Πηγές δεδομένων

Όλα τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον Απολογισμό προήλθαν από τις επιμέρους επιχειρησιακές μονάδες της ΔΕΗ, όπως περιγράφεται παραπάνω. Τα ποσοτικά δεδομένα έχουν υπολογιστεί από τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται κεντρικά στη ΔΕΗ και στις επιμέρους Διευθύνσεις της, με την υποστήριξη διαφόρων μηχανογραφικών συ-

στημάτων (π.χ. μηχανογραφικό σύστημα ΕΡΜΗΣ), εφαρμογών, αρχείων και καθιερωμένων διαδικασιών. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Τα στοιχεία που σχετίζονται με την ποιότητα της διανεμόμενης ενέργειας προκύπτουν από τις συγκεντρωτικές αναφορές της μηχανογραφικής εφαρμογής για την επεξεργασία των Σημειωμάτων Αποκατάστασης Βλαβών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Απόδοσης Διανομής.
- Τα στοιχεία που αφορούν στις εκπομπές CO₂, υπολογίζονται βάσει της πλατφόρμας «Εφαρμογή Παρακολούθησης Ηλεκτροπαραγωγικών Μονάδων», με τη βοήθεια της οποίας αναπτύχθηκε το πληροφοριακό σύστημα ΘΕΡΜΟ. Το ΘΕΡΜΟ διαχειρίζεται στοιχεία που αφορούν τη λειτουργία των θερμικών μονάδων της Διεύθυνσης Εκμετάλλευσης Θερμοηλεκτρικών Σταθμών και της Διεύθυνσης Παραγωγής Νήσων. Μέρος του συστήματος ΘΕΡΜΟ αποτελεί το υποσύστημα ENVIRO, με τη βοήθεια του οποίου γίνεται η διαχείριση των στοιχείων που αφορούν τις εκπομπές CO₂ των θερμικών μονάδων της Επιχείρησης.
- Τα στοιχεία ανάλυσης των κατηγοριών του ανθρώπινου δυναμικού αντλούνται από τη βάση δεδομένων της Διεύθυνσης Πληροφορικής.

Επιπρόσθετα, σε διάφορες ενότητες του Απολογισμού, γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στον τρόπο και τη διαδικασία συλλογής των πληροφοριών.

Σε περιπτώσεις που δεν ήταν εφικτή η συλλογή ομοιογενών στοιχείων από το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΔΕΗ, ώστε να προκύψουν συνολικά αποτελέσματα, στον Απολογισμό παρουσιάζονται επιλεγμένα στοιχεία με σαφή αναφορά στην επιχειρησιακή μονάδα στην οποία αφορούν.

Στοιχεία επικοινωνίας

Ο «Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010» είναι διαθέσιμος και στον ιστότοπο της Επιχείρησης www.dei.com.gr. Για σχόλια, απόψεις και υποδείξεις σας μπορείτε να απευθυνθείτε στην:

Λένα Σαρικάκη

Τομέαρχη Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
Διεύθυνση Στρατηγικής

Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.
Χαλκοκονδύλη 29, Αθήνα 104 32
E-mail: e.sarikaki@dei.com.gr

A hand in a dark suit jacket points towards a digital screen. The screen displays a bar chart with a white line graph overlaid on it. The background is a dark blue gradient. The overall image conveys a sense of economic analysis and data visualization.

Οικονομία

3. Συνεισφορά στην Οικονομία

3.1 Εταιρικό Προφίλ

Η εταιρεία με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Ανώνυμη Εταιρεία» και διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» ή «ΔΕΗ» ιδρύθηκε κατά μετατροπή και ως διάδοχος της προϋφισταμένης ιδιότυπης Δημόσιας Επιχείρησης υπό τον τίτλο «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού». Το 1999, το Ελληνικό Δημόσιο έθεσε σε εφαρμογή τον Ν.2773/1999 («νόμος απελευθέρωσης») ο οποίος, μεταξύ άλλων διατάξεων, προέβλεπε την μετατροπή της ΔΕΗ σε ανώνυμη εταιρεία. Βάσει του Π.Δ.333/2000 (καταστατικό) η ΔΕΗ μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρεία την 1 Ιανουαρίου 2001, με διάρκεια λειτουργίας 100 έτη. Η ΔΕΗ είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 47829/06/Β/00/2. Υπάγεται στη ΔΟΥ ΦΑΒΕ Αθηνών, με Αριθμό Φορολογικού Μητρώου 0900000045 και η έδρα της βρίσκεται στο Δήμο Αθηναίων, Χαλκοκονδύλη 30, Τ.Κ. 104 32.

Σύντομη ιστορική αναδρομή

Τον Αύγουστο του 1950 ιδρύεται η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, για να λειτουργήσει «χάριν του δημοσίου συμφέροντος», με σκοπό τη χάραξη και εφαρμογή μιας εθνικής ενεργειακής πολιτικής, η οποία, μέσα από την εντατική εκμετάλλευση των εγχώριων πόρων, θα κάνει το ηλεκτρικό ρεύμα κτήμα και δικαίωμα του κάθε Έλληνα πολίτη, στη φθηνότερη δυνατή τιμή. Με την ίδρυσή της η ΔΕΗ στρέφεται προς την αξιοποίηση των εγχώριων πηγών ενέργειας, με τη δημιουργία λιγνιτικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής και υδροηλεκτρικών σταθμών, ενώ ξεκινά και την ενοποίηση των δικτύων σε ένα εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

Το 1956 αποφασίζεται η εξαγορά όλων των ιδιωτικών και δημοτικών επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να υπάρχει ένας ενιαίος φορέας διαχείρισης.

Σταδιακά, η ΔΕΗ εξαγόρασε όλες αυτές τις επιχειρήσεις και ενέταξε το προσωπικό τους στις τάξεις της.

Σ' όλα αυτά τα χρόνια της παρουσίας της, η ΔΕΗ πέτυχε την ενεργειακή αυτονομία της χώρας και έφερε σε πέρας το σπουδαίο έργο του εξηλεκτισμού της, στηρίζοντας ταυτόχρονα το μεγαλύτερο μέρος της βαριάς Ελληνικής Βιομηχανίας.

Από την 1.1.2001 η ΔΕΗ λειτουργεί ως ανώνυμη εταιρεία, ενώ από την 12.12.2001 έχει εισαχθεί στα Χρηματιστήρια Αξιών Αθηνών και Λονδίνου. Η ΔΕΗ σήμερα λειτουργεί σε περιβάλλον απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας. Είναι μία πλήρως καθετοποιημένη επιχείρηση που καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων στην ηλεκτρική ενέργεια και κατέχει ηγετική θέση σε μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές στην Ευρώπη, όπως είναι η Ελληνική και η ευρύτερη αγορά της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η ΔΕΗ είναι σήμερα η μεγαλύτερη επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα και η μοναδική εταιρεία που έχει στην ιδιοκτησία της το εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς, το Σύστημα Μεταφοράς Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων, καθώς και το δίκτυο διανομής.

Με την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και στη χώρα μας (Φεβρουάριος 2001), απέκτησαν δικαίωμα ηλεκτροπαραγωγής, εκτός από τη ΔΕΗ, και άλλες εταιρείες και ιδιώτες. Έτσι η ευθύνη της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας πέρασε σε μια ανεξάρτητη της ΔΕΗ εταιρεία που συστήθηκε για το σκοπό αυτό, στο Διαχειριστή Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ). Τη γενική εποπτεία του Ελληνικού Ηλεκτρικού Συστήματος (παραγωγή, μεταφορά, διανομή ηλεκτρικής ενέργειας) ανέλαβε πλέον η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ).

12.688 MW
Εγκατεστημένη ισχύς

5,79 δις €
Κύκλος εργασιών

928,10 εκ. €
Επενδύσεις

45.258 GWh
Καθαρή παραγωγή
ενέργειας

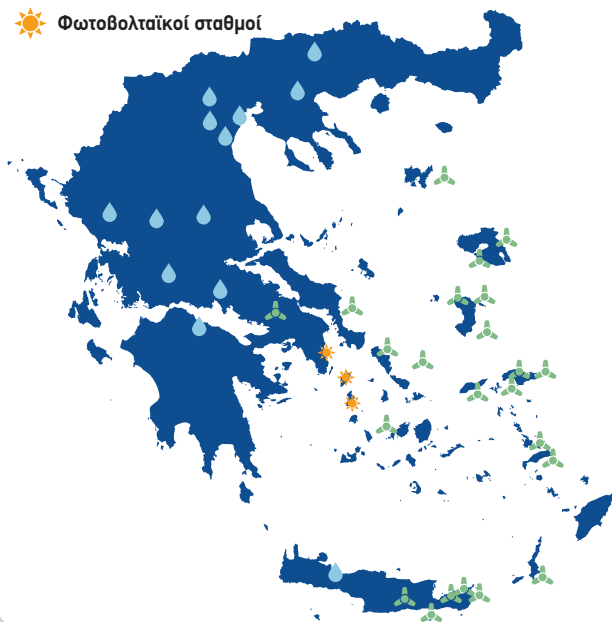
726,15 εκ. €
Κέρδη προ φόρων

95% του κύκλου εργασιών
Αξία που κατανέμεται
στην κοινωνία

Η εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» με το διακριτικό τίτλο «ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε.» ιδρύθηκε το 1998, είναι ανώνυμη εταιρεία του Κ.Ν.2190/1920, ασκεί δραστηριότητα στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και αποτελεί 100% θυγατρική εταιρεία της ΔΕΗ. Στο χαρτοφυλάκιο της ΔΕΗ Ανανεώσιμες περιλαμβάνονται μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί, αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκοί σταθμοί σε όλη την Ελλάδα. Ανάλογα με τη γεωγραφική τους θέση, προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (ηπειρωτική Ελλάδα) ή στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα (νησιώτικη Ελλάδα). Πρόκειται για την Ελληνική εταιρεία ΑΠΕ με τη μεγαλύτερη γεωγραφική διασπορά έργων, από την Κρήτη μέχρι τη Βόρειο Ελλάδα και από τα Δωδεκάνησα μέχρι την Ήπειρο.

Χάρτης Έργων

- Αιολικά πάρκα
- Μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί
- Φωτοβολταϊκοί σταθμοί

Τομείς δραστηριότητας

Βασικός σκοπός λειτουργίας μας, σύμφωνα με το καταστατικό μας, είναι η άσκηση εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας στον τομέα της ενέργειας, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στη δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνονται ενδεικτικά η μελέτη, η επίβλεψη, η κατασκευή, η εκμετάλλευση, η συντήρηση και η λειτουργία εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και δικτύων μεταφοράς και διανομής. Στις δραστηριότητές μας περιλαμβάνονται επίσης η προμήθεια και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, η εξόρυξη, η παραγωγή και η προμήθεια ενεργειακών πρώτων υλών, καθώς και η ανάθεση με σύμβαση κάθε τέτοιου έργου, σε τρίτους.

Επίσης, στον σκοπό της λειτουργίας μας ανήκουν δραστηριότητες όπως η ίδρυση εταιρειών, η συμμετοχή σε κοινοπραξίες, καθώς και η απόκτηση μετοχών άλλων εταιρειών, Ελληνικών ή ξένων και εν γένει η συμμετοχή σε επιχειρήσεις που έχουν σκοπό παρεμφερή με αυτούς που περιγράφονται παραπάνω, ή η δραστηριότητα των οποίων συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τους σκοπούς της Επιχείρησης, ή που έχουν ως σκοπό την αξιοποίηση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας της Επιχείρησης και την εκμετάλλευση των πόρων της.

Ορυχεία

Στο συγκεκριμένο τομέα δραστηριοποιούμαστε μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Ορυχείων (ΓΔ/ΟΡ). Αποστολή της ΓΔ/ΟΡ είναι η έρευνα, η εξόρυξη, η διαχείριση και η εμπορία των στερεών ενεργειακών πρώτων υλών, η αξιοποίηση των παραγώγων της δραστηριότητάς της, καθώς και η παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, με στόχο τη συμβολή στην ενεργειακή ασφάλεια και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, με σεβασμό στο περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Ο λιγνίτης αποτελεί το σημαντικότερο ενεργειακό καύσιμο για την Ελληνική οικονομία, στην εξόρυξη και την εκμετάλλευση του οποίου βασίστηκε ο εξηλεκτρισμός της χώρας από τη στιγμή της ίδρυσης της ΔΕΗ.

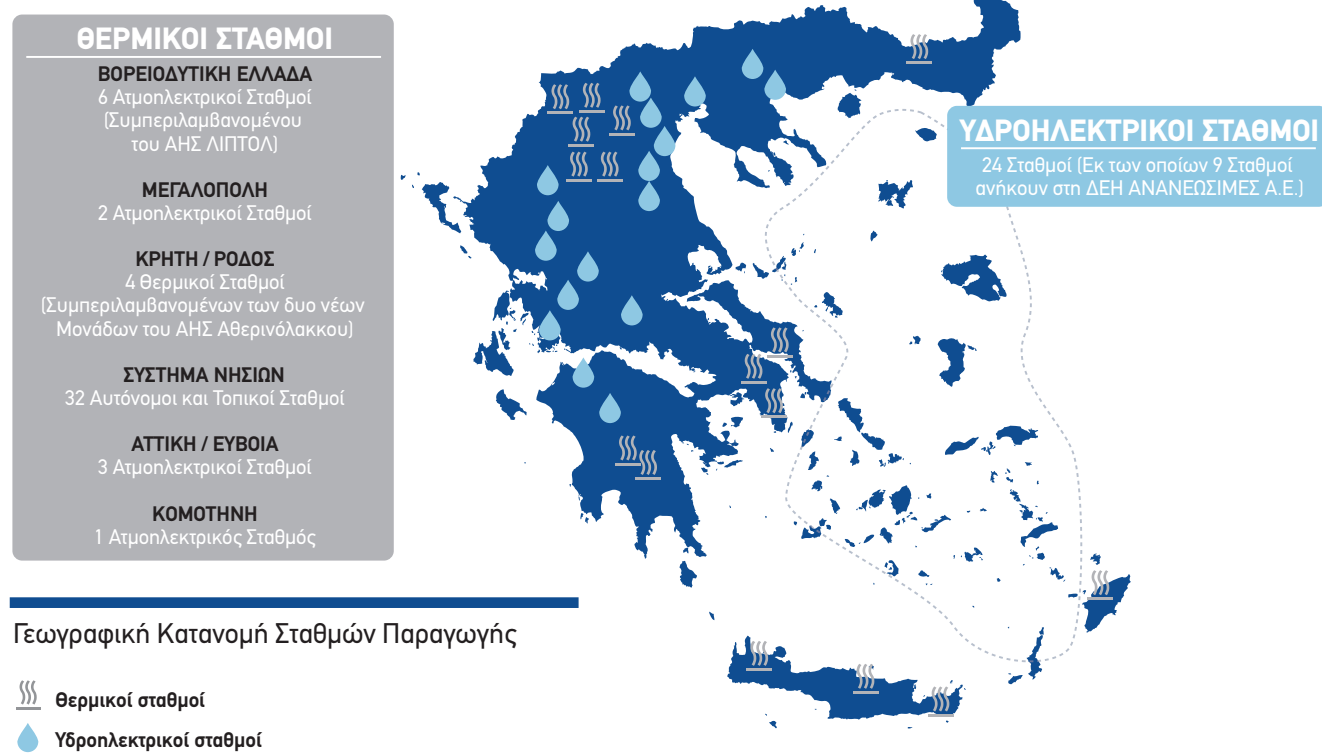
Η χρήση του λιγνίτη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αποφέρει στην Ελλάδα εξοικονόμηση περίπου 1 δις δολαρίων ετησίως. Ο λιγνίτης είναι καύσιμο στρατηγικής σημασίας για την Επιχείρηση, καθώς έχει χαμηλό κόστος εξόρυξης, σταθερή και άμεσα ελέγξιμη τιμή και παρέχει σταθερότητα και ασφάλεια στον ανεφοδιασμό καυσίμου. Συγχρόνως, μέσω της διαδικασίας εξόρυξης του λιγνίτη, προσφέρουμε χιλιάδες θέσεις εργασίας στην Ελληνική Περιφέρεια, ιδιαίτερα σε περιοχές που εμφανίζονται μεγάλα ποσοστά ανεργίας.

Παραγωγή

Στον τομέα της παραγωγής, δραστηριοποιούμαστε μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Παραγωγής (ΓΔ/Π), η οποία έχει ως κύριο έργο την ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού των θερμοηλεκτρικών και μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών της Επιχείρησης και τη βέλτιστη λειτουργική εκμετάλλευσή τους, σε συνδυασμό με την τήρηση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων.

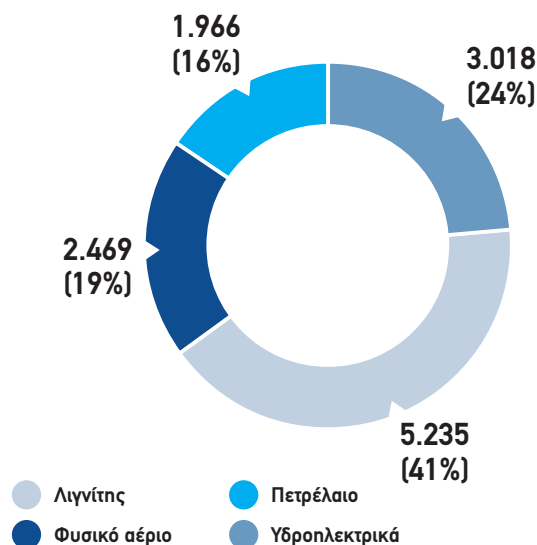
Επιπλέον, μέσω της ΓΔ/Π, στοχεύουμε στη διατήρηση της κυρίαρχης θέσης μας στην απελευθερωμένη αγορά ενέργειας. Υιοθετούμε στρατηγικής σημασίας επιλογές όπως:

- Την κατασκευή νέων μονάδων που ενσωματώνουν σύγχρονες τεχνολογίες και βέλτιστες τεχνικές.
- Την απόσυρση των παλαιών και μη αποδοτικών μονάδων παραγωγής.
- Την επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των υδροηλεκτρικών έργων.
- Τα έργα αναβάθμισης των αυτόνομων και τοπικών σταθμών παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.
- Τη μείωση των εκπομπών CO₂.

Σημείωση: Από τις αρχές του 2010, τέθηκε εκτός λειτουργίας η λιγνιτική Μονάδα I του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού (ΑΗΣ) Πτολεμαΐδας. Η σχετική Υπουργική Απόφαση του ΥΠΕΚΑ εκδόθηκε αρχές του 2011 με το υπ' αριθ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ7/161/3800/09.03.2011 έγγραφο.

Χαρτοφυλάκιο σταθμών παραγωγής σε σύνολο εγκατεστημένης ισχύος 12.688 MW ανά κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας

Χαρτοφυλάκιο σταθμών παραγωγής σε σύνολο καθαρής παραγωγής ενέργειας 45.258 GWh ανά κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας

Στον ακόλουθο πίνακα αναφέρονται τα ποσοστά διαθεσιμότητας και μέσης απόδοσης των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ (%) ¹	ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΣΗ (%) ²
Λιγνιτικές	81,55	34,99
Πετρελαϊκές Διασυνδεδεμένου Συστήματος	85,12	36,69
Φυσικού αερίου	90,18	45,76
Σύνολο Διασυνδεδεμένου Συστήματος	84,03	36,44
Πετρελαϊκές Κρήτης (μαζούτ)	89,80	36,55
Πετρελαϊκές Κρήτης (ντίζελ)	83,45	32,75
Σύνολο Κρήτης	86,20	35,56
Πετρελαϊκές Ρόδου (μαζούτ)	89,47	38,03
Πετρελαϊκές Ρόδου (ντίζελ)	81,02	27,07
Σύνολο Ρόδου	85,80	36,17
Πετρελαϊκές (λοιπά Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά)	87,86	42,30

¹ Η αναφορά γίνεται στη μέση διαθεσιμότητα. Ο υπολογισμός αφορά στη σταθμισμένη μέση τιμή των διαθεσιμοτήτων όλων των μονάδων που χρησιμοποιούν ένα συγκεκριμένο καύσιμο. Αντίστοιχα, το «Σύνολο» αφορά στη σταθμισμένη μέση διαθεσιμότητα όλων των θερμικών μονάδων της ΔΕΗ.

² Η μέση απόδοση υπολογίζεται με βάση το βαθμό απόδοσης επί της παραχθείσας ενέργειας. Ο υπολογισμός αφορά στη σταθμισμένη μέση τιμή των ετήσιων αποδόσεων όλων των μονάδων που χρησιμοποιούν ένα συγκεκριμένο καύσιμο. Αντίστοιχα, το «Σύνολο» αφορά στη σταθμισμένη μέση απόδοση όλων των θερμικών μονάδων της ΔΕΗ.

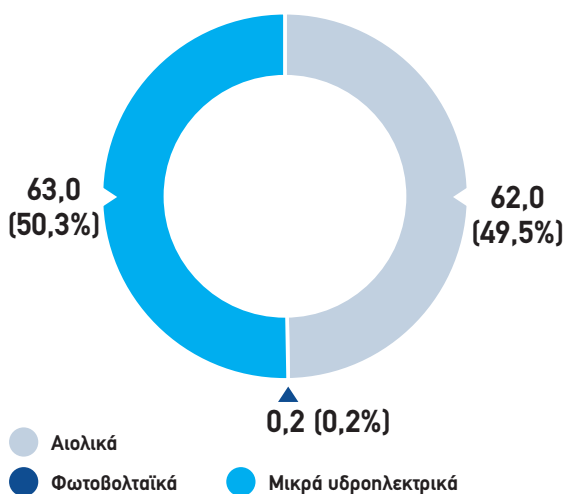
Η εγκατεστημένη ισχύς της ΔΕΗ Ανανεώσιμες το 2010 ανήλθε σε 125,2MW. Στην ισχύ αυτή περιλαμβάνονται και τα παρακάτω συμμετοχικά έργα:

- Τα Αιολικά Πάρκα (Α/Π) Κω και Λέρου τα οποία λειτουργούν σε συνεργασία με την Iberdrola-Ρόκα, και τα Α/Π της Βοιωτίας σε συνεργασία με την εταιρεία EDF.

- Ο Μικρός Υδροηλεκτρικός Σταθμός (ΜΥΗΣ) Γιτάνη, σε συνεργασία με τη Νάνκο Ενέργεια Α.Ε, ο ΜΥΗΣ Βορεινό, σε συνεργασία με τη ΜΕΚ Ενεργειακή Α.Ε, καθώς και ο ΜΥΗΣ Ελεούσα.

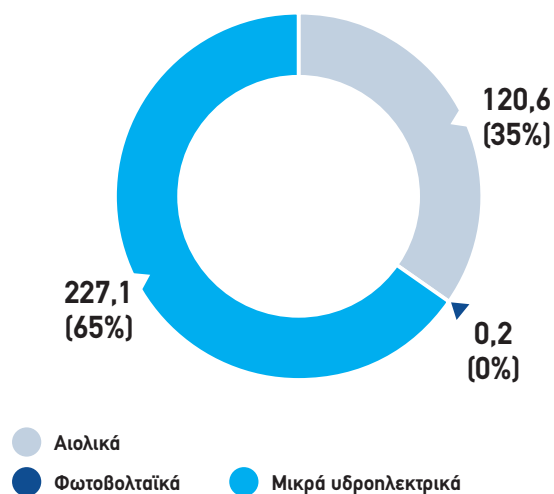
Τονίζεται ότι υπάρχουν και συμμετοχικά έργα τα οποία βρίσκονται υπό ανάπτυξη, όπως τα Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα Καλαμά και Λάδωνα, σε συνεργασία με την ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή Α.Ε και ο ΜΥΗΣ Αλατόπετρας, σε συνεργασία με την Ελληνική Τεχνοδομική Άνεμος.

Εγκατεστημένη ισχύς 125,2 MW* ανά κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας

* Συμπεριλαμβάνονται τα συμμετοχικά έργα της ΔΕΗ Ανανεώσιμες.

Καθαρή παραγωγή ενέργειας 347,9 GWh* ανά κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας

* Συμπεριλαμβάνονται τα συμμετοχικά έργα της ΔΕΗ Ανανεώσιμες.

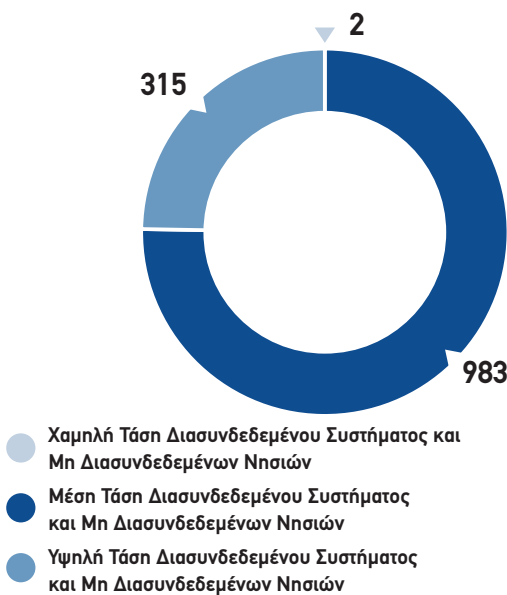

Μεταφορά

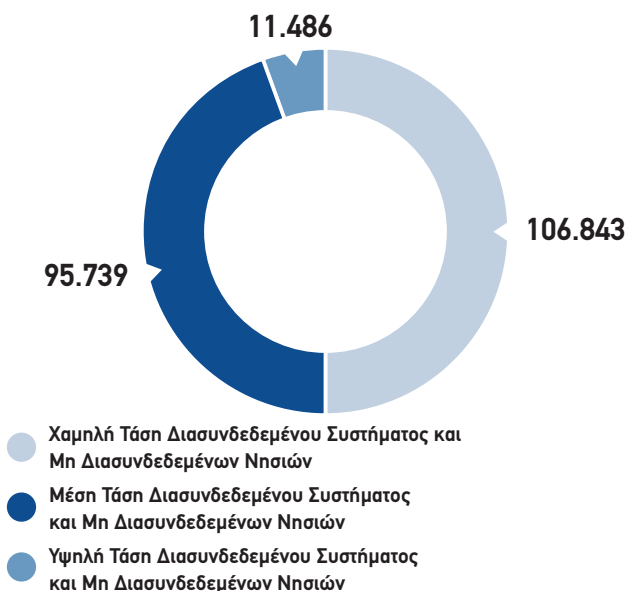
Η Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς (ΓΔ/Μ) έχει στην κυριότητα της το εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς με το οποίο ο ΔΕΣΜΗΕ μεταφέρει ηλεκτρική ενέργεια. Η ενέργεια μεταφέρεται, μέσω των γραμμών υψηλής τάσης, από τους σταθμούς παραγωγής (που ανήκουν στη ΔΕΗ ή σε άλλους παραγωγούς) και από τα σημεία διασύνδεσης με τις γειτονικές χώρες στο δίκτυο διανομής και στους πελάτες υψηλής τάσης.

Το Σύστημα είναι ιδιοκτησία της ΔΕΗ, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν.2773/1999, ενώ ο ΔΕΣΜΗΕ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξή του, καθώς και για την πρόσβαση τρίτων σε αυτό. Στη ΓΔ/Μ έχει αποδοθεί η υποχρεωτική ανάπτυξη νέων έργων μεταφοράς και η φυσική λειτουργία και συντήρηση του Διασυνδεδεμένου Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με τον προγραμματισμό και τις οδηγίες του ΔΕΣΜΗΕ. Η αποστολή της ΓΔ/Μ είναι η μελέτη και κατασκευή των εγκαταστάσεων του Συστήματος Μεταφοράς, η συντήρηση και λειτουργία τους, καθώς και η εξασφάλιση, ανεξαρτήτως συνθηκών, της μεταφοράς της απαιτούμενης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας προς όλους τους χρήστες, με ποιότητα και αξιοπιστία και με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον. Σύμφωνα με τον πρόσφατο Νόμο 4001/2011 η δραστηριότητα της Μεταφοράς μεταφέρεται σε ανεξάρτητη θυγατρική, τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).

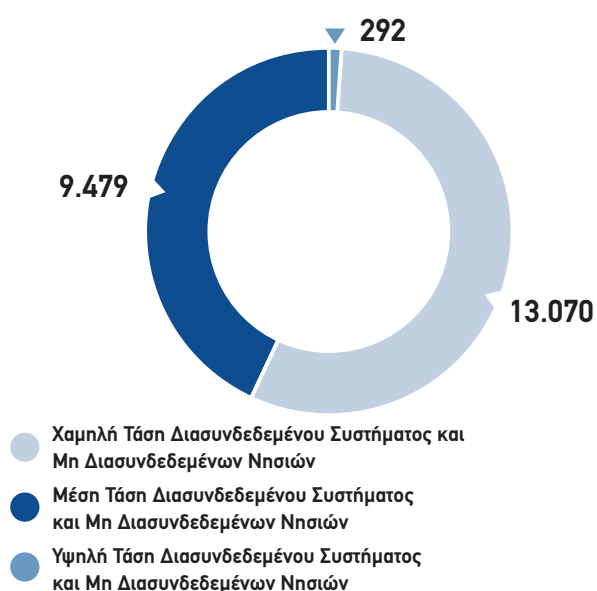
Μήκος (χλμ.) υποβρύχιων γραμμών μεταφοράς και διανομής ανά τάση στο Διασυνδεδεμένο και Μη Διασυνδεδεμένο Δίκτυο

Μήκος (χλμ.) εναέριων γραμμών μεταφοράς και διανομής ανά τάση στο Διασυνδεδεμένο και Μη Διασυνδεδεμένο Δίκτυο

Μήκος (χλμ.) υπόγειων γραμμών μεταφοράς και διανομής ανά τάση στο Διασυνδεδεμένο και Μη Διασυνδεδεμένο Δίκτυο

Διανομή

Η ΔΕΗ, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Διανομής (ΓΔ/Δ), είναι ο μοναδικός διανομέας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, ενώ παραμένει Διαχειριστής του δικτύου διανομής. Η επιχειρησιακή μονάδα της Διανομής είναι υπεύθυνη για τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη την Ελληνική επικράτεια, τόσο στην περιοχή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, όσο και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά. Σήμερα η ΔΕΗ και άλλοι ιδιώτες παραγωγοί, καθώς και οι εισαγωγείς ενέργειας, προσφέρουν ηλεκτρική ενέργεια στη χονδρεμπορική αγορά και την εγχέουν στο Διασυνδεδεμένο Ηλεκτρικό Σύστημα της χώρας. Η ενέργεια αυτή διαδοχικά, μέσω των δικτύων μεταφοράς και διανομής, φθάνει στους καταναλωτές. Η αποστολή της ΓΔ/Δ αφορά στην ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη λειτουργία του δικτύου Μέσης και Χαμηλής Τάσης. Στόχος μας είναι η καλύτερη δυνατή ποιοτική εξυπηρέτηση των χρηστών του Δικτύου και η παροχή υψηλής ποιότητας ενέργειας, με τον εκσυγχρονισμό και την βελτίωση του επιπέδου αξιοπιστίας των εγκαταστάσεων της Διανομής και τη βελτίωση της απόδοσής μας, ώστε να μειωθεί η έκταση και το πλήθος των διακοπών (προγραμματισμένων και μη), να επιτευχθούν ταχύτεροι χρόνοι αποκατάστασης της ηλεκτροδότησης, να βελτιωθεί το επίπεδο της ποιότητας της τάσης, κλπ., με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Σύμφωνα με τον πρόσφατο Νόμο 4001/2011 η δραστηριότητα της Διανομής μεταφέρεται σε ανεξάρτητη θυγατρική, τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ).

Εμπορία

Η Γενική Διεύθυνση Εμπορίας (ΓΔ/Ε) της ΔΕΗ είναι υπεύθυνη για τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας προς καταναλωτές κάθε κατηγορίας. Αποστολή της ΓΔ/Ε είναι η εκπλήρωση, για λογαριασμό της Επιχείρησης, του ρόλου του Προμηθευτή Ηλεκτρικής Ενέργειας, ευθυγραμμισμένη με το Ελληνικό και Ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο. Επιδιώκει την εξασφάλιση της κυρίαρχης θέσης της ΔΕΗ στην απελευθερωμένη αγορά, αναπτύσσοντας κατάλληλη εμπορική και τιμολογιακή πολιτική, εστιαζόμενη κυρίως στην εξυπηρέτηση των πελατών της μέσω αξιοπιστίας και καλλιέργειας διαρκούς και ειλικρινούς επικοινωνίας μαζί τους. Στρατηγικοί στόχοι της ΓΔ/Ε είναι η εξασφάλιση και προώθηση ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών για τις ανάγκες των πελατών της μέσω της ανάπτυξης ενός σύγχρονου εκτεταμένου δικτύου πωλήσεων, της χρήσης σύγχρονων εργαλείων μάρκετινγκ, καθώς και της δημιουργίας εναλλακτικών διαύλων προώθησης πωλήσεων, με κύριο χαρακτηριστικό μια εμφανίσιμη και διαρκώς αναπτυσσόμενη πελατοκεντρική κουλτούρα η οποία να διαπερνά όλες τις δραστηριότητές της. Βασική προτεραιότητά της είναι ο εκσυγχρονισμός της υποδομής της σε πληροφοριακά συστήματα με την ανάλογη φιλοσοφία.

Το νέο πλαίσιο λειτουργίας της απελευθερωμένης αγοράς και ο ανταγωνισμός θέτουν νέους όρους και απαιτήσεις. Η Εμπορία αντιμετωπίζει θετικά την υγιή και χωρίς στρεβλώσεις απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στηρίζοντας έμπρακτα όλες τις απαιτούμενες θεσμικές δράσεις. Στην κατεύθυνση αυτή, ο χαρακτήρας της ΓΔ/Ε είναι διττός:

- Εξασφαλίζει, μέσω της συμμετοχής της στη χονδρεμπορική αγορά ως προμηθευτής, επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να καλύπτει τη ζήτηση των πελατών της ΔΕΗ με τους καλύτερους δυνατούς όρους.
- Παρέχει, ως προμηθευτής, υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, συμβάλλοντας ενεργά στη διασφάλιση υγιούς ανταγωνισμού στο πεδίο της προμήθειας και πώλησης ενέργειας, σε όσο το δυνατό πιο ανταγωνιστικές τιμές για τους πελάτες.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες των λογαριασμών / παροχών πελατών της Επιχείρησης και ο αντίστοιχος αριθμός παροχών για κάθε κατηγορία. Σε σύνολο 7.512.197 παροχών το 77,44% αυτών ανήκουν στην οικιακή και το 17,03% στην εμπορική κατηγορία πελατών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΛΑΤΩΝ / ΠΑΡΟΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΧΩΝ
Οικιακή	5.817.727
Γεωργική	207.666
Εμπορική	1.279.216
Βιομηχανική	61.108
Φωτισμός οδών και πλατειών	94.614
Δημόσιες αρχές	51.775
Έλξη (ΗΣΑΠ, ΗΛΠΑΠ, Τραμ, Αττικό Μετρό κ.ά.)	91
Σύνολο	7.512.197

3.1.1. Βασικά μεγέθη

Η ΔΕΗ αποτελεί τη μεγαλύτερη βιομηχανική επιχείρηση στην Ελλάδα, ως προς τα πάγια ενεργητικά της στοιχεία, με κύκλο εργασιών, το 2010, σχεδόν 5,8 δισ. €.

Πίνακας βασικών μεγεθών της ΔΕΗ

Κέρδη προ φόρων (χιλ. €)	726.150
Ενσώματες ακινητοποιήσεις (χιλ. €)	13.236.285
Μετοχικό κεφάλαιο (χιλ. €)	1.067.200
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (χιλ. €)	6.746.334
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (χιλ. €)	3.885.413
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (χιλ. €)	966.899
Εγκατεστημένη ισχύς (MW)	12.688
Καθαρή παραγωγή (GWh)	45.258
Πωλήσεις στο εσωτερικό (GWh)	51.131
Συνολικός αριθμός τακτικού προσωπικού	21.681
Μερίδιο αγοράς στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας*	95,8%

* Αφορά σε εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη τις πωλήσεις τρίτων προμηθευτών.

Πίνακας βασικών μεγεθών της ΔΕΗ Ανανεώσιμες

Κέρδη προ φόρων (χιλ. €)	10.900
Ενσώματες ακινητοποιήσεις (χιλ. €)	136.500
Μετοχικό κεφάλαιο (χιλ. €)	55.700
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (χιλ. €)	97.800
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (χιλ. €)	0
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (χιλ. €)	250
Εγκατεστημένη ισχύς σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (MW)*	125,2
Καθαρή παραγωγή (GWh)*	347,9
Συνολικός αριθμός τακτικού προσωπικού (συμβάσεις αορίστου χρόνου)	24

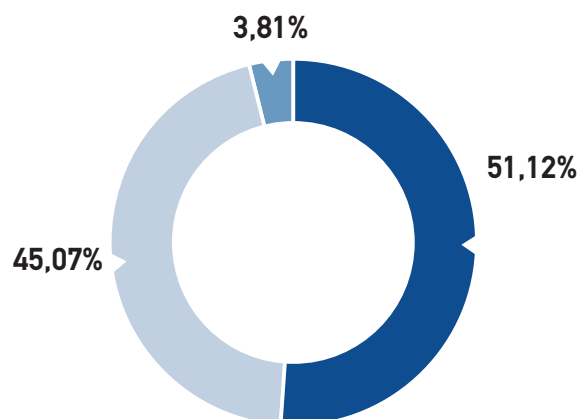
* Συμπεριλαμβανομένων των συμμετοχικών έργων σε λειτουργία.

3.1.2. Μετοχική σύνθεση

Το μετοχικό κεφάλαιο της Επιχείρησης κατά την 31.12.2010 ήταν 1.067.200.000 €, διαιρούμενο σε 232.000.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 4,6 € η κάθε μία.

Η Επιχείρηση δεν γνωρίζει την ύπαρξη μετόχων, πλην του «Ελληνικού Δημοσίου», της «Silchester International Investors» και αθροιστικά των «ΙΚΑ-ΕΤΑΜ/ΤΑΠ-ΔΕΗ» και «ΤΑΥΤΕΚΩ/ΤΕΑΠΑΠ-ΔΕΗ» που να κατέχουν άμεσα ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 3% του μετοχικού της κεφαλαίου. Πέραν της νομοθεσίας για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες η ΔΕΗ υπόκειται και σε συγκεκριμένους νόμους και ρυθμίσεις που έχουν εφαρμογή στις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο, ως κύριος μέτοχος, θα κατέχει το 51% του μετοχικού της κεφαλαίου, η ΔΕΗ θα συνεχίσει να θεωρείται, ως προς ορισμένους τομείς, Επιχείρηση του Ελληνικού Δημοσίου τομέα. Συνεπώς, οι λειτουργίες της θα συνεχίσουν να υπόκεινται σε νόμους και διατάξεις που εφαρμόζονται σε εταιρείες του Ελληνικού Δημοσίου τομέα και επηρεάζουν συγκεκριμένες διαδικασίες.

Μετοχική σύνθεση ΔΕΗ (31.12.2010)

- Ελληνικό Δημόσιο
- Ευρύ επενδυτικό κοινό & θεσμικοί επενδυτές*
- ΙΚΑ - ΕΤΑΜ / ΤΑΠ - ΔΕΗ και ΤΑΥΤΕΚΩ / ΤΕΑΠΑΠ - ΔΕΗ

* Συμπεριλαμβάνεται η από την 1.11.2010 συνολική συμμετοχή της εταιρείας «Silchester International Investors LLP», 14.783.793 μετοχών ή 6,37% των δικαιωμάτων ψήφου της ΔΕΗ, με την ιδιότητα του διαχειριστή επενδύσεων των παρακάτω πελατών της:

- Silchester International Investors International Value Equity Trust,
- Silchester International Investors International Value Equity Taxable Trust,
- Silchester International Investors International Value Equity Group Trust,
- Silchester International Investors Tobacco Free International Value Equity Trust,
- The Calleva Trust.

3.1.3. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται οι εταιρείες, στις οποίες το ποσοστό συμμετοχής της ΔΕΗ, στις 31.12.2010, ήταν 100%.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΕΔΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.	Ελλάδα
ΔΕΗ ΡΟΔΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα
ΔΕΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.	Ελλάδα
ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ 1 Α.Ε.	Ελλάδα
ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ 2 Α.Ε.	Ελλάδα
ΗΛΙΑΚΟ ΒΕΛΟΣ 1 Α.Ε.	Ελλάδα
ΗΛΙΑΚΟ ΒΕΛΟΣ 2 Α.Ε.	Ελλάδα
SOLARLAB Α.Ε.	Ελλάδα
ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1 Α.Ε.	Ελλάδα
ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2 Α.Ε.	Ελλάδα
ΥΗΣ ΟΙΝΟΥΣΑ Α.Ε.	Ελλάδα
PPC FINANCE PLC	Ηνωμένο Βασίλειο

3.1.4. Σημαντικές μεταβολές στην Επιχείρηση κατά τη διάρκεια του 2010

Στις 30 Δεκεμβρίου 2010 πραγματοποιήθηκε η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΔΕΗ όπου λήφθηκαν οι ακόλουθες αποφάσεις:

- Η μεταβίβαση του συνόλου των δραστηριοτήτων της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που ασκούνται σήμερα από τη Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς της ΔΕΗ στην κατά 100% θυγατρική της εταιρεία «ΔΕΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.», καθώς και η μεταβίβαση του συνόλου των δραστηριοτήτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που ασκούνται σήμερα από τη Γενική Διεύθυνση Διανομής και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νήσων της ΔΕΗ στην κατά 100% θυγατρική της εταιρεία «ΔΕΗ ΡΟΔΟΣ Α.Ε.».

- Η εφαρμογή της Οδηγίας 2009/72 οδηγεί σε μεταβολή της οργανωτικής δομής της ΔΕΗ, με την προώθηση του νομικού διαχωρισμού από τη ΔΕΗ των δραστηριοτήτων της μεταφοράς και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Η εφαρμογή του Νόμου, μετά την ψήφισή του στις 22.08.2011, προσδιορίζει, τόσο τη δομή και τις δραστηριότητες των νέων εταιρειών, όσο και τις σχέσεις τους με τη μητρική εταιρεία.

Το 2010 σημαντικές μεταβολές στην ΔΕΗ Ανανεώσιμες αφορούσαν: α) στην αλλαγή έδρας της εταιρείας (Καποδιστρίου 3, Αγία Παρασκευή, Αθήνα), β) στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 15,3 εκ. €, με την εταιρεία να κάνει χρήση βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού ύψους 250,4 χιλ. €, και γ) στη συνέχιση της κατασκευής του Υβριδικού Ενεργειακού Έργου της Ικαρίας και των 9 Α/Π (σε Πάρο, Λέσβο, Λήμνο, Σάμο (Μαραθόκαμπο και Πυθαγόρειο), Ρόδο, Κρήτη (Κοπρινό και Ακούμια) και Σίφνο).

3.1.5. Συμμετοχές σε σωματεία και οργανώσεις

Η συμμετοχή μας ως μέλος σε εθνικούς και διεθνείς φορείς, μας δίνει την ευκαιρία να συζητάμε τόσο για τα σημαντικά επιχειρηματικά θέματα που αφορούν στον ενεργειακό κλάδο, όσο και για τη συμβολή του βιομηχανικού τομέα που δραστηριοποιούμαστε στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΔΕΗ συμμετέχει μέσω των Διευθύνσεών της σε περισσότερα από 40 εθνικά και διεθνή δίκτυα, ενώσεις, συνδέσμους ή οργανισμούς. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι ακόλουθοι:

Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εθνικών Ενώσεων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας – EURELECTRIC

Είμαστε μέλος της EURELECTRIC, που δραστηριοποιείται σε όλα τα επίπεδα της σχετικής αγοράς (παραγωγή, δίκτυα και εμπορία), ενώ σε αυτήν εκπροσωπούνται και ενώσεις εταιρειών ηλεκτρισμού που εδρεύουν σε άλλες εκτός Ευρώπης χώρες.

Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ηλεκτρισμού Ελλάδος (ΣΕΗΕ)

Συμμετέχουμε στον ΣΕΗΕ, ο οποίος έχει ενεργό ρόλο στη EURELECTRIC. Κύριος σκοπός του Συνδέσμου είναι η εκπροσώπηση και προάσπιση των συμφερόντων Ελληνικών επιχειρήσεων παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρισμού σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και η συστηματικότερη και αποτελεσματικότερη πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων φορέων σχετικά με ενεργειακά ζητήματα.

Ένωση Μεγάλων Δικτύων Ηλεκτρικής Ενέργειας (CIGRÉ)

Η CIGRE είναι ένας μη κερδοσκοπικός, επιστημονικός οργανισμός που αριθμεί πάνω από 10.000 μέλη - επιστήμονες οι οποίοι προέρχονται από 92 χώρες από όλο τον κόσμο. Στη CIGRE λειτουργούν 16 Ερευνητικές Επιτροπές οι οποίες έχουν επιφορτιστεί με αντίστοιχες περιοχές τεχνολογικού αντικείμενου. Κάτω από κάθε Ερευνητική Επιτροπή έχουν δημιουργηθεί Ομάδες Εργασίας οι οποίες αναλαμβάνουν να μελετήσουν πιο συγκεκριμένα τεχνικά θέματα. Τα θέματα που ερευνώνται βρίσκονται στην αιχμή της τεχνολογίας και πολλά από τα συμπεράσματά τους αποτελούν υλικό που αξιοποιείται ακόμη και στην διαμόρφωση των νέων διεθνών κανονισμών. Η συμμετοχή μας στη CIGRÉ εκφράζεται μέσω του αρμόδιου για τα δίκτυα Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου της Επιχείρησης, ο οποίος είναι και Πρόεδρος της Ερευνητικής Επιτροπής για τη Διεσπαρμένη Παραγωγή.

Ελληνικός Σύνδεσμος Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΕΣΣΗΘ)

Συμμετέχουμε στον ΕΣΣΗΘ, που ιδρύθηκε το Μάρτιο του 1995, ως επιστημονικός σύνδεσμος μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ο κυριότερος στόχος του είναι η υποστήριξη και διάδοση της σωστής εφαρμογής της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας στην Ελλάδα, με σκοπό ένα αειφόρο ενεργειακό μέλλον.

Συμβούλιο Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Είμαστε μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενός φορέα που δημιουργήθηκε για να αποτελέσει τον ισχυρό και δυναμικό αρωγό των επιχειρήσεων για: α) την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στην Ελληνική επιχειρηματική πραγματικότητα και β) τη δημιουργία του απαραίτητου πλαισίου διαλόγου για τη συζήτηση και τη στάθμιση των κρίσιμων θεμάτων της βιώσιμης ανάπτυξης μεταξύ επιχειρήσεων, Πολιτείας και, γενικότερα, της κοινωνίας.

World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)

Το Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι ένας φορέας που ασχολείται αποκλειστικά με την αειφόρο ανάπτυξη στον τομέα των επιχειρήσεων. Το Συμβούλιο παρέχει μια πλατφόρμα για τις εταιρείες προκειμένου να διερευνήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, να ανταλλάξουν γνώσεις, εμπειρίες και βέλτιστες πρακτικές. Επιπλέον μπορούν να υποστηρίξουν τις θέσεις τους σε διάφορες συναντήσεις συνεργασίας, με κυβερνήσεις, μη κυβερνητικούς και διακυβερνητικούς οργανισμούς. Η ΔΕΗ είναι συνδρομητικό μέλος του εν λόγω οργανισμού.

Ελληνικό δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Από το 2007 είμαστε μέλος του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, το οποίο είναι ένα δίκτυο επιχειρήσεων με τη μορφή μη κερδοσκοπικού σωματείου. Αποστολή του είναι η προώθηση της έννοιας της ΕΚΕ και η προβολή της, τόσο προς τον επιχειρηματικό κόσμο όσο και προς το κοινωνικό περιβάλλον, με απώτερο στόχο την ισόρροπη επίτευξη κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.

Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ)

Συμμετέχουμε στην ΕΕΔΕ, η οποία ιδρύθηκε το 1962. Είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που σκοπό έχει την ανάπτυξη, προβολή και διάδοση των αρχών, των μεθόδων και της πρακτικής του σύγχρονου μάντζιμεντ.

Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛΟΤ)

Είμαστε μέλη του ΕΛΟΤ, του μοναδικού φορέα στην Ελλάδα που είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση, έγκριση, έκδοση και διάθεση των Ελληνικών Προτύπων. Η εκπόνηση των Προτύπων γίνεται από Τεχνικές Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας του ΕΛΟΤ, στις οποίες εκπροσωπούνται οι ενδιαφερόμενοι φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, επιδιώκοντας την επίτευξη της μέγιστης δυνατής συναίνεσης μεταξύ τους.

EuroCharity

Είμαστε επίσης, μέλος του EuroCharity, ενός οργανισμού που ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με την εταιρική υπευθυνότητα, την πράσινη οικονομία, την αειφόρο ανάπτυξη και την επιχειρηματική αριστεία.

Ελληνικό Ινστιτούτο Προμηθειών (ΕΙΠ)

Είμαστε, από το 1986, ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Ινστιτούτου Προμηθειών, του μοναδικού μη κερδοσκοπικού οργανισμού στην Ελλάδα που εξειδικεύεται στον τομέα των προμηθειών και της διοίκησης εφοδιασμού. Ο κύριος στόχος του ΕΙΠ, είναι να προωθήσει καινοτομίες, ιδέες, τεχνικές και εφαρμογές που θα διευρύνουν τις προοπτικές των στελεχών προμηθειών μέσα στις Ελληνικές επιχειρήσεις, βοηθώντας τα να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους τόσο σε επίπεδο Στρατηγικής όσο και σε επίπεδο Υλοποίησης.

Ελληνική Εταιρεία Logistics

Συμμετέχουμε από το 2003 στην Ελληνική Εταιρεία Logistics, ένα Επιστημονικό Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αφοσιωμένο στην εν γένει προώθηση και υποβοήθηση της επιστήμης των Logistics και γενικότερα της εφοδιαστικής αλυσίδας (supply chain).

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες είναι μέλος της European Wind Energy Association (μέλος του ΔΣ) και της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας, στην οποία ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ Ανανεώσιμες διετέλεσε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2010. Επιπρόσθετα, η εταιρεία είναι μέλος του ΣΕΗΕ, του Συνδέσμου Εταιρειών Φωτοβολταϊκών και της European Solar Thermal Electric Association.

3.1.6. Βραβεία – διακρίσεις

Το 2010, απενεμήθη στη ΔΕΗ έπαινος για την έκδοση της Περιβαλλοντικής Έκθεσης Δημοσίου Φορέα με τίτλο «Περιβάλλον ο κόσμος μας! Η ΔΕΗ στο δρόμο της Βιώσιμης Ανάπτυξης», η οποία εκδόθηκε το 2009. Η συγκεκριμένη διάκριση έλαβε χώρα στο πλαίσιο της διοργάνωσης των βραβείων βιώσιμης ανάπτυξης «BRAVO», από το QualityNet Foundation, το Δίκτυο Υπεύθυνων Οργανισμών και Ενεργών Πολιτών.

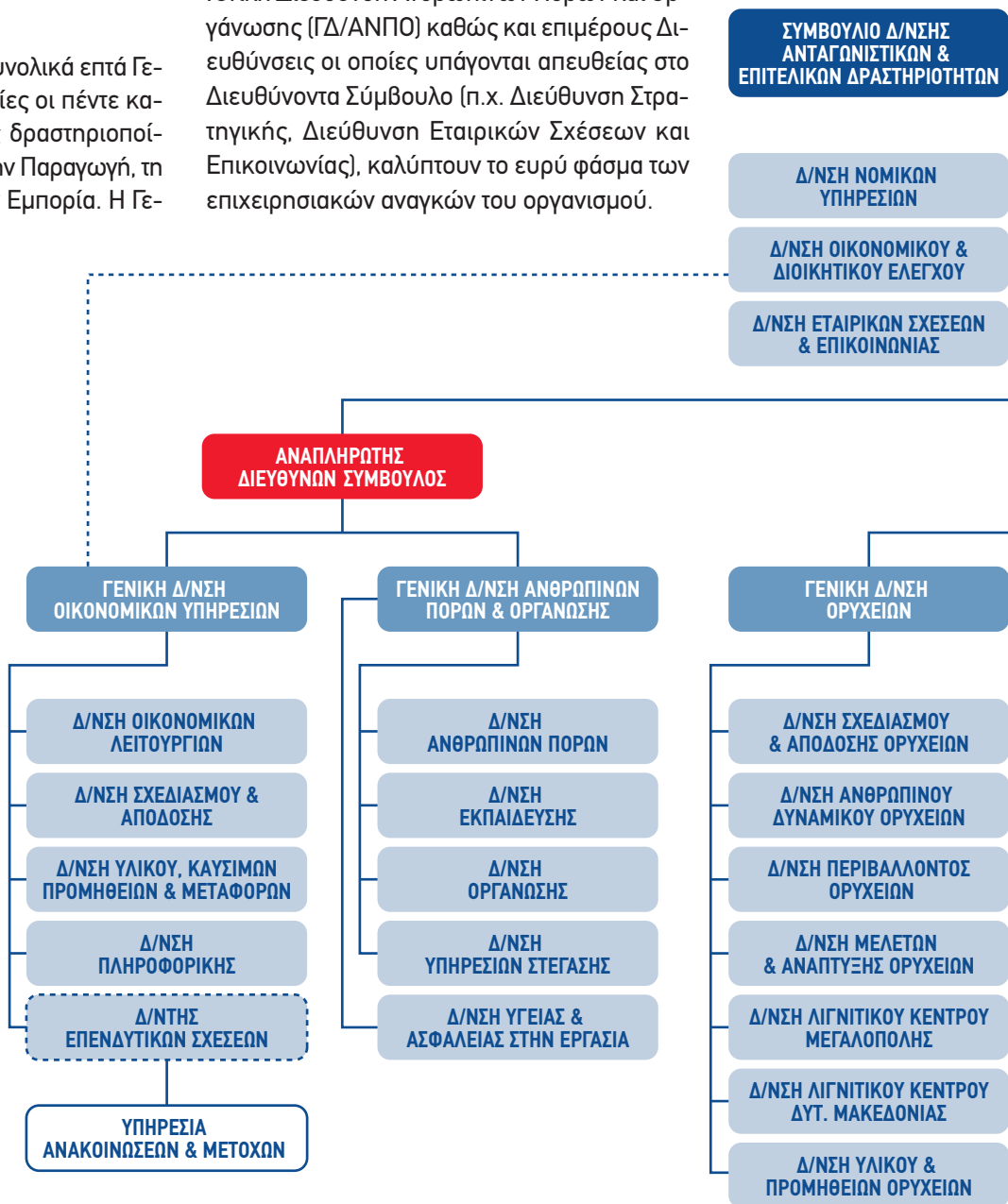
Το 2010 η ΔΕΗ συμπεριελήφθη στις 250 καλύτερες εταιρείες ενέργειας του κόσμου (Platts Top 250 Global Energy Companies Rankings for 2010). Η κατάταξη της Platts γίνεται σε παγκόσμιο επίπεδο, ανά γεωγραφική περιοχή και τομέα δραστηριότητας, βάσει 4 κύριων μεγεθών: αξία παγίων, έσοδα, κέρδη και απόδοση επενδυμένου κεφαλαίου.

3.2 Εταιρική Διακυβέρνηση

3.2.1. Βασική διοικητική οργάνωση

Η ΔΕΗ είναι οργανωμένη σε συνολικά επτά Γενικές Διευθύνσεις από τις οποίες οι πέντε καλύπτουν τις βασικές περιοχές δραστηριοποίησής της, δηλαδή τα Ορυχεία, την Παραγωγή, τη Μεταφορά, τη Διανομή και την Εμπορία. Η Γε-

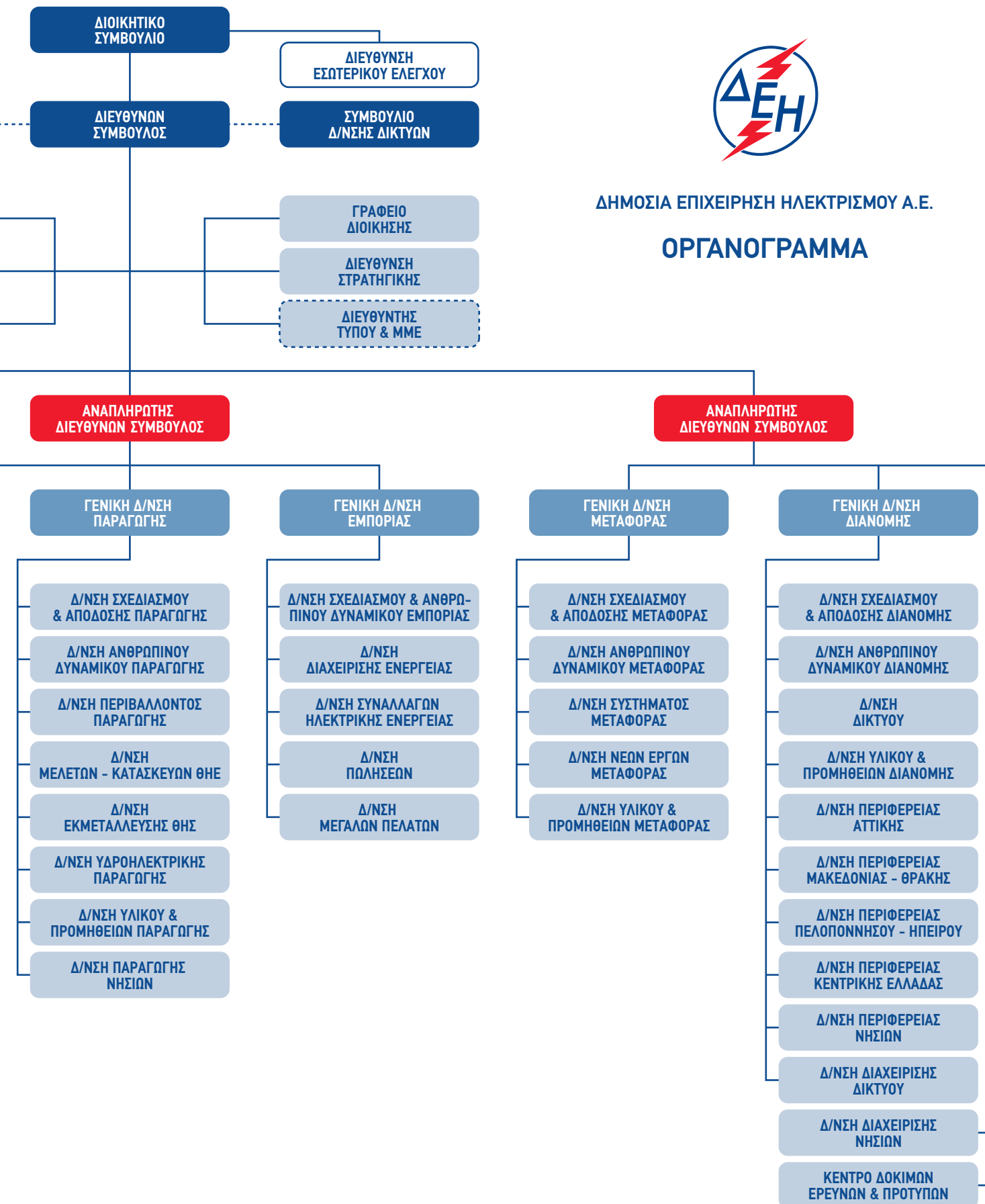
νική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και η Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινων Πόρων και Οργάνωσης (ΓΔ/ΑΝΠΟ) καθώς και επιμέρους Διευθύνσεις οι οποίες υπάγονται απευθείας στο Διευθύνοντα Σύμβουλο (π.χ. Διεύθυνση Στρατηγικής, Διεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων και Επικοινωνίας), καλύπτουν το ευρύ φάσμα των επιχειρησιακών αναγκών του οργανισμού.

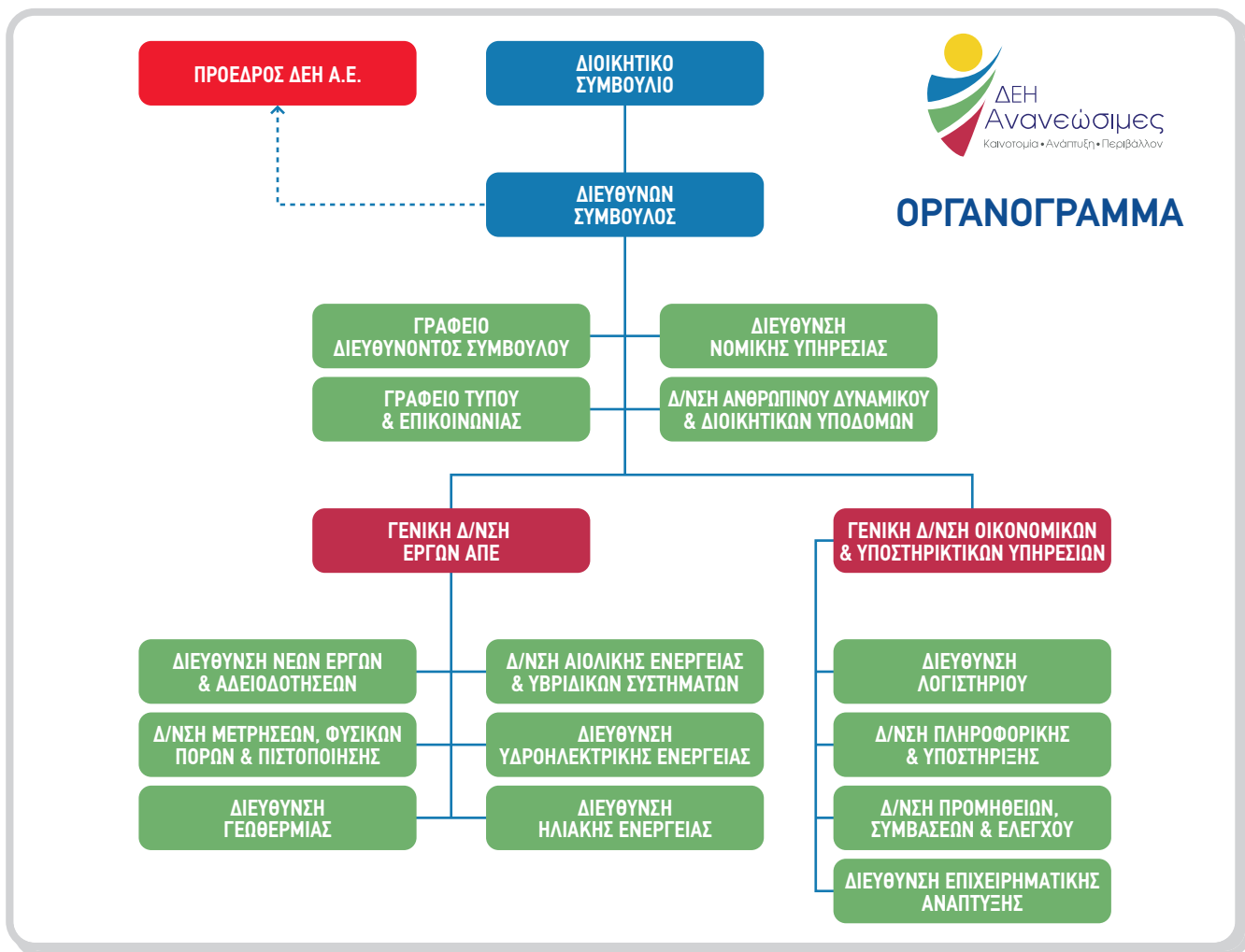

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

3.2.2. Δομή διακυβέρνησης

Η Γενική Συνέλευση (ΓΣ) των μετόχων της Επιχείρησης αποτελεί το ανώτατο όργανό της και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που την αφορά, εκτός αν άλλως ορίζεται στο Καταστατικό.

Τα όργανα διοίκησης της Επιχείρησης αποτελούν:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ).
- Ο Διευθύνων Σύμβουλος.

- Το Συμβούλιο Διεύθυνσης Ανταγωνιστικών και Επιτελικών Δραστηριοτήτων (ΣΔΑΕΔ).
- Το Συμβούλιο Διεύθυνσης Δικτύων (ΣΔΔ).

Το ΔΣ της ΔΕΗ σύμφωνα με το άρθρο 10 του ισχύοντος Καταστατικού, αποτελείται από έντεκα (11) μέλη, τα οποία διακρίνονται σε εκτελεστικά και μη εκτελεστικά. Την 31.12.2010 η σύνθεσή του είχε ως εξής:

Ζερβός Αρθούρος	Πρόεδρος ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος Εκτελεστικό μέλος	Έναρξη θητείας: 15/12/2009	Λήξη θητείας: 14/12/2012
Πετρόπουλος Ευάγγελος	Αντιπρόεδρος ΔΣ Μη ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	Έναρξη θητείας: 29/6/2010	Λήξη θητείας: 29/6/2013
Μέλη			
Αλεξιάκης Παναγιώτης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Εκπρόσωπος μειοψηφίας	Έναρξη θητείας: 17/12/2009	Λήξη θητείας: 16/12/2012
Αντωνίου Ηλίας	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Εκπρόσωπος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής	Έναρξη θητείας: 20/7/2010	Λήξη θητείας: 29/6/2013
Καραβασίλης Ιωάννης	Μη ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Εκπρόσωπος εργαζομένων	Έναρξη θητείας: 2/3/2010	Λήξη θητείας: 1/3/2013
Κατσουλάκος Ιωάννης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Εκπρόσωπος μειοψηφίας	Έναρξη θητείας: 17/12/2009	Λήξη θητείας: 16/12/2012
Μπαράτσης Απόστολος	Μη ανεξάρτητο εκτελεστικό μέλος	Έναρξη θητείας: 29/6/2010	Λήξη θητείας: 29/6/2013
Μπουζούλας Ευάγγελος	Μη ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Εκπρόσωπος εργαζομένων	Έναρξη θητείας: 2/3/2010	Λήξη θητείας: 1/3/2013
Νέλλας Γεώργιος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	Έναρξη θητείας: 29/6/2010	Λήξη θητείας: 29/6/2013
Πανέτας Κων/νος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	Έναρξη θητείας: 29/6/2010	Λήξη θητείας: 29/6/2013
Τσαρούχας Ιωάννης	Μη ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	Έναρξη θητείας: 29/6/2010	Λήξη θητείας: 29/6/2013

Αναφορικά με τον τρόπο καθορισμού των μελών του ΔΣ: α) Έξι (6) μέλη, ανάμεσα στα οποία και ο Διευθύνων Σύμβουλος, εκλέγονται από τη ΓΣ των μετόχων της Επιχείρησης. Το ΔΣ εκλέγει από τα μέλη αυτά τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρό του, β) δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους εργαζόμενους στη ΔΕΗ εκλέγονται βάσει των αρχαιρεσιών που διεξάγονται από την εφορευτική επιτροπή που ορίζεται από την πλέον Αντιπροσωπευτική Συνδικαλιστική Οργάνωση Προσωπικού (ΑΣΟΠ) της Επιχείρησης, γ) δύο (2) μέλη, που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας, εκλέγονται από την Ειδική Συνέλευση των μετόχων της Επιχείρησης και δ) ένα (1) μέλος υποδεικνύεται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και το οποίο προέρχεται από φορείς σχετικούς με τις δραστηριότητες της Επιχείρησης.

Αρμοδιότητες Διευθύνοντος Συμβούλου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ εκλέγεται από τη ΓΣ των μετόχων και η θητεία του είναι τριετής. Είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Επιχείρησης και προϊστάται όλων των υπηρεσιών της, διευθύνει το έργο τους, αποφασίζει για την περαιτέρω οργάνωσή της, στο πλαίσιο του Καταστατικού και των σχετικών αποφάσεων του ΔΣ, παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις με βάση τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Επιχείρησης, τα εγκεκριμένα προγράμματα και προϋπολογισμούς, το Στρατηγικό Σχέδιο, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και τους όρους της Σύμβασης Διαχείρισης που έχει καταρτίσει με την Επιχείρηση κατά το άρθρο 17 του Καταστατικού. Ο Διευθύνων Σύμβουλος υποβάλλει στο ΔΣ της εταιρείας τις προτάσεις και εισηγή-

σεις που απαιτούνται για την πραγματοποίηση των σκοπών της εταιρείας, όπως αυτοί εξειδικεύονται στο Στρατηγικό Σχέδιο και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και αποφασίζει την κατάρτιση συμβάσεων, μέχρι του ποσού που ορίζεται εκάστοτε με απόφαση του ΔΣ. Εκπροσωπεί την Επιχείρηση μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων του βάσει του Καταστατικού ή των αποφάσεων του ΔΣ και μπορεί να εξουσιοδοτεί ή να παρέχει πληρεξουσιότητα σε άλλα πρόσωπα μέλη του ΔΣ ή ανώτερα ή ανώτατα στελέχη της Επιχείρησης για εκπροσώπησή του.

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το ΔΣ είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της ΔΕΗ, διαμορφώνει κατά κύριο λόγο τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξής της και εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της. Το ΔΣ εγκρίνει, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου: α) το Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους για την εκπλήρωση των σκοπών της Επιχείρησης, β) το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Επιχείρησης διάρκειας τριών (3) έως πέντε (5) ετών, το οποίο για κάθε έτος διάρκειάς του εξειδικεύει τους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου, γ) τις μεθόδους πραγματοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου και του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε έτος διάρκειάς τους. Το ΔΣ παρακολουθεί επίσης την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου και του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Το ΔΣ εκπροσωπεί την Επιχείρηση, είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη και να ασκεί κάθε εξουσία που αφορά στη διοίκησή της, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της, χωρίς κανένα περιορισμό, με εξαίρεση τα θέματα που από το νόμο ή το Καταστατικό υπάγονται ρητά στην αρμοδιότητα της ΓΣ.

Το ΔΣ εγκρίνει, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, τον ετήσιο προϋπολογισμό της Επιχείρησης, καταρτίζει, εγκρίνει και υποβάλλει στη ΓΣ για έγκριση τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Επιχείρησης και συντάσσει και υποβάλλει στη ΓΣ την ετήσια έκθεση πεπραγμένων.

Συμβούλια Διεύθυνσης

Στην Επιχείρηση συγκροτούνται και λειτουργούν το Συμβούλιο Διεύθυνσης Ανταγωνιστικών και Επιτελικών Δραστηριοτήτων (ΣΔΑΕΔ), και το Συμβούλιο Διεύθυνσης Δικτύων (ΣΔΔ), με αρμοδιότητα τη διαχείριση των θεμάτων και υποθέσεων που αφορούν, το μεν πρώτο στις επιτελι-

κές και στις εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό δραστηριότητες της Επιχείρησης (Ορυχεία - Παραγωγή και Εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας), το δε δεύτερο στις μη εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό δραστηριότητες (σύστημα Μεταφοράς - δίκτυα Διανομής).

Το ΣΔΑΕΔ και το ΣΔΔ συγκροτούνται από το Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος είναι και Πρόεδρός τους, τους Γενικούς Διευθυντές, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τις Οικονομικές Υποθέσεις και Λειτουργίες και το Ανθρώπινο Δυναμικό και τους τυχόν Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους και Γενικούς Διευθυντές, αρμόδιους αντίστοιχα για τις εκτεθειμένες και μη στον ανταγωνισμό δραστηριότητες της Επιχείρησης.

Τα Συμβούλια Διεύθυνσης λειτουργούν σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΔΣ, διασφαλίζοντας την απαραίτητη συλλογικότητα στην αντιμετώπιση των διοικητικών και λειτουργικών υποθέσεων της Επιχείρησης, καθώς και τη συνοχή στη λειτουργία της, καθένα στο πεδίο ευθύνης του. Τα Συμβούλια επιλαμβάνονται των σημαντικών θεμάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την παραγωγικότητα, την απόδοση των μονάδων, την οργάνωση και λειτουργία των δραστηριοτήτων του πεδίου ευθύνης τους, τον προϋπολογισμό και το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχεδιασμό. Αποφασίζουν για την κατάρτιση συμβάσεων προμηθειών, έργων, παροχής υπηρεσιών και, γενικά, κάθε είδους σύμβασης οικονομικού αντικειμένου μέχρι ποσού, που καθορίζει το ΔΣ. Αποφασίζουν και ρυθμίζουν κάθε θέμα που αφορά στην εκτέλεση των συμβάσεων αυτών. Αμφότερα τα εν λόγω Συμβούλια λειτουργούν βάσει του Κανονισμού Λειτουργίας τους, ο οποίος εγκρίνεται από το ΔΣ με πρόταση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Επιτροπές

Σε εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας περί εταιρικής διακυβέρνησης, αλλά και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών διοίκησης, έχουν συσταθεί στη ΔΕΗ δύο επιτροπές σε επίπεδο ΔΣ, η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Αμοιβών.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από δύο (2) τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ, το οποίο πρέπει να έχει αποδεδειγμένη επαρκή γνώση σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από τη ΓΣ των μετόχων και, χωρίς να μεταβάλλονται ή να μειώνονται οι υποχρεώσεις τους ως μελών του ΔΣ, έχουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία περί εταιρικής διακυβέρνησης. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τον κ. Κ. Πανέτα, τον κ. Π. Αλεξάκη και τον κ. Ι. Κατσουλάκο.

Η Επιτροπή Αμοιβών της Επιχείρησης αποτελείται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, εκ των οποίων δύο (2) τουλάχιστον είναι ανεξάρτητα. Είναι αρμόδια για τη μελέτη και υποβολή προτάσεων προς το ΔΣ για τον καθορισμό των πάσης φύσεως αποδοχών και αμοιβών: α) των μελών του ΔΣ και β) των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Επιχείρησης, με τη σύμπραξη, στην προκειμένη περίπτωση, του Διευθύνοντος Συμβούλου. Η Επιτροπή Αμοιβών αποτελείται από τον κ. Γ. Νέλλα, τον κ. Π. Αλεξάκη και τον κ. Ι. Κατσουλάκο.

Η ΔΕΗ, μέσω των διοικητικών της οργάνων, εξετάζει θέματα οικονομίας, καθώς και κοινωνίας και περιβάλλοντος (κατά περίπτωση και οσάκις ανακύπτουν).

3.2.3. Μηχανισμοί επικοινωνίας των μετόχων και των εργαζομένων με τη Διοίκηση

Το γενικό πλαίσιο επικοινωνίας με τους επενδυτές-μετόχους εξυπηρετούν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιχείρησης οι οποίες επιφορτίζονται και με το έργο της έγκυρης και ισότιμης ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού, με δημοσιοποίηση των εταιρικών γεγονότων και όλων των σημαντικών εταιρικών εξελίξεων. Η επικοινωνία είναι αμφίδρομη και διευκολύνεται από μηχανισμούς που εφαρμόζονται σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι μηχανισμοί οι οποίοι εφαρμόζονται από την Επιχείρηση συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων

Κάθε μέτοχος πλήρως αποπληρωμένων μετοχών με δικαίωμα ψήφου συμμετέχει στη ΓΣ των μετόχων της Επιχείρησης, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών τις οποίες κατέχει. Το Ελληνικό Δημόσιο ασκεί ως μέτοχος της Επιχείρησης τα δικαιώματα που του παρέχονται από το Καταστατικό και τις σχετικές περί ανωνύμων εταιρειών διατάξεις. Παρίσταται στη ΓΣ και εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών ή το νόμιμο εκπρόσωπό του. Στη ΓΣ μπορεί να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Εποπτεύων Υπουργός ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του, κυρίως ως προς τα θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της ΓΣ και αναφέρονται στις παραγράφους 2α και 5α του άρθρου 10 του Καταστατικού.

Ειδική Συνέλευση των μετόχων

Κάθε φορά που απαιτείται εκλογή εκπροσώπου της μειοψηφίας στο ΔΣ, οι μέτοχοι της μειοψηφίας καλούνται από το ΔΣ σε Ειδική Συνέλευση στην έδρα της Επιχείρησης με αποκλειστικό θέμα την εκλογή των μελών του ΔΣ που δικαιούνται να εκλέξουν. Κάθε μέτοχος που παρίσταται και ψηφίζει νομίμως έχει δικαίωμα να προτείνει, τουλάχιστον τρεις (3) πλήρεις ημέρες προ της συνεδρίασης της ΓΣ, και να ψηφίσει τους συμβούλους που επιθυμεί, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μετοχών που κατέχει. Σε περίπτωση που για οιονδήποτε λόγο οιοσδήποτε από τους κατά τα παραπάνω εκλεγμένους συμβούλους μειοψηφίας παραιτηθεί ή εκλείψει, τότε, για την αναπλήρωσή του, επαναλαμβάνεται η διαδικασία εκλογής που περιγράφηκε παραπάνω. Στη Συνέλευση αυτή αποκλείεται η παράσταση του Ελληνικού Δημοσίου - μετόχου.

Δικαιώματα μειοψηφίας

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, το ΔΣ υποχρεούται να συγκαλέσει έκτακτη ΓΣ, ορίζοντας ημέρα συνεδριάσεως αυτής που να μην απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από τη χρονολογία της επίδοσης της αίτησης στον Πρόεδρο του ΔΣ. Η αίτηση πρέπει να αναφέρει με ακρίβεια τα θέματα, τα οποία θα περιληφθούν στην ημερήσια διάταξη. Επίσης, το ΔΣ υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της ΓΣ που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο ΔΣ δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη ΓΣ.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, ο Πρόεδρος της ΓΣ υποχρεούται να αναβάλει μία φορά μόνο τη λήψη αποφάσεων τακτικής ή έκτακτης ΓΣ, ορίζοντας συγχρόνως ημέρα συνεδρίασης για τη λήψη αυτών, εκείνη που αναγράφεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία δεν μπορεί πάντως να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί και που υποβάλλεται στην Επιχείρηση τουλάχιστον πέντε (5) πλήρεις ημέρες πριν από τη ΓΣ, το ΔΣ υποχρεούται να παράσχει σ' αυτούς κατά τη ΓΣ ή, αν προτιμά, πριν από αυτή, σε εκπρόσωπο αυτών και ανεξαρτήτως εκπροσώπησής τους στο ΔΣ, πληροφορίες περί της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και της περιουσιακής κατάστασης της Επιχείρησης.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, η λήψη απόφασης για κάποιο θέμα της ημερήσιας διάταξης της ΓΣ ενεργείται με ονομαστική κλήση.

Μέτοχοι της Επιχείρησης που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί έχουν δικαίωμα να ζητήσουν έλεγχο της Επιχείρησης από το Μονομελές Πρωτοδικείο της Περιφέρειας της έδρας της Επιχείρησης. Επίσης, οι μέτοχοι της Επιχείρησης που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί δικαιούνται να ζητήσουν από το παραπάνω δικαστήριο έλεγχο της Επιχείρησης, εφόσον από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων πιθανολογείται ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση.

Εκπροσώπηση εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Γενικές Συνελεύσεις μετόχων

Οι εργαζόμενοι της Επιχείρησης εκπροσωπούνται στο ΔΣ από δύο (2) μέλη, των οποίων η θητεία είναι τριετής. Τα μέλη αυτά εκλέγονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία και με το σύστημα της απλής αναλογικής, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών αφότου ειδοποιηθεί η πλέον Αντιπροσωπευτική Συνδικαλιστική Οργάνωση Προσωπικού (ΑΣΟΠ). Οι αρχειρεσίες για την εκλογή των εκπροσώπων των εργαζομένων στο ΔΣ διεξάγονται από εφορευτική επιτροπή που ορίζεται από την πλέον ΑΣΟΠ και στην οποία συμμετέχουν ένας τουλάχιστον εκπρόσωπος από τις υπόλοιπες συνδικαλιστικές οργανώσεις της ΔΕΗ.

Τέλος, άλλους μηχανισμούς οι οποίοι υποστηρίζουν την παροχή συστάσεων ή υποδείξεων από τους μετόχους και τους εργαζομένους προς το ΔΣ της Επιχείρησης αποτελούν η δυνατότητα επικοινωνίας και ενημέρωσης μέσω του ιστότοπου της ΔΕΗ, της Διεύθυνσης Επενδυτικών Σχέσεων, της Υπηρεσίας Ανακοινώσεων και Μετόχων, καθώς και του Γραφείου Διοίκησης - Γραμματεία ΔΣ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως ή ευθέως, κατά περίπτωση, οι διατάξεις του άρθρου 18 του Κ.Ν.2190/1920.

3.2.4. Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων

Δικλείδες ασφαλείας σε εταιρικό επίπεδο

Τον Δεκέμβριο του 2010 το ΔΣ της ΔΕΗ αποφάσισε τη συγχώνευση του Κλιμακίου Εσωτερικού Ελέγχου με τη Διεύθυνση Οικονομικού και Διοικητικού Ελέγχου και τη μετατροπή τους σε Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ), υπαγόμενη απευθείας στο ΔΣ, με αποστολή την ενιαία ελεγκτική κάλυψη του συνόλου των επιχειρησιακών κινδύνων της Επιχείρησης. Η ΔΕΕ εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας, έχουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την νομοθεσία περί εταιρικής διακυβέρνησης, περιλαμβανομένων:

- της παρακολούθησης της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,

- της παρακολούθησης της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της παρακολούθησης της ορθής λειτουργίας της ΔΕΕ,
- της παρακολούθησης της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,
- της επισκόπησης και παρακολούθησης θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών – λογιστών, ιδιαίτερως όσον αφορά στην παροχή από αυτούς στην Επιχείρηση και στις θυγατρικές της άλλων υπηρεσιών.

Το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΔΕΕ καταρτίζεται με βάση τον προσδιορισμό, την επικαιροποίηση και την εκτίμηση των επιχειρησιακών κινδύνων του Ομίλου της ΔΕΗ και λαμβάνοντας υπόψη τους στρατηγικούς στόχους της Επιχείρησης και όλες τις εξελίξεις που αφορούν σε αυτήν και στο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένου του ενδεχόμενου κινδύνου της διαφθοράς. Το πρόγραμμα ελέγχου υποβάλλεται, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, για έγκριση στο ΔΣ.

Πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων

Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων εστιάζεται στην αβεβαιότητα των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών αγορών και προσβλέπει στην ελαχιστοποίηση των δυσμενών αποτελεσμάτων στην χρηματοοικονομική θέση της Επιχείρησης. Η Επιχείρηση προσδιορίζει, αξιολογεί και, εάν καταστεί αναγκαίο, αντισταθμίζει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες. Η Επιχείρηση δεν πραγματοποιεί συναλλαγές κερδοσκοπικής φύσης, ενώ σε περιοδική βάση ελέγχει και αναθεωρεί τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες αναφορικά με τη διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Επίσης, όπως αναφέρθηκε στην ενότητα «Βασικές Παράμετροι του Απολογισμού», εντός του πρώτου διμήνου του 2011 η ΔΕΗ σχεδίασε και υλοποίησε διαδικασία καθορισμού ουσιωδών θεμάτων αειφορίας, στο πλαίσιο της αναγνώρισης και ιεράρχησης των επιχειρηματικών κινδύνων/επιπτώσεων της στο τρίπτυχο των θεμελιωδών αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (οικονομία, κοινωνία, περιβάλλον). Η διαδικασία αυτή θα επαναλαμβάνεται περιοδικά προκειμένου να επικαιροποιούνται οι αναγνωρισμένες επιδράσεις/κίνδυνοι.

3.2.5. Σύγκρουση συμφερόντων

Η ΔΕΗ επιδιώκει την αποτροπή περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των εργαζομένων και της ίδιας της Επιχείρησης, μέσω διαδικασιών που αναφέρονται στο Καταστατικό της και εφαρμόζονται από το σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης που διαθέτει. Οι συγκεκριμένες διαδικασίες αφορούν σε όλα τα μέλη του ΔΣ καθώς και το προσωπικό της.

Ευθύνη μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και λοιπών υπόχρεων προσώπων

Τα μέλη του ΔΣ ευθύνονται απέναντι στην Επιχείρηση για κάθε πταίσμα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τους ειδικότερους ορισμούς των άρθρων 22α και 22β του Κ.Ν.2190/1920, όπως ισχύει. Επίσης, τα μέλη του ΔΣ υποχρεούνται να τηρούν απόλυτη εχεμύθεια για εμπιστευτικά θέματα της Επιχείρησης, των οποίων έλαβαν γνώση με την ιδιότητά τους ως συμβούλων.

Δεδομένης της πρόσβασης που έχουν στην προνομιακή πληροφόρηση, τα όργανα Διοίκησης οφείλουν να ανακοινώνουν αμέσως στο ΔΣ τυχόν συναλλαγές τους σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της ΔΕΗ. Η αρμόδια Υπηρεσία της ΔΕΗ παρακολουθεί τις συναλλαγές επί μετοχών των μελών του ΔΣ αλλά και των υπολοίπων Υπόχρεων Προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και ενημερώνει εγγράφως τη Διοίκηση σε περίπτωση συναλλαγής επί κινητών αξιών.

Απαγόρευση ανταγωνισμού - συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο θυγατρικών εταιρειών

Υφίσταται πολιτική απαγόρευσης για τα μέλη του ΔΣ, τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Διευθυντές, καθώς και το προσωπικό της ΔΕΗ να ενεργούν κατά περίπτωση, ή κατ' επάγγελμα, χωρίς την άδεια της ΓΣ των μετόχων της Επιχείρησης, για δικό τους λογαριασμό, ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται στους σκοπούς της Επιχείρησης ή να είναι μέλη ΔΣ, διευθυντικά στελέχη, υπάλληλοι ή αντιπρόσωποι εταιρειών που έχουν συναφή σκοπό με αυτούς της ΔΕΗ, καθώς και να μετέχουν ως εταίροι σε προσωπικές ή άλλης μορφής εταιρείες ή κοινοπραξίες που έχουν συναφή σκοπό με αυτούς της Επιχείρησης. Από τις ανωτέρω απαγορεύσεις εξαιρούνται οι θυγατρικές εταιρείες της ΔΕΗ, ή εταιρείες στο κεφάλαιο των οποίων αυτή συμμετέχει. Η

ανωτέρω απαγόρευση ισχύει για μια διετία μετά την κατά οποιονδήποτε τρόπο λήξη της θτείας του μέλους του ΔΣ ή την αποχώρησή του από το ΔΣ, ή μετά την αποχώρηση στελέχους ή υπαλλήλου από την Επιχείρηση, σε περίπτωση που συμμετείχε στα Συμβούλια Διεύθυνσης της ΔΕΗ ή στο ΔΣ.

3.2.6. Διακυβέρνηση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Η στρατηγική της Επιχείρησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του στρατηγικού της σχεδιασμού και της επιχειρησιακής της λειτουργίας και εκφράζεται μέσα από το τρίπτυχο α) της παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πελάτες της, β) της διαχείρισης του αποτυπώματός της στις τοπικές κοινωνίες και στο φυσικό περιβάλλον και γ) της αειφόρου ανάπτυξής της, προς όφελος της κοινωνίας και των εργαζομένων της. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αφορά στο σύνολο της λειτουργίας της Επιχείρησης, ξεκινώντας πρωτίστως από τις οργανωτικές δομές της.

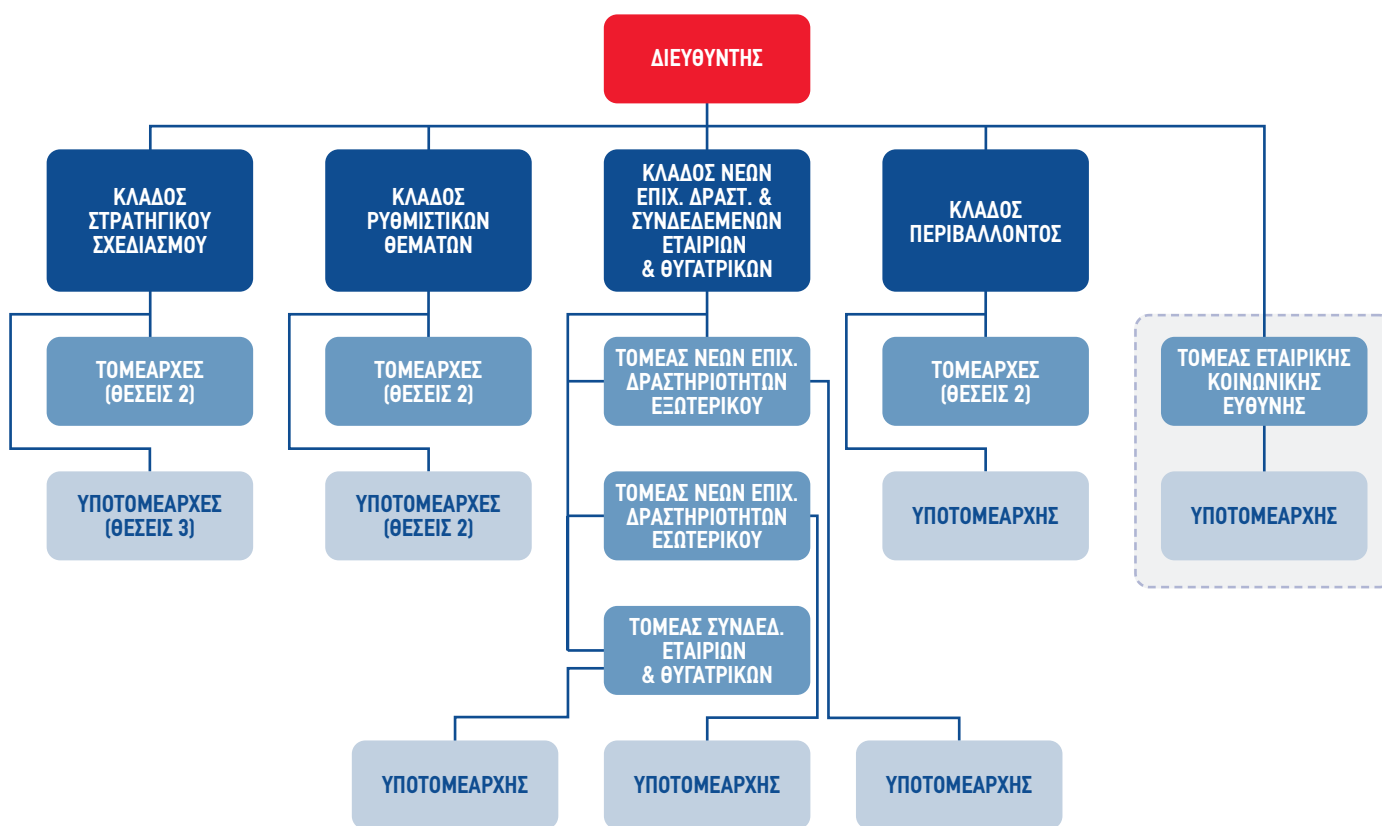

Δημιουργία Τομέα ΕΚΕ

Με δεδομένη την ανάγκη να αναπτυχθεί η ΕΚΕ ως εργαλείο στρατηγικής για όλη την Επιχείρηση δημιουργήθηκε διακριτός Τομέας ΕΚΕ στη Διεύθυνση Στρατηγικής.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Αποστολή του Τομέα ΕΚΕ της ΔΕΗ αποτελεί ο καθορισμός, η ανάπτυξη και η υλοποίηση στρατηγικής ΕΚΕ, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών με τρόπο εξισορροπητικό, αλλά και την ανάδειξη των δράσεων και των πρακτικών που φωτίζουν το κοινωνικό πρόσωπο της Επιχείρησης. Λόγω της σπουδαιότητας των θεμάτων ΕΚΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων, αποτελεί διεθνή επιχειρηματική πρακτική

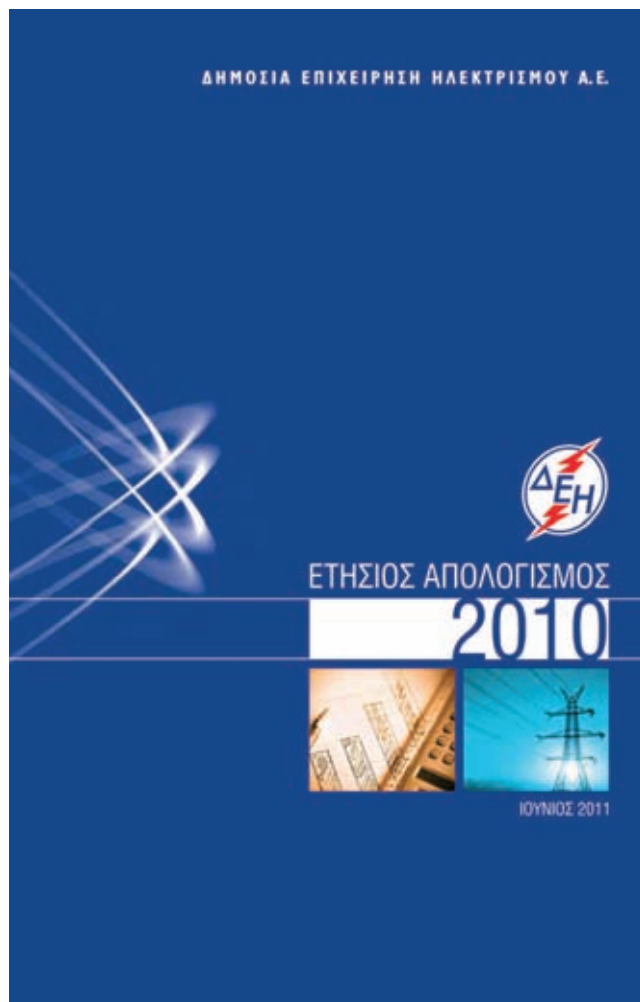
η παρακολούθηση των δράσεων ΕΚΕ από τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, ώστε να υπάρχει τακτική ενημέρωσή τους, με απώτερο στόχο την ουσιαστική και αποτελεσματική λειτουργία των οργανισμών. Για τον λόγο αυτό, το ΔΣ αποφάσισε τον ορισμό, εκ των μελών του, του κ. Παναγιώτη Αλεξάκη και του κ. Ηλία Αντωνίου, όπως εποπτεύουν τη λειτουργία του Τομέα ΕΚΕ και υποβάλλουν ετήσια έκθεση προς το ΔΣ.

3.2.7. Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα και κανόνες

Τον Δεκέμβριο του 2001 η ΔΕΗ εισήχθη στα Χρηματιστήρια Αθηνών και Λονδίνου συμμορφούμενη με τους Κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Από το 2002 η ΔΕΗ, ακολουθώντας τις νομοθετικές ρυθμίσεις για την Εταιρική Διακυβέρνηση, κατάρτισε Κανονισμό Λειτουργίας, στον οποίο περιελήφθη η δημιουργία Κλιμακίου Εσωτερικού Ελέγχου (σήμερα Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου). Επιπλέον, η Επιχείρηση προχώρησε στη σύνταξη Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία συμπεριελήφθη στον Ετήσιο Απολογισμό του 2010, ενώ το 2011 ολοκλήρωσε τη σύνταξη του Κώδικα της Εταιρικής της Διακυβέρνησης, τον οποίο και δημοσιοποίησε μέσω του ιστοτόπου της.

Στην κατεύθυνση της συμμόρφωσης της ΔΕΗ με διεθνή πρότυπα, οι οικονομικές καταστάσεις της έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), ενώ η επιλογή και παρουσίαση των θεμάτων που καλύπτονται στον Απολογισμό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010 έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές GRI-G3.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση της Επιχείρησης μπορείτε να ανατρέξετε στον Ετήσιο Απολογισμό 2010, στον ιστότοπο της ΔΕΗ (<http://www.dei.com.gr>).

3.3 Βασικά οικονομικά στοιχεία

Η ΔΕΗ μετεξελίσσεται δυναμικά από την παλαιά μονοπωλιακή επιχείρηση που είχε ως αποστολή τον πλήρη εξηλεκτρισμό της χώρας, σε μία επιχείρηση με σύνθετο ρόλο. Υποστηρίζει τις στρατηγικές επιλογές της Ελληνικής Πολιτείας στα θέματα της ασφάλειας του εφοδιασμού της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια και συμμετέχει στην απελευθερωμένη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, εξασφαλίζοντας οικονομικά συμφέρουσες υπηρεσίες και προϊόντα, καθώς και το μέγιστο όφελος για τους μετόχους της.

Το 2010, παρά το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον και τον αυξανόμενο ανταγωνισμό, η ΔΕΗ εμφάνισε κύκλο εργασιών που ανήλθε σε 5.794 εκ. € και 726 εκ. € κέρδη προ φόρων, ενώ το αναπόσβεστο υπόλοιπο των επιχορηγήσεων στις 31.12.2010 διαμορφώθηκε για την Επιχείρηση στο ποσό των 421 εκ. €. Το ίδιο χρονικό διάστημα, η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας παρέμεινε αμετάβλητη στις 61.817 GWh, ενώ η παραγωγή της ΔΕΗ έφτασε στις 45.258 GWh. Αντίστοιχα, οι απώλειες και αυτοκαταναλώσεις στο εθνικό σύστημα ανήλθαν σε 4.774 GWh δηλαδή στο 8,07% της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας (χωρίς τις εξαγωγές).

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, στη χρήση 2010, παρουσίασε αύξηση του κύκλου εργασιών της, κυρίως λόγω της αυξημένης υδραυλικότητας που οδήγησε σε σημαντική αύξηση της υδροηλεκτρικής παραγωγής, αντισταθμίζοντας το χαμηλότερο αιολικό δυναμικό των τελευταίων πέντε ετών. Το αποτέλεσμα προ φόρων διαμορφώθηκε αντίστοιχα σε 10,9 εκ. €. Η εταιρεία αύξησε το σύνολο του ενεργητικού της κατά 38 εκ. € περίπου, λόγω των επενδύσεων που υλοποιεί στα 9 Α/Π και στο Υβριδικό Ενεργειακό Έργο της Ικαρίας. Το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε εντός του έτους 2010 κατά 15,3 εκ. €, και τα διαθέσιμα κεφάλαιά της διαμορφώθηκαν σε 1,91 εκ. €.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ 2010	ΠΟΣΟ (χιλ. €)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ
Κύκλος εργασιών	5.793.731	
Χρηματοοικονομικά έσοδα	40.665	
Άμεση οικονομική αξία που δημιουργείται	5.834.396	
Μισθοί και παροχές εργαζομένων συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών*	947.571	
Πληρωμές τόκων	156.545	
Πληρωμές μερισμάτων	231.831	
Φόρος εισοδήματος, λοιποί φόροι και τέλη	237.072	
Δωρεές και χορηγίες (εκτός λοιπών δωρεών και χορηγιών ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος)	99.600	
Υπόλοιπο λειτουργικό κόστος	3.863.200	
Οικονομική αξία που κατανέμεται	5.535.819	95%
Οικονομική αξία που διατηρείται	298.577	5%

* Δεν περιλαμβάνεται η μισθοδοσία προσωπικού που είναι ενσωματωμένη στις ενσώματες ακινητοποιήσεις και στο κόστος εξόρυξης λιγνίτη.

Το 95% της οικονομικής αξίας που δημιουργείται κατανέμεται στην κοινωνία, γεγονός που αναδεικνύει τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο της ΔΕΗ στη δημιουργία και την κατανόμηση πλούτου, συμβάλλοντας έτσι στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία της χώρας.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα οικονομικά αποτελέσματα της Επιχείρησης μπορείτε να ανατρέξετε στον Ετήσιο Απολογισμό 2010, στον ιστότοπο της ΔΕΗ (<http://www.dei.com.gr>).

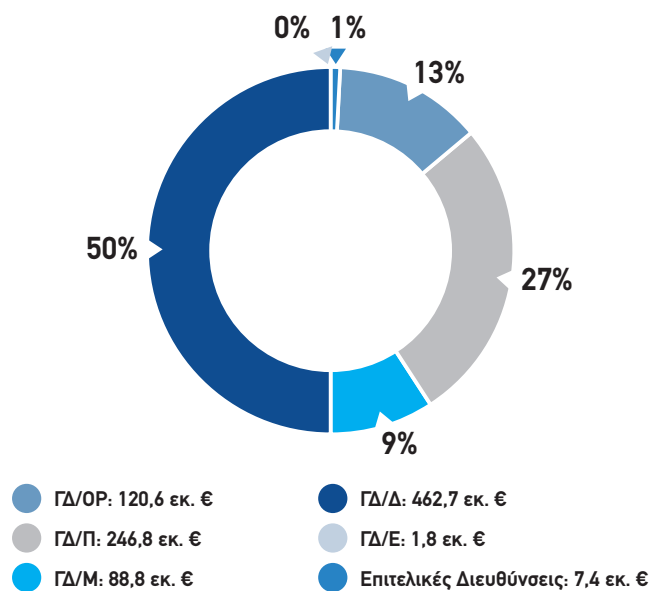
Επενδυτικές δραστηριότητες

Το 2010 η ΔΕΗ χρηματοδότησε και υλοποίησε με επιτυχία το επενδυτικό της πρόγραμμα, το οποίο έφθασε σχεδόν στα 928 εκ. €, με τις ΓΔ/Δ και ΓΔ/Π να αντιλούν το 76% του συνολικού επενδυτικού κονδυλίου.

Σχετικά με τον επενδυτικό σχεδιασμό της ΓΔ/Π που αφορά στην πρόβλεψη για προσθήκη ισχύος στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, η ΔΕΗ αξιοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές προχωρεί στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού της δυναμικού με αντικατάσταση των παλαιών και χαμηλής απόδοσης μονάδων με νέες, σύγχρονης τεχνολογίας. Οι νέες θερμοηλεκτρικές μονάδες θα είναι λιγνιτικές και συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο. Στις μονάδες αυτές θα εξασφαλίζεται η δυνατότητα εγκατάστασης εξοπλισμού δέσμευσης CO₂, όταν αυτός καταστεί τεχνικά και οικονομικά βιώσιμος και περιβαλλοντικά αποδεκτός, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2001/80/ΕΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2009/29/ΕΚ. Ειδικότερα προβλέπεται η ένταξη στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα δύο μονάδων φυσικού αερίου (Αλιβέρι V, με προβλεπόμενο έτος ένταξης το 2012 και Μεγαλόπολη V, με προβλεπόμενο έτος ένταξης το 2015) και δύο λιγνιτικών μονάδων (Πτολεμαΐδα V και Μελίτη II) με προβλεπόμενο έτος ένταξης το 2018 και το 2019 αντίστοιχα.

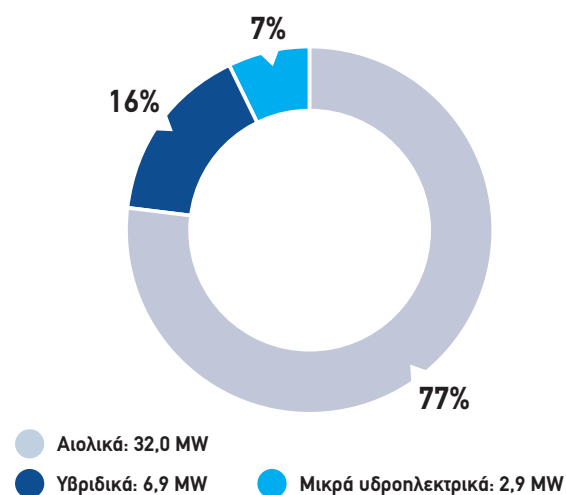
Αναφορικά με τα υδροηλεκτρικά έργα προβλέπεται η ένταξη στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα τριών νέων μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών (Ιλαρίωνας στον ποταμό Αλιάκμονα, Μετσοβίτικο στον ποταμό Μετσοβίτικο και Μεσοχώρα στον ποταμό Αχελώο) με προβλεπόμενα έτη ένταξης το 2012, το 2013 και το 2014 αντίστοιχα και δύο μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών (Ιλαρίωνας και Μεσοχώρα) με προβλεπόμενα έτη ένταξης τα ίδια με τους μεγάλους Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς (ΥΗΣ). Επίσης, προβλέπεται η ένταξη συγκροτήματος αντλησιοταμίευσης στη θέση Καστράκι II (Αλευράδα).

Επενδυτικό πρόγραμμα Γενικών Διευθύνσεων 2010
συνολικής αξίας 928,1 εκ. €

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες δραστηριοποιείται - ή αναμένεται να δραστηριοποιηθεί τα επόμενα χρόνια - και στις πέντε κύριες μορφές ΑΠΕ, στην αιολική ενέργεια, στην ηλιακή ενέργεια, στους μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς, στη γεωθερμία και στη βιομάζα. Ο στόχος της είναι το 2015, έχοντας επενδύσει 2 δισ. €, να έχει ξεπεράσει σε εγκατεστημένη ισχύ τα 1.200 MW και να έχει παράλληλα αποκτήσει μερίδιο αγοράς 20% στις ΑΠΕ. Το 2010 οι επενδύσεις της ΔΕΗ Ανανεώσιμες ανήλθαν σε 34,6 εκ. €.

Σχεδιαζόμενη ισχύς υπό εγκατάσταση / κατασκευή το 2010 ανά κατηγορία πηγής ενέργειας σε σύνολο 41,75 MW

A close-up photograph of a hand holding a single, dark grey puzzle piece. The hand is positioned on the left side of the frame, with the thumb and index finger gripping the piece. The background is a soft, out-of-focus array of other puzzle pieces in various shades of purple, pink, and brown, creating a sense of depth and connection. The overall lighting is warm and gentle.

Κοινωνία

4. Συνεισφορά στην ΚΟΙΝΩΝΙΑ

4.1 Διάδραση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Στη ΔΕΗ αναγνωρίζουμε ότι η επιχειρηματική μας λειτουργία και οι αποφάσεις μας επηρεάζουν και επηρεάζονται από διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων μερών. Η διαδικασία του προσδιορισμού των ομάδων αυτών ακολούθησε έναν κύκλο εσωτερικών διαβουλεύσεων, συζητήσεων και συναντήσεων εργασίας της Διοίκησης της Επιχείρησης με τα στελέχη της. Το αποτέλεσμα ήταν ο καθορισμός οκτώ (8) βασικών ομάδων που αποτελούν τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΔΕΗ:

- Πελάτες
- Πολιτεία, Ρυθμιστικές Αρχές, Δημόσιοι Φορείς
- Μέτοχοι, Επενδυτές
- ΜΚΟ
- Εργαζόμενοι
- Ανταγωνιστές
- Συνεργάτες, Προμηθευτές
- Περιφέρειες, ΟΤΑ, Τοπικές Κοινωνίες

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι δίαυλοι προσέγγισης και ο τρόπος αλληλεπίδρασης κάθε ομάδας ξεχωριστά, κατά τη διάρκεια του έτους 2010.

Διαγραμματική παρουσίαση των ομάδων των ενδιαφερομένων μερών και τρόπων προσέγγισής τους από τη ΔΕΗ

- Ομάδες ενδιαφερομένων μερών
- Τρόποι προσέγγισης

21.681

Τακτικό προσωπικό

408.662

Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης

3,22

Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων

0,12

Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων

Πελατοκεντρικές υπηρεσίες

Επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Έμπρακτη υποστήριξη τοπικών κοινωνιών

Κοινοφελή έργα υποδομής στην ελληνική επικράτεια

- Συνεχής επικοινωνία στελεχών της ΔΕΗ με Περιφέρειες, ΟΤΑ, Τοπικές Κοινωνίες.
- Επεξεργασία και ικανοποίηση αιτημάτων προς τη ΔΕΗ.
- Διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και το ΥΠΕΚΑ κατά τη διαδικασία έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων των έργων που εκτελεί η ΔΕΗ, προκειμένου να καθοριστούν αντισταθμιστικά έργα / οφέλη.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΟΤΑ, ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

- Συνεργασίες με συνεργάτες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Δημιουργία ηλεκτρονικών χώρων.
- Συνεχής επικοινωνία με προμηθευτές.
- Δημόσιες διαβουλεύσεις.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

- Γενική (ή Ειδική) Συνέλευση μετόχων.
- Γραμματεία ΔΣ του Γραφείου Διοίκησης.
- Διεύθυνση Επενδυτικών Σχέσεων.
- Υπηρεσία Ανακοινώσεων και Μετόχων.
- Συναντήσεις με υφιστάμενους μετόχους και δυνητικούς επενδυτές για ενημέρωση σχετικά με την πορεία των οικονομικών αποτελεσμάτων της Επιχείρησης.

ΜΕΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

- Παρουσιάσεις οικονομικών αποτελεσμάτων (τριμήνιου, εξαμήνου, εννεαμήνου και έτους) – διενέργεια τηλεδιασκέψεων (conference calls) με αναλυτές.
- Συμμετοχή σε επιχειρηματικές παρουσιάσεις (roadshows) εντός και εκτός Ελλάδος.

- Ικανοποίηση αιτημάτων υποστήριξης από τη ΔΕΗ.

ΜΚΟ

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

- Συμμετοχή στο ΣΕΗΕ, ο οποίος έχει ενεργή συμμετοχή στο Σύνδεσμο EURELECTRIC.

- Τηλεφωνική γραμμή 10500 (διαθέσιμη όλο το χρόνο).
- Ιστότοπος (διαθέσιμος όλο το χρόνο).
- Γραμμή για το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (διαθέσιμη όλο το χρόνο).

ΠΕΛΑΤΕΣ

- Έρευνες πελατών (κατά περίπτωση).
- Ερευνητικό πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών ΔΕΗ (κατά περίπτωση).
- Εξυπηρέτηση πελατών δια ζώσης και μέσω ενημερωτικών τευχών στο δίκτυο καταστημάτων της Εμπορίας.
- Επικοινωνία μέσω των λογαριασμών και των καταστημάτων.
- Στοχευμένη επικοινωνία (direct mail) σε επιλεγμένους πελάτες.
- Επισκέψεις σε επιλεγμένους πελάτες από υψηλόβαθμα στελέχη της Εμπορίας.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

- Ελευθερία συνδικαλισμού.
- Εκπροσώπηση εργαζομένων στο ΔΣ και στις Γενικές Συνελεύσεις μετόχων.
- Συμμετοχή εργαζομένων στα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Συμβούλια Κρίσης.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ, ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- Στη Διεύθυνση Στρατηγικής της Επιχείρησης λειτουργεί Κλάδος Ρυθμιστικών Θεμάτων, με κύρια αρμοδιότητα την επεξεργασία, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις, των θέσεων της Επιχείρησης για τα θέματα του ρυθμιστικού πλαισίου που την αφορά, και προώθησή τους στα αρμόδια υπουργεία (Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υπουργείο Εξωτερικών) και αρχές (ΡΑΕ).
- Στη Γενική Διεύθυνση Εμπορίας, η Διεύθυνση Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας μεριμνά για την εκπροσώπηση της Επιχείρησης ως Προμηθευτή Ηλεκτρικής Ενέργειας ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής των Διαχειριστών και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, επεξεργαζόμενη θέματα τα οποία σχετίζονται με το ρυθμιστικό πλαίσιο των συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας από την πλευρά του Προμηθευτή.

Από την επικοινωνία μας με τις διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων μερών κατά το 2010, προέκυψαν μια σειρά από θέματα, στα οποία προσπαθήσαμε να ανταποκριθούμε.

Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα βασικών θεμάτων και δράσεων που προέκυψαν από τη διάδρασή μας αυτή.

ΔΙΑΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Βασικά θέματα που αναδείχθηκαν

- Συχνότερη και ουσιαστικότερη επικοινωνία με τους πελάτες.
- Έκδοση ενός περισσότερο φιλικού και πελατοκεντρικού λογαριασμού.
- Βελτίωση παροχής των υπηρεσιών μας.
- Απόκτηση πελατοκεντρικής αντίληψης και συμπεριφοράς.

Ανταπόκριση ΔΕΗ

- Τυποποίηση διαδικασιών για ενιαία αντιμετώπιση πελατών στην εξόφληση των λογαριασμών.
- Ανάπτυξη νέου πελατοκεντρικού ιστότοπου.
- Δημιουργία ενός σύγχρονου call center.
- Ευρεία ενημέρωση κοινού για τα νέα τιμολόγια που θα μείνουν σταθερά για όλο το 2011.
- Εκτέλεση ειδικού πλάνου επισκέψεων σε πελάτες όπου καταγράφονται γνώμες, απόψεις και προβλήματα που χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης.
- Μελέτη για αλλαγή του εντύπου του λογαριασμού.

ΔΙΑΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ, ΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Βασικά θέματα που αναδείχθηκαν

- Συμβολή στην υλοποίηση ενός από τα τρία μοντέλα που προβλέπει η Οδηγία της ΕΕ για την ηλεκτρική ενέργεια 2009/72/ΕΚ για τον Διαχειριστή Μεταφοράς (ΥΠΕΚΑ).
- Απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και έργων ανάπτυξης του συστήματος και των δικτύων (ΥΠΕΚΑ).
- Διαμόρφωση και ολοκλήρωση έκδοσης του Κώδικα Διαχείρισης Νήσων (ΡΑΕ).
- Ζητήματα περιβαλλοντικής νομοθεσίας (ΣΕΒ).

Ανταπόκριση ΔΕΗ

- Παρουσία και συμμετοχή της ΔΕΗ σε σχετικές επιτροπές και διαβουλεύσεις των φορέων ΥΠΕΚΑ, ΡΑΕ και ΣΕΒ.
- Ενεργή συμμετοχή στις διαβουλεύσεις για τη διαμόρφωση των Κωδίκων Διαχείρισης Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας καθώς και του Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες.

ΔΙΑΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Βασικά θέματα που αναδείχθηκαν

- Διεύρυνση των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων στις Γενικές Συνελεύσεις.

Ανταπόκριση ΔΕΗ

- Κατόπιν αίτησης του μετόχου πλειοψηφίας, του Ελληνικού Δημοσίου, το 2010 τροποποιήθηκε το καταστατικό της Επιχείρησης προκειμένου να διευρυνθούν τα δικαιώματα ψήφου των μετόχων.

ΔΙΑΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Βασικά θέματα που αναδείχθηκαν

- Υποστήριξη και ενίσχυση του έργου τους.

Ανταπόκριση ΔΕΗ

- Υποστήριξη δράσεων των εθελοντικών οργανώσεων και των ΜΚΟ, μετά από αξιολόγηση και έγκριση των σχετικών αιτημάτων τους (χορηγίες).

ΔΙΑΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΤΟΥΣ ΟΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Βασικά θέματα που αναδείχθηκαν

- Περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής φύσεως ζητήματα, όπως προκύπτουν από τα κατά τόπους αιτήματα. Παράδειγμα αποτελούν τα αιτήματα για την αισθητική αναβάθμιση του δικτύου διανομής από τους ΟΤΑ.

Ανταπόκριση ΔΕΗ

- Αντισταθμιστικά έργα /οφέλη που προκύπτουν από τη διαβούλευση κατά τη διαδικασία έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων των έργων της ΔΕΗ. Ακόμα και αιτήματα που τίθενται από τους τοπικούς φορείς εκ των υστέρων αντιμετωπίζονται θετικά από την Επιχείρηση.
- Παραχωρήσεις εκτάσεων και τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας.
- Ανάπτυξη υπογείων δικτύων για περιβαλλοντικούς και λειτουργικούς λόγους. Η Πολιτική Αισθητικής Αναβάθμισης του δικτύου διανομής περιλαμβάνει κυρίως υπογειοποιήσεις δικτύου και μετατροπή εναέριων υποσταθμών διανομής σε υποσταθμούς εσωτερικού χώρου ή συνεπτυγμένους υποσταθμούς, σε αισθητικά επιβαρυμένα κέντρα πόλεων, καθώς και σε παραδοσιακούς οικισμούς και οικισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Οικονομική στήριξη των τοπικών κοινωνιών με στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξή τους.

Σχέσεις με συνεργάτες και προμηθευτές

Για τη ΔΕΗ, η οικοδόμηση θετικών σχέσεων με τους προμηθευτές και η διάδοση των αρχών και πρακτικών της ΕΚΕ και της βιώσιμης ανάπτυξης, στο ευρύ φάσμα της εφοδιαστικής της αλυσίδας, αποτελεί μια μακροπρόθεσμη επιδίωξη.

Η Επιχείρηση επενδύει στην καλή συνεργασία με τους προμηθευτές της μέσω αμφίδρομων συνεργασιών και ποικίλων τρόπων διάδρασης στο πλαίσιο του καθημερινού «επιχειρείν». Μέσω των επιχειρηματικών συμφωνιών που συνάπτουμε με τους διάφορους συνεργάτες μας (EDF Energies Nouvelles, EP Global Energy Ltd, Urbaser κ.ά.) προωθείται ο διάλογος μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, η ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών ενώ παράλληλα ανιχνεύονται νέες προοπτικές συνεργασίας σε οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο. Παραδείγματα τέτοιων συνεργασιών αφορούν:

- Ανάπτυξη και εκμετάλλευση μεγάλων, πολύπλοκων και τεχνολογικά προηγμένων έργων ΑΠΕ.
- Ανάπτυξη έργων σχετικά με την παραγωγή ενέργειας από απορρίμματα, τη διαχείριση απορριμμάτων και τη διαχείριση αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων.

- Ανάπτυξη μεγάλων ενεργειακών έργων όπως η κατασκευή και η λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, η κατασκευή και εκμετάλλευση μονάδων με καύσιμο φυσικό αέριο, η ανάπτυξη ορυχείων κ.λπ.

Επιπρόσθετα, μεριμνούμε για την εποικοδομητική και αποτελεσματικότερη διάδραση με τους προμηθευτές μας μέσω:

- Δημιουργίας ηλεκτρονικών χώρων συνεργασίας με ειδικούς εξωτερικούς συνεργάτες και διεθνείς συμβούλους, με σκοπό την καλύτερη on line συνεργασία και την ταχύτερη εκτέλεση των εργασιών.
- Αμφίδρομης επικοινωνίας στον ιστότοπό μας, που επιτρέπει στους διάφορους προμηθευτές να μας προτείνουν λύσεις, νέες τεχνολογίες, εξοπλισμό ή προϊόντα που διευκολύνουν τη λειτουργία μας.
- Συνεχούς επικοινωνίας με κύριους προμηθευτές για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη συμπεριφορά του προμηθευόμενου εξοπλισμού και μεταφορά τεχνογνωσίας, αποσκοπώντας στη βελτίωση του προϊόντος.
- Δημόσιων διαβουλεύσεων στον ιστότοπό μας. Στόχος είναι η ανάπτυξη δημόσιας συζήτησης για την τελική διαμόρφωση των διακηρύξεων της Επιχείρησης, με όρους πλήρους διαφάνειας και αντικειμενικότητας.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες για τα έργα που υλοποιεί προσεγγίζει τις τοπικές κοινωνίες κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού, της κατασκευής και της λειτουργίας των έργων για την επίτευξη της απαραίτητης κοινωνικής συναίνεσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το έργο κατασκευής του Υβριδικού Ενεργειακού Έργου της Ικαρίας που βρίσκεται σε εξέλιξη.

4.2 Πελάτες

Η πελατειακή βάση της ΔΕΗ, λόγω του σημαντικού όγκου, αλλά και των διαφορετικών κατηγοριών πελατών που διαθέτει, είναι ιδιαίτερα απαιτητική. Η ικανοποίηση όλων των πελατών μας, είτε πρόκειται για ιδιώτες, είτε για επιχειρήσεις, αποτελεί βασικό μας στόχο. Φροντίζουμε η επαφή μας μαζί τους να διέπεται από διαφάνεια, ειλικρίνεια και αξιοπιστία, επιδιώκοντας την υπεύθυνη και έγκαιρη πληροφόρησή τους για το σύνολο των υπηρεσιών που τους προσφέρουμε. Επίσης, επικεντρώνουμε τις προσπάθειές μας στη συνεχή βελτίωση της ποιότητας της ενέργειας και των υπηρεσιών που παρέχουμε, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, εκσυγχρονίζοντας το δίκτυο και τις εγκαταστάσεις μας, αναβαθμίζοντας τις συναλλαγές μας με την πρόωθηση εναλλακτικών τρόπων ενημέρωσης και πληρωμής λογαριασμών και σχεδιάζοντας την παροχή νέων ανταγωνιστικών υπηρεσιών οι οποίες βελτιώνουν την καθημερινότητα του πελάτη.

4.2.1. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε όλη την Ελλάδα

Παρέχουμε ηλεκτρικό ρεύμα σε ολόκληρη τη χώρα, όπου υπάρχουν αιτήματα σύνδεσης και είναι δυνατή η επέκταση του δικτύου μας (έγκριση Δασαρχείου, τήρηση κανόνων περιοχών Natura κ.λπ.). Είναι χαρακτηριστικό ότι τα κρατικά Προγράμματα Εξηλεκτρισμού Υπαίθρου για ποσοστό 99,9% του πληθυσμού της χώρας έχουν ολοκληρωθεί ήδη από τη δεκαετία του '80.

Σχετικά με την επέκταση του δικτύου μας, τα τελευταία χρόνια έχουμε βελτιώσει αισθητά τους χρόνους ανταπόκρισής μας σε αιτήματα όπως, απλή εναέρια σύνδεση με το δίκτυο, ηλεκτροδότηση με επέκταση του δικτύου, καθώς και μετατόπισή του.

Οι περιπτώσεις μη ηλεκτροδοτούμενων μεμονωμένων μικρών οικισμών ή συστάδων κατοικιών εξετάζονται και αξιολογούνται σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, για την ένταξή τους στα γενικότερα προγράμματα έργων κάθε Νομού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΔΕΗ εκπληρώνει επί του παρόντος το ρόλο του «Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου», σύμφωνα με τον οποίο υποχρεούται να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια σε καταναλωτές οι οποίοι δεν εκπροσωπούνται από προμηθευτή λόγω υπαιτιότητας του μέχρι πρότινος προμηθευτή και όχι των πελατών. Η υπηρεσία παρέχεται για διάρκεια 3 μηνών, μέχρις ότου ο πελάτης διαπραγματευτεί νέα σύμβαση με προμηθευτή της επιλογής του.

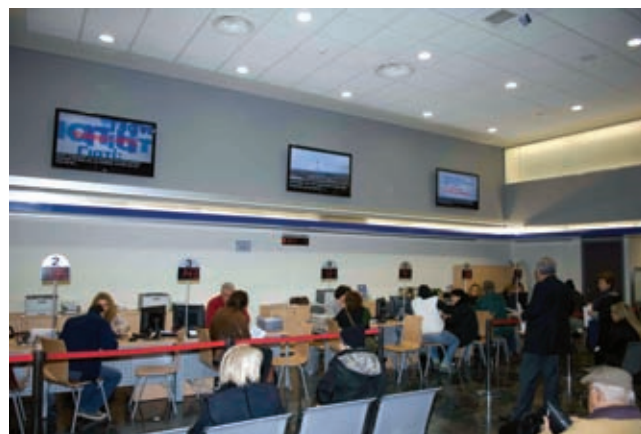
4.2.2. Κατηγορίες πελατών και αντίστοιχων τιμολογίων

Η Επιχείρηση εφαρμόζει κοινή τιμολογιακή πολιτική σε όλη την επικράτεια, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Τα τιμολόγια της ΔΕΗ διακρίνονται ανάλογα με την τάση (υψηλή, μέση και χαμηλή) και τη χρήση.

Τα τιμολόγια της ΔΕΗ, για το 2010, είναι ενιαία και διακρίνονται, ανάλογα με τη χρήση, ως εξής:

- Οικιακά τιμολόγια, περιλαμβάνουν χρέωση παγίου και ενέργειας και κλιμακώνονται αυξητικά, ανάλογα με την κατανάλωση και την ισχύ της παροχής (μονοφασική ή τριφασική παροχή).
- Βιομηχανικά τιμολόγια, παρέχονται ανά κατηγορία τάσης: χαμηλή (με τρία επιμέρους τιμολόγια), μέση (με δύο επιμέρους τιμολόγια) και υψηλή.
- Τιμολόγια γενικής χρήσης, παρέχονται επίσης ανά κατηγορία τάσης: χαμηλή (με τρία επιμέρους τιμολόγια) και μέση (με δύο επιμέρους τιμολόγια).
- Τιμολόγια αγροτικής χρήσης, περιλαμβάνουν τα τιμολόγια που αφορούν στις δραστηριότητες της άρδευσης και της αποστράγγισης, ενώ υφίσταται και μειωμένο αγροτικό τιμολόγιο.
- Τιμολόγια ημερήσιων εφημερίδων καθώς και τιμολόγια φωτισμού οδών και πλατειών, που αφορούν τους Δήμους και τις Κοινότητες όλης της χώρας.

Επίσης, η ΔΕΗ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, κατά το 2010 διαμόρφωσε νέα διακριτή δομή τιμολογίων για εφαρμογή κατά το 2011. Στα νέα τιμολόγια διακρίνονται οι ανταγωνιστικές χρεώσεις, που αφορούν στην προμήθεια ενέργειας, και οι ρυθμιζόμενες χρεώσεις, που αφορούν στις χρεώσεις για τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας, καθώς και για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας. Οι ρυθμιζόμενες χρεώσεις εφαρμόζονται από όλους τους προμηθευτές.

4.2.3. Ποιότητα ενέργειας

Μέσω της ΓΔ/Δ ελέγχουμε την ποιότητα της ενέργειας που παρέχουμε, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, τους πλέον σύγχρονους διεθνείς δείκτες:

- SAIDI 2010 (System Average Interruption Duration Index): 129 λεπτά και
- SAIFI 2010 (System Average Interruption Frequency Index): 2,1 διακοπές

που υποδηλώνουν τον ετήσιο χρόνο διακοπής και τον ετήσιο αριθμό διακοπών ανά πελάτη αντίστοιχα. Στις τιμές των παραπάνω δεικτών δεν περιλαμβάνονται οι προγραμματισμένες διακοπές και οι διακοπές που οφείλονται σε έκτακτα γεγονότα (π.χ. πλημμύρες, πυρκαγιές) ή σε τρίτους, καθώς και οι διακοπές στις εγκαταστάσεις της παραγωγής ή της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η συνολική επιβάρυνση του μέσου πελάτη λόγω βλαβών (τιμή του δείκτη SAIDI) το 2010 περιορίστηκε αισθητά στα 129 λεπτά από τα 220 λεπτά του έτους 2007, ως αποτέλεσμα των επενδύσεων που έχουν υλοποιηθεί στο δίκτυο διανομής της Επιχείρησης.

4.2.4. Εξυπηρέτηση πελατών

Εστιάζοντας στην εξυπηρέτηση όλων των κατηγοριών των πελατών μας έχουμε αναπτύξει ένα διευρυμένο δίκτυο Καταστημάτων, προσφέροντας παράλληλα εναλλακτικούς τρόπους εξυπηρέτησης (για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στον ιστότοπό μας www.dei.com.gr, στην ενότητα: «Εξυπηρέτηση πελατών»), ενώ προσπαθούμε διαρκώς να βελτιώνουμε τις υπηρεσίες μας, ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες και τις προτάσεις τους.

Πελατοκεντρικές υπηρεσίες

Το 2010 παρέχουμε στους πελάτες μας μια σειρά υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους, όπως:

- Δυνατότητα εξόφλησης λογαριασμών, οπουδήποτε στην επικράτεια. Ανά περιοχή παρέχεται τουλάχιστον ένα σημείο χωρίς καταβολή προμήθειας.
- Εκτός των Καταστημάτων της ΔΕΗ, εξόφληση των λογαριασμών χαμηλής τάσης σε περισσότερα από 6.000 σημεία, καταστήματα ΕΛΤΑ, ACS, Vodafone, Wind, επιλεγμένα super markets, πρακτορεία ΟΠΑΠ και φαρμακεία, συμβεβλημένες τράπεζες (μέσω πάγιων εντολών, ταμείων, μηχανημάτων ATM, e-banking). Αντίστοιχα, εξόφληση των λογαριασμών μέσης τάσης σε Καταστήματα της ΔΕΗ και συμβεβλημένες τράπεζες (μέσω πάγιων εντολών, μηχανημάτων ATM, e-banking). Μέσω «Google Maps» παρέχονται στο www.dei.com.gr όλες οι Διευθύνσεις των εναλλακτικών σημείων με εύκολη πλοήγηση.
- Εξόφληση ληξιπρόθεσμων λογαριασμών μέσω ATM και e-banking, ενώ στα σημεία που δεν υπάρχουν Καταστήματα ΔΕΗ, καθώς και σε απομακρυσμένες περιοχές, δίνεται η δυνατότητα εξόφλησης και μέσω των ΕΛΤΑ.
- Ειδοποίηση διακοπής μέσω του λογαριασμού για την επικείμενη διακοπή ρεύματος λόγω οφειλής.
- Πλήρης εξυπηρέτηση των πελατών από ένα σημείο «One Stop Shop», μέσω των Καταστημάτων ή μέσω των Υπηρεσιών Μεγάλων Πελατών.
- Τηλεφωνική πληροφόρηση των πελατών χαμηλής τάσης της Αττικής μέσω του αναβαθμισμένου τηλεφωνικού κέντρου «Call Center».

- Άμεση πληροφόρηση για τις υπηρεσίες μας μέσω τηλεφώνου, και ολοκληρωμένη τηλεφωνική εξυπηρέτηση για όλα τα εμπορικά θέματα, με αποστολή εγγράφων μέσω συνεργαζόμενης εταιρείας όπου δεν υπάρχουν Καταστήματα ΔΕΗ.
- Εξυπηρέτηση των πελατών που απευθύνονται στο κέντρο ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail) μέσω του ιστοτόπου μας.
- Ανεύρεση στον ιστότοπο της ΔΕΗ λεπτομερών απαντήσεων για τα συχνότερα ερωτήματα των πελατών.
- Διακανονισμός οφειλών πελατών που λόγω αντικειμενικών αιτιών αδυνατούν να εξοφλήσουν τους λογαριασμούς τους.
- Άμεση επαφή των μεγάλων πελατών με εμπορικούς αντιπροσώπους της ΔΕΗ (εξατομικευμένες υπηρεσίες), οι οποίοι, προχωρούν άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την έγκαιρη και βέλτιστη λύση κάθε αιτήματος και προβλήματός τους.
- Τηλεφωνική εξυπηρέτηση και δυνατότητα πραγματοποίησης επισκέψεων εμπορικών αντιπροσώπων της ΔΕΗ στις εγκαταστάσεις των πελατών μέσης και υψηλής τάσης, για εξυπηρέτηση εμπορικών τους θεμάτων.

Επίσης, υλοποιήσαμε το Νέο Μηχανογραφημένο Σύστημα «Billing-Customer Care», εγκαταστήσαμε συστήματα προτεραιότητας σε όλα τα μεγάλα Καταστήματα και ολοκληρώσαμε τον εφοδιασμό των Καταστημάτων μας με νέες σύγχρονες ταμιακές μηχανές.

Σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των εμπορικών πελατών της μέσης τάσης, εγκαταστήσαμε σε όλες τις Υπηρεσίες Μεγάλων Πελατών το σύστημα με την επωνυμία «ΑΡΤΕΜΙΣ». Το ΑΡΤΕΜΙΣ παρέχει πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό της διακύμανσης των καταναλώσεων και της αέργου ισχύος, την παρακολούθηση της πορείας του συντελεστή χρησιμοποίησης της ισχύος που καταναλώνεται και τα περιθώρια για τη βελτίωσή του, καθώς και τη συγκριτική τιμολόγηση με όλα τα τιμολόγια μέσης τάσης, ώστε ο πελάτης να μπορεί να επιλέξει το πλέον συμφέρον για την επιχείρησή του τιμολόγιο. Με τη νέα αυτή υπηρεσία, ο κάθε ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας μπορεί, με τη συνδρομή του έμπειρου προσωπικού της ΔΕΗ, να προγραμματίζει τη λειτουργία του μηχανολογικού εξοπλισμού και των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιεί, επιτυγχάνοντας καλύτερη ενεργειακή απόδοση αλλά και μείωση του λογαριασμού του για ηλεκτρική ενέργεια.

Έρευνες ικανοποίησης πελατών

Πραγματοποιούμε σε τακτά χρονικά διαστήματα έρευνες που αφορούν τόσο στο επίπεδο εξυπηρέτησης των πελατών μας, όσο και στις υπηρεσίες μας στους τομείς δραστηριότητάς μας. Το 2010 διενεργήθηκαν μία ποσοτική έρευνα ικανοποίησης πελατών με θέμα το βαθμό ικανοποίησής τους από την εξυπηρέτηση στα Καταστήματά μας, και μία ποιοτική έρευνα με αντικείμενο την άποψη των καταναλωτών για το έντυπο λογαριασμού της ΔΕΗ.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, οκτώ (8) στους δέκα (10) πελάτες δήλωσαν ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτησή τους στα Καταστήματα της ΔΕΗ, επιβραβεύοντας με τον τρόπο αυτό την προσπάθειά μας για βελτίωση των υπηρεσιών μας. Οι πελάτες μας έχουν εμπιστοσύνη στις υπηρεσίες που παρέχουμε και αναγνωρίζουν ως σημαντικό χαρακτηριστικό μας την αξιοπιστία.

Στο πλαίσιο της διατύπωσης προτάσεων περαιτέρω βελτίωσης, τα θέματα που αναγνωρίστηκαν ήταν τα εξής:

- Ενίσχυση της πελατοκεντρικής αντίληψης και συμπεριφοράς.
- Συχνότερη και ουσιαστικότερη ενημέρωση των πελατών.
- Επιπλέον επενδύσεις για ενίσχυση της αξιοπιστίας μας.
- Εξέλιξη στην παροχή υπηρεσιών.
- Έκδοση ενός πιο φιλικού και πελατοκεντρικού λογαριασμού.

Ανταποκρινόμενοι στις παραπάνω προτάσεις των πελατών μας, το 2010 προχωρήσαμε στην ανάπτυξη στρατηγικής για ευρύτερη ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού, με τη δημιουργία «info corners» στα Καταστήματά μας, τυποποιήσαμε τις διαδικασίες για ενιαία αντιμετώπιση πελατών στην εξόφληση των λογαριασμών, αναπτύξαμε και συνεχίζουμε να βελτιώνουμε ένα νέο, περισσότερο πελατοκεντρικό ιστότοπο και ένα σύγχρονο Call Center. Σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε ειδικό πλάνο επισκέψεων σε πελάτες, όπου καταγράφονται γνώμες, απόψεις και προβλήματα που χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης, ενώ ξεκινήσαμε τη μελέτη της αλλαγής της εικόνας και του περιεχομένου του εντύπου του λογαριασμού.

Διαχείριση παραπόνων πελατών

Τηρούμε υπεύθυνη στάση απέναντι στους πελάτες μας απαντώντας στα ερωτήματα, τα παράπονα ή τα αιτήματα που υποβάλλουν, με στόχο την αύξηση της ικανοποίησής τους, τη βελτίωση των λειτουργιών μας, καθώς και τον προσδιορισμό των αιτιών των παραπόνων, για την εξάλειψή τους. Κάθε είδους παράπονο ή αίτημα υποβάλλεται προς την Επιχείρηση εγγράφως (απευθείας από τους πελάτες ή μέσα από το Συνήγορο του Πολίτη, του Καταναλωτή ή ακόμα μέσω της Βουλής, του ΥΠΕΚΑ κ.λπ.), είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail). Το 2010, τα παράπονα/αιτήματα πελατών προς την Επιχείρηση, μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, ανήλθαν περίπου σε 3.000, με το 30% αυτών να αφορούν σε παράπονα, ενώ το υπόλοιπο 70% σε αιτήματα και ερωτήματα.

Αποκοπές παροχών

Ανεξάρτητα από την οικονομική συγκυρία της χώρας, πρέπει να σημειωθεί ότι, στην πλειονότητά τους, οι πελάτες της ΔΕΗ είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Για τις περιπτώσεις, ωστόσο, που απαιτείται αποκοπή ρεύματος λόγω οφειλής, έχουμε μεριμνήσει για την έγκαιρη ειδοποίηση των πελατών μας, εντάσσοντας στους λογαριασμούς μας σχετική ειδοποίηση για την επικείμενη διακοπή. Οι αποκοπές εφαρμόζονται ενιαία για όλους τους πελάτες, ανεξαρτήτως χρήσης, πλην περιπτώσεων πελατών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, όπως δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και άτομα με σοβαρά προβλήματα υγείας που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης. Το 2010 οι αποκοπές έφτασαν τις 319.000. Εκτιμάται ότι από τους πελάτες στους οποίους κόβεται το ρεύμα λόγω χρέους, 50% εξοφλά ή ρυθμίζει το χρέος του.

Νέα σύγχρονα Καταστήματα με βάση την ενιαία οπτική ταυτότητα

Μετά από μελέτη εφαρμόζουμε πιλοτικά (σε Αθήνα, Τρίπολη, Βόλο, Βέροια) την ενιαία εμφάνιση των Καταστημάτων μας, ενώ παράλληλα φροντίζουμε για την αναβάθμιση της ασφάλειας όλων των καταστημάτων μας, λαμβάνοντας κατάλληλα προς τούτο μέτρα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται:

- Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας (κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, συστήματα συναγερμού και χρηματοκιβώτια με χρονοκαυστέρηση).
- Διενέργεια χρηματοπιστολών και ειδικής φύλαξης σε Καταστήματα με μεγάλες εισπράξεις.
- Σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων για την κάλυψη των χρημάτων των εισπρακτικών κέντρων της Επιχείρησης.
- Συνεχής έκδοση διοικητικών οδηγιών σχετικά με τη φύλαξη και διαχείριση των χρημάτων.
- Τοποθέτηση αλεξίσφαιρων υαλοπινάκων.
- Πιλοτική τοποθέτηση «θαλάμου ελεγχόμενης πρόσβασης» σε Καταστήματα του Δικτύου.

- Κατά την υπογραφή του συμβολαίου ΚΟΤ, το ποσό της προκαταβολής έναντι κατανάλωσης να μην ξεπερνά σε καμία περίπτωση το ποσό των 20 €.
- Δυνατότητα τηλεφωνικής υποβολής της αίτησης μέσω της γραμμής 210 9298000 (αστική χρέωση για όλη την Ελλάδα).
- Παροχή πληροφόρησης για το ΚΟΤ, μέσω κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού, στα Καταστήματα της ΔΕΗ κατά τους πρώτους δυο (2) μήνες υποβολής των αιτήσεων.

Για όλα τα παραπάνω η ΔΕΗ εξέδωσε ενημερωτικά έντυπα με πλήρεις οδηγίες και προχώρησε και σε τηλεοπτική καμπάνια.

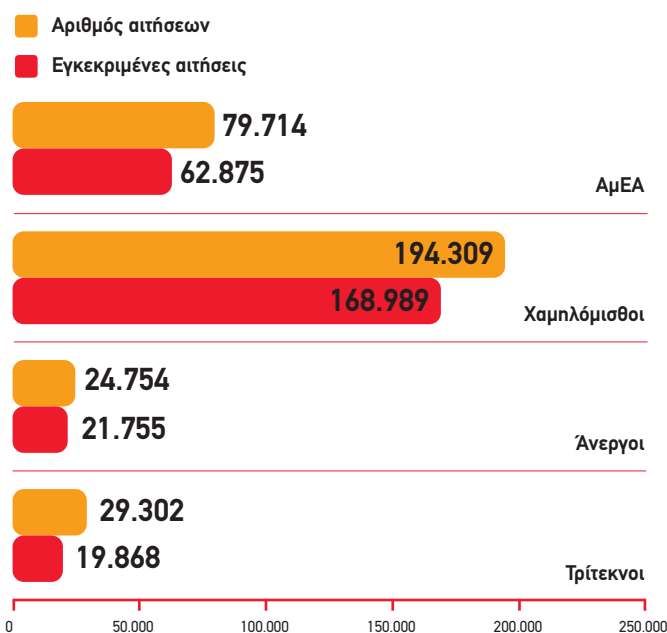
4.2.5. Υπεύθυνες πρακτικές

Εφαρμόζουμε το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο για την προστασία ευπαθών ομάδων πολιτών - καταναλωτών

Η Πολιτεία, με την υπ' αριθ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 Απόφαση του ΥΠΕΚΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/6713/24.3.2011, θέσπισε το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (ΚΟΤ) για την προστασία των ευπαθών ομάδων καταναλωτών, και πιο συγκεκριμένα για άτομα χαμηλού εισοδήματος, τρίτεκνους, μακροχρόνια ανέργους και Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑμΕΑ). Όλοι οι δικαιούχοι, ανεξαρτήτως του Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν επιλέξει, μπορούν να υποβάλουν αίτηση για υπαγωγή τους σε αυτό. Το 2010, υποβλήθηκαν συνολικά 328.079 αιτήσεις, ενώ εγκρίθηκαν 273.487. Με στόχο την εξυπηρέτηση των υποψήφιων δικαιούχων παρείχαμε διευκολύνσεις κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, πέραν των προβλεπομένων στην Υπουργική Απόφαση, όπως:

- Απαλλαγή προσκόμισης Υπεύθυνης Δήλωσης Εγκατάστατη κατά την αλλαγή ονόματος, όταν έχει λήξει η ισχύς της παλαιάς.

Κατηγορίες δικαιούχων ΚΟΤ

Τηρούμε τα όρια συμμόρφωσης για τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία

Στις δυο δραστηριότητές μας που σχετίζονται με τη δημιουργία ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων (μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας) ακολουθούμε τις κατευθυντήριες οδηγίες και τις στάθμες αναφοράς (όρια) που έχουν προταθεί από τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία από μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP), τον πλέον έγκυρο, διεθνή, ανεξάρτητο, διεπιστημονικό φορέα που δραστηριοποιείται υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας. Οι συγκεκριμένες στάθμες αναφοράς έχουν υιοθετηθεί και από την Ελληνική Πολιτεία, με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, και Υγείας και Πρόνοιας (ΦΕΚ 512/25.4.2002). Τα επίπεδα αναφοράς αποτελούν τα όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού και όχι όρια επικινδυνότητας.

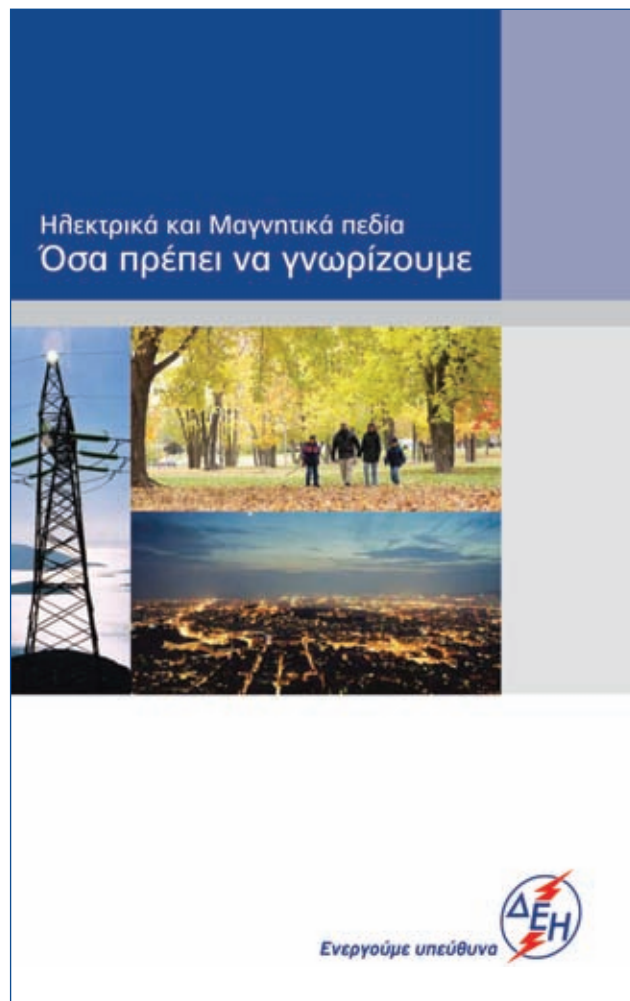
Οι ΓΔ/Μ και ΓΔ/Δ μεριμνούν διαρκώς για τη συμμόρφωση με τα ανωτέρω όρια στο δίκτυο μεταφοράς και διανομής αντίστοιχα, ανταποκρινόμενες στις διαφορετικές προκλήσεις που σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες της κάθε δραστηριότητας.

Σχετικά με τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας:

- Τηρούμε με σχολαστικότητα τις απαιτήσεις της ICNIRP κατά την κατασκευή και λειτουργία των εγκαταστάσεών μας (γραμμών και υποσταθμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας), εξασφαλίζοντας τα προδιαγραφόμενα όρια με μεγάλα περιθώρια ασφαλείας.
- Πραγματοποιούμε συστηματικά μετρήσεις γύρω από τις γραμμές μεταφοράς καθώς και στην περίμετρο υποσταθμών και κέντρων υπερυψηλής τάσης διασφαλίζοντας ότι οι τιμές των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που καταγράφονται στις εγκαταστάσεις μας, είναι κατά πολύ μικρότερες των θεσπισμένων ορίων. Σημειώνεται ότι, κάτω από μια γραμμή μεταφοράς υψηλής και υπερυψηλής τάσης οι τιμές των μαγνητικών και ηλεκτρικών πεδίων είναι 0,3-4 μT και 500-4.000 V/m αντίστοιχα, ενώ 25 μέτρα μακριά από τη γραμμή μειώνονται στο 0,05-2 μT και 50-500 V/m. Ακόμη δηλαδή και στην περίπτωση που βρίσκεται κανείς κάτω από τους πυλώνες είναι μέσα στα όρια ασφαλούς έκθεσης, ενώ σε απόσταση λίγων μέτρων, οι τιμές των πεδίων είναι δεκάδες φορές μικρότερες από τα όρια. Οι προαναφερόμενες τιμές προέρχονται από μετρήσεις της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας.
- Υλοποιούμε επιτόπιες μετρήσεις των πεδίων στις εγκαταστάσεις μας (σε περίπτωση καταγγελιών). Όποτε

έχουν διενεργηθεί τέτοιου τύπου μετρήσεις έχει επιβεβαιωθεί η τήρηση των ορίων ασφαλείας εκ μέρους της Επιχείρησης.

- Εκδώσαμε ειδικό φυλλάδιο για τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, στο οποίο δίνονται οι βασικές πληροφορίες – επιστημονικά τεκμηριωμένες – για την πληρέστερη ενημέρωση των πολιτών. Το έντυπο είναι διαθέσιμο και στον ιστότοπό μας στη διεύθυνση <http://www.dei.gr/Default.aspx?id=37420&nt=18&lang=1>.

- Εφαρμόζουμε την κατάλληλη διάταξη φάσεων κατά τη μελέτη του συστήματος μεταφοράς, ώστε να επιτυγχάνεται σημαντική μείωση στις τιμές τόσο του ηλεκτρικού όσο και του μαγνητικού πεδίου.

Σημειώνεται ότι από το σύνολο των επιδημιολογικών μελετών και εργαστηριακών ερευνών που έχουν γίνει, δεν συνάγεται καμία σχέση μεταξύ της έκθεσης των ανθρώπων στα πεδία αυτά και πιθανών βλαβών στην υγεία, ούτε έχει εξακριβωθεί κάποιος μηχανισμός βιολογικής επίδρασης στον ανθρώπινο οργανισμό.

Σχετικά με τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας:

- Ανταποκρινόμαστε άμεσα σε αιτήματα των πελατών μας για μετρήσεις ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου από τον εγκατεστημένο εξοπλισμό των δικτύων μας (μέσης και χαμηλής τάσης, συχνότητας 50 Hz). Οι μετρήσεις διενεργούνται, είτε από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΔΕΗ, είτε από ανεξάρτητους Επιστημονικούς Οργανισμούς και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου που έχουν διενεργηθεί μέχρι σήμερα σε αντιπροσωπευτικές θέσεις, γύρω από όλους τους τύπους κατασκευών που περιλαμβάνουν τα δίκτυα διανομής (εναέριες και υπόγειες γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης σε διάφορες διατάξεις και με διάφορα είδη αγωγών, υπαίθριοι ή κλειστοί υποσταθμοί διανομής), οι τιμές που μετρήθηκαν είναι σημαντικά χαμηλότερες (από αρκετές εκατοντάδες έως και χιλιάδες φορές) με εξαιρετικά μεγάλα περιθώρια ασφαλείας από τα όρια της Σύστασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (5 kV/m και 100 μ T για το ηλεκτρικό και μαγνητικό πεδίο 50 Hz). Παρά τις επισταμένες έρευνες, η ανθυγιεινή επίδραση των πεδίων αυτών δεν έχει αποδειχθεί (σύμφωνα με τη στάθμιση του συνόλου των εργασιών από την ICNIRP), τα δε όρια εμπεριέχουν πολύ υψηλούς συντελεστές ασφαλείας, ώστε να καλύπτεται η απαίτηση για πρόληψη δυσμενών επιπτώσεων. Ειδικότερα, οι τιμές του ηλεκτρικού πεδίου καθίστανται αμελητέες εφόσον ληφθεί υπόψη η θωράκιση που παρέχουν τα συνήθη οικοδομικά υλικά (μείωση κατά το συντελεστή 10), ενώ οι τιμές του μαγνητικού πεδίου κινούνται στα συνήθη επίπεδα που απαντώνται σε όλες τις σύγχρονες κατοικίες και χώρους εργασίας λόγω της εσωτερικής ηλεκτρικής εγκατάστασης και της χρήσης ηλεκτρικού εξοπλισμού, είναι δε αρκετά χαμηλότερες από εκείνες που δημιουργούν γύρω τους πολλές οικιακές ηλεκτρικές συσκευές.
- Κατασκευάζουμε κέντρα διανομής (κλειστούς υποσταθμούς υψηλής/μέσης τάσης) εντός των αστικών κέντρων στα οποία η ένταση του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου είναι χαμηλότερη από τα όρια έκθεσης της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Η παροχή της ηλεκτρικής ενέργειας θα ήταν αδύνατη χωρίς την ύπαρξη των κέντρων διανομής τα οποία εγκαθίστανται εντός των πολεοδομικών ιστών κατά πάγια διεθνή πρακτική. Πρόκειται για ηλεκτρικές εγκαταστάσεις υποβιβασμού της υψηλής τάσης σε μέση τάση (150 kV/20 kV), για την τροφοδότηση της πλειονότητας των καταναλωτών. Σε αστικές περιοχές με υψηλή πυκνότητα δόμησης και αντίστοιχα υψηλή πυκνότητα ηλεκτρικού φορτίου, το βήμα των κέντρων διανομής, δηλαδή η απόσταση μεταξύ δύο διαδοχικών υποσταθμών είναι της τάξεως των 2 km περίπου.

- Η μελέτη και η κατασκευή των δικτύων διανομής ικανοποιούν τις απαιτήσεις των αποστάσεων ασφαλείας των δικτύων από τα κτίρια, τα δένδρα, το έδαφος κ.λπ., όπως αυτές καθορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, δηλαδή τον Κανονισμό Εγκατάστασης Συντήρησης Υπαίθριων Γραμμών Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τον οποίο είναι πλήρως εναρμονισμένο το «Εγχειρίδιο των Τυποποιημένων Κατασκευών της Διανομής».

Το 2010 εκπονήθηκαν τρεις μελέτες, με βάση τις μετρήσεις ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου για τα Κέντρα Διανομής Αιγάλεω και Αμπελοκήπων, του Νομού Αττικής. Συγκεκριμένα:

- «Μετρήσεις Ηλεκτρικού και Μαγνητικού Πεδίου στην Περιοχή του Κέντρου Διανομής 150/20 kV Αιγάλεω της ΔΕΗ» (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Δεκέμβριος 2010). Όπως συμπερασματικά αναφέρεται στη μελέτη «... η λειτουργία του Κέντρου Διανομής Αιγάλεω δεν επιβαρύνει πεδιακά τις γειτονικές προς αυτό περιοχές. Οι πραγματοποιηθείσες μετρήσεις του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου στον περιβάλλοντα χώρο του Κέντρου Διανομής Αιγάλεω και σε απομακρυσμένες από αυτό θέσεις, βρίσκονται στο σύνολό τους εντός των ορίων της ασφαλούς, απεριόριστου διάρκειας εκθέσεως του κοινού, με βάση την κείμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία».
- «Έκθεση Μετρήσεων Επιπέδων του Χαμηλόσυχνου Μαγνητικού και Ηλεκτρικού Πεδίου στο Περιβάλλον του Κέντρου Διανομής, στο Αιγάλεω, του Νομού Αττικής» (Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, Οκτώβριος 2010). Όπως αναφέρεται στη μελέτη «... με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις μετρήσεις, οι τιμές που λαμβάνει η μαγνητική επαγωγή B και η ένταση του ηλεκτρικού πεδίου E δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα αναφοράς που καθορίζονται στη σχετική ΚΥΑ».
- «Μετρήσεις Ηλεκτρικού και Μαγνητικού Πεδίου στην Περιοχή του Υποσταθμού 22/6,6 kV Αμπελοκήπων της ΔΕΗ» (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αύγουστος 2010). Όπως αναφέρεται στη μελέτη «... η λειτουργία του Υποσταθμού Αμπελοκήπων 22/6,6 kV δεν προκαλεί αξιοσημείωτη επιβάρυνση στη γειτονική του περιοχή. Οι πραγματοποιηθείσες μετρήσεις του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου στον περιβάλλοντα χώρο του Υποσταθμού βρίσκονται στο σύνολό τους εντός των ορίων της ασφαλούς, απεριόριστου διάρκειας εκθέσεως του κοινού, με βάση την κείμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία».

Αξιολόγηση και πρόληψη κινδύνων από τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας

Η ΚΥΑ αριθ. Φ Α΄ 50/12081/642 (ΦΕΚ Β΄ 1222/05.09.2006), περί «Θεμάτων Ασφάλειας των Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων και καθιέρωσης υποχρέωσης εγκατάστασης διατάξεων διαφορικού ρεύματος και κατασκευής θεμελιακής γείωσης» και συγκεκριμένα το άρθρο 1 περί «Προστασίας των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας από ηλεκτροπληξία», περιγράφει με σαφήνεια την υποχρέωση εγκατάστασης διατάξεων προστασίας από ηλεκτροπληξία σε όλες τις υφιστάμενες και νέες Εσωτερικές Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις που αναφέρονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 103 του Προτύπου ΕΛΟΤ HD 384. Επίσης, το άρθρο 2 περί «Θεμελιακής Γείωσης» της ίδιας ΚΥΑ, καθιστά υποχρεωτική την εγκατάσταση της θεμελιακής γείωσης σε όλες τις νεοαναγειρόμενες οικοδομές, πλην των προκατασκευασμένων, σύμφωνα με τα ισχύοντα Ευρωπαϊκά ή διεθνή Πρότυπα.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία (Ν.4483/65), είναι υποχρεωτικός ο επανέλεγχος των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων από αδειούχους εγκαταστάτες ηλεκτρολόγους, οι οποίοι και εκδίδουν σχετική υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται στη ΔΕΗ. Ο επανέλεγχος διενεργείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα οποία ορίζονται στο άρθρο 5 της Απόφασης Φ.7.5/1816/88 του Υφυπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 470/05.03.2004. Συγκεκριμένα, για τις κατοικίες ο επανέλεγχος πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον κάθε 14 χρόνια. Επανέλεγχος, ανεξάρτητα από την πάροδο ή μη της 14ετίας, πραγματοποιείται και όταν γίνεται ανάσυρση φακέλου για αλλαγή ονόματος χρήστη παροχής, αλλαγή τιμολογίου κ.λπ.

Διευκολύνουμε την πρόσβαση στην πληροφόρηση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑμΕΑ)

Σε ειδική ενότητα του ιστοτόπου μας και μέσω ενός ηχητικού μηνύματος, οι συνάνθρωποί μας που έχουν σοβαρά προβλήματα όρασης, μπορούν να ενημερώνονται για τις δυνατότητες εξυπηρέτησής τους από τη ΔΕΗ, τους τρόπους εξόφλησης των λογαριασμών τους ή να έχουν άμεση επικοινωνία μαζί μας. Επιπλέον, μελετάμε την περαιτέρω ανάπτυξη νέων εφαρμογών εξυπηρέτησης ΑμΕΑ.

Ενημερώνουμε και ευαισθητοποιούμε τους πελάτες μας

Το 2010 τα κυριότερα θέματα που αναπτύχθηκαν σε ειδικά φυλλάδια τα οποία συνόδευσαν τους λογαριασμούς των πελατών μας, αφορούσαν:

- στην ασφαλή χρήση προϊόντος - προστασία ηλεκτρικών συσκευών και
- στους τρόπους εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Τις παραπάνω ενέργειες υποστηρίζει και η ενημέρωση που παρέχουμε μέσω του ιστοτόπου μας για τα συγκεκριμένα θέματα.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ ΤΟ 2010	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΤΟΤΟΠΟ ΤΗΣ ΔΕΗ ΑΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ / ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΟ 2010
Ασφαλής χρήση προϊόντος-προστασία ηλεκτρικών συσκευών	10.000	3.000
Εξοικονόμηση ενέργειας	8.300	5.000
Σύνολο	18.300	8.000

4.2.6. Συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς

Η ΔΕΗ επιδιώκει τη διαρκή συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς που σχετίζονται με το προϊόν και τις υπηρεσίες που παρέχει στους πελάτες της. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τον αριθμό των περιστατικών που εκδηλώθηκαν το 2010 σε σχέση με προσωπικά δεδομένα, απόρρητο πελατών και χρήση προϊόντων και υπηρεσιών.

ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ / ΘΕΜΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ / ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΑ

Προσωπικά δεδομένα και απόρρητο πελατών

1

Η υπόθεση θεωρείται λήξασα μετά την καταβολή αποζημίωσης εκ μέρους της ΔΕΗ και την απόσυρση της σχετικής καταγγελίας που είχε υποβληθεί στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Χρήση προϊόντων και υπηρεσιών

0

-

4.3 Ανθρώπινο δυναμικό

Στη ΔΕΗ, αναγνωρίζοντας την αξία της ενεργούς συνεισφοράς των ανθρώπων μας στην επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων και ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες τους, στοχεύουμε στην ανάπτυξη και στη διατήρηση ενός σύγχρονου και δημιουργικού εργασιακού περιβάλλοντος που θα χαρακτηρίζεται από συνεργασία και εμπιστοσύνη. Ακολουθούμε, και παράλληλα βελτιώνουμε, ένα οργανωμένο πλαίσιο πολιτικών, στο οποίο στηρίζεται η συστηματική αξιοποίηση και ανάπτυξη του τακτικού προσωπικού μας. Η ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής των εργαζομένων, η εκπαίδευση και η δια βίου μάθηση, η διασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών, καθώς και η εξασφάλιση κατάλληλων συνθηκών εργασίας με κύρια μέριμνα την αντιμετώπιση θεμάτων υγείας και ασφάλειας στην εργασία, αποτελούν τους βασικούς πυλώνες της διαχείρισης του προσωπικού μας που επιδρούν άμεσα στην καθημερινή μας λειτουργία.

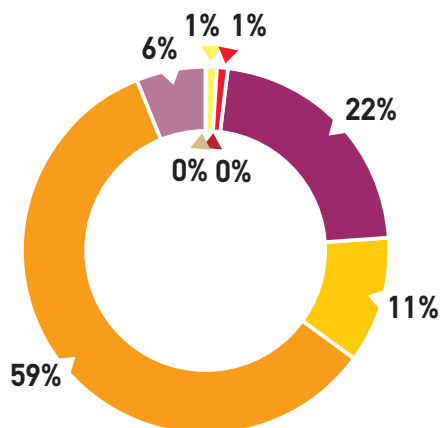
4.3.1. Βασικά στοιχεία ανθρώπινου δυναμικού

Στο τέλος του 2010 το σύνολο του τακτικού προσωπικού μας, ανήλθε σε 21.681 εργαζόμενους σε όλο το φάσμα της δραστηριότητάς μας, με την πλειοψηφία αυτών να απασχολείται στους τομείς της παραγωγής και της διανομής.

Το σύνολο των ανθρώπων μας αφορά σε εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, οι οποίοι καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, ενώ κατά τη διάρκεια του 2010, οι λειτουργικές μας ανάγκες υπαγόρευαν την πρόσληψη 3.350 εποχιακών υπαλλήλων, οι οποίοι προσλήφθηκαν με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου.

Με αφετηρία την παρουσία μας σε όλη την Ελλάδα, ενθαρρύνουμε τις προσλήψεις σε τοπικό επίπεδο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα πάντα με τους τομείς δραστηριότητάς μας, στοχεύοντας στην προσέλκυση και την επιλογή ατόμων ικανών να συμβάλουν αποτελεσματικά στην υλοποίηση της στρατηγικής και των στόχων μας. Το 70% περίπου του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού μας εργάζεται στην Ελληνική Περιφέρεια, ενώ το υπόλοιπο 30% στην περιοχή της Αττικής. Οι περιοχές της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και η περιοχή της Πελοποννήσου, απασχολούν συνολικά το 44,4% των ανθρώπων μας, κυρίως λόγω των αναγκών, τόσο της εξορυκτικής δραστηριότητας, όσο και του μεγάλου κατασκευαστικού έργου της Επιχείρησης (θερμικοί, υδροηλεκτρικοί σταθμοί και αιολικά πάρκα) που αφορά στον τομέα της παραγωγής.

Κατανομή τακτικού ανθρώπινου δυναμικού ανά κατηγορία εργαζομένων σε σύνολο 21.681 εργαζομένων

- Στελεχιακό προσωπικό: 195
- Διοικητικό - Οικονομικό προσωπικό: 4.836
- Τεχνικό - Τεχνολογικό προσωπικό: 2.447
- Τεχνικό προσωπικό υποστήριξης: 12.663
- Εργατικό προσωπικό: 1.305
- Εξειδικευμένο προσωπικό: 209
- Σύμβουλοι: 10
- Άνευ κατηγορίας: 16

Κατηγορίες συμβάσεων ανθρώπινου δυναμικού 2010

Γεωγραφική κατανομή ανθρώπινου δυναμικού

Σημείωση: Απασχολήθηκαν επίσης 101 εργαζόμενοι για τους οποίους δεν είχε καταχωρηθεί η σχετική πληροφορία.

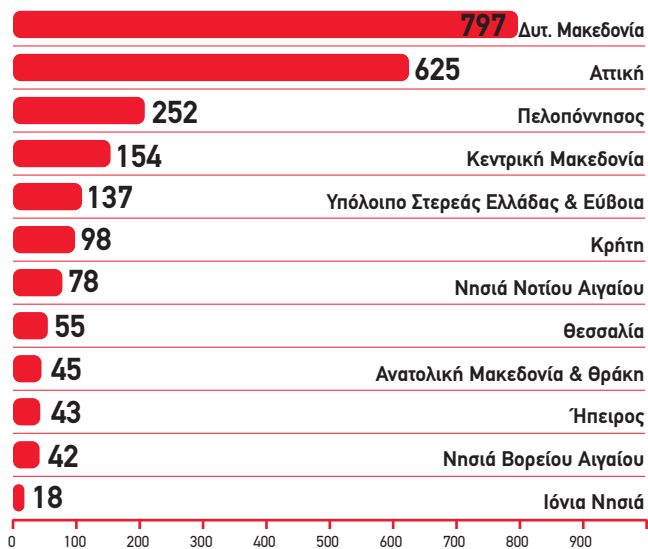

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες στο τέλος του 2010 αριθμούσε 25 εργαζόμενους, εκ των οποίων το 36% ήταν γυναίκες. Το σύνολο του παραπάνω προσωπικού αφορά σε εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, ενώ η κατανομή αυτών σύμφωνα με το είδος της σύμβασης εργασίας περιλαμβάνει 24 εργαζόμενους με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου και έναν εργαζόμενο με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εταιρείας συνάπτονται επιπλέον συμβάσεις έργου με εξειδικευμένο προσωπικό.

Κινητικότητα ανθρώπινου δυναμικού

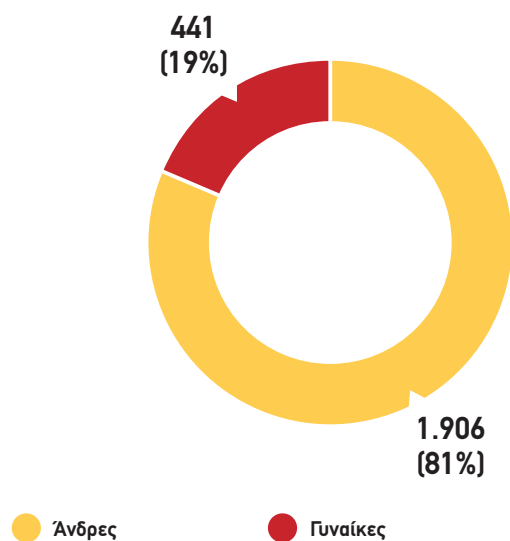
Σε σχέση με την κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού μας, κατά τη διάρκεια του 2010 αποχώρησαν από την Επιχείρηση συνολικά 2.347 εργαζόμενοι που αντιστοιχούν στο 10,8% του συνόλου του τακτικού προσωπικού. Το 81,2% του συνόλου των αποχωρήσεων αφορούσε άνδρες ενώ εννέα (9) στους δέκα (10) που αποχώρησαν ήταν άνω των 51 ετών. Ο κύριος όγκος των αποχωρήσεων παρατηρήθηκε στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και της Αττικής και αφορούσε λόγους συνταξιοδότησης.

Αποχωρήσεις εργαζομένων ανά περιφέρεια

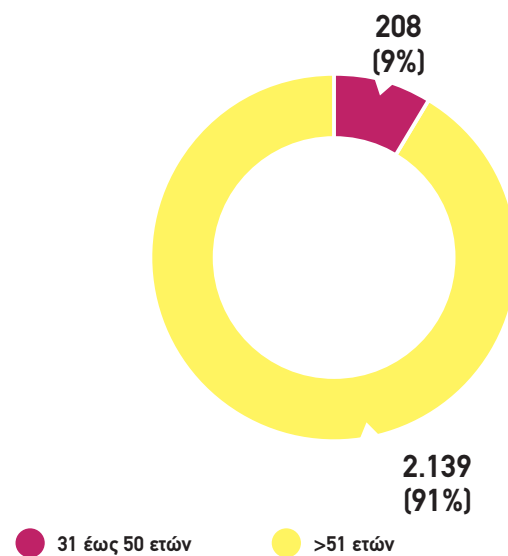

Σημείωση: Αποχώρησαν επίσης 3 εργαζόμενοι για τους οποίους δεν είχε καταχωρηθεί η σχετική πληροφόρηση.

Αποχωρήσεις εργαζομένων ανά φύλο

Αποχωρήσεις εργαζομένων ανά ηλικιακή κατηγορία

Αξιολόγηση προσωπικού

Στη ΔΕΗ, από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας μας, έχουμε θεσπίσει και εφαρμόζουμε σύστημα αξιολόγησης του τακτικού προσωπικού μας, το οποίο συνδέεται στενά, εκτός από την καθεαυτή εκτίμηση της επίδοσης του κάθε εργαζόμενου, με τη διερεύνηση των αναγκών που αφορούν στη κατάρτιση και ανάπτυξη του. Το 2010 αξιολογήθηκε το σύνολο (100%) του τακτικού προσωπικού της ΔΕΗ.

4.3.2. Πρόσθετες παροχές

Στη ΔΕΗ επιδιώκουμε τη διατήρηση, στο βαθμό που μας επιτρέπεται, μιας ισόρροπης σχέσης ανάμεσα στην επαγγελματική και οικογενειακή ζωή των εργαζομένων μας. Για το σκοπό αυτό υλοποιούμε με συνέπεια ένα ευρύ και ποικίλο πρόγραμμα παροχών που καλύπτει το τακτικό προσωπικό μας και τις οικογένειές τους. Στόχος μας είναι η αναγνώριση των προσπαθειών των ανθρώπων μας και η επιβράβευσή τους με τη διατήρηση και βελτίωση των εργασιακών παροχών.

Ενδεικτικά το πρόγραμμα παροχών προς τους ανθρώπους μας περιλαμβάνει:

- Χορήγηση δανείων για την αγορά ή επισκευή πρώτης κατοικίας.
- Χορήγηση βοηθημάτων για σοβαρούς λόγους υγείας των εργαζομένων.
- Ειδικές άδειες με αποδοχές, για τις περιπτώσεις έκτακτων αναγκών των εργαζομένων.
- Εκπαίδευση (εκπαιδευτικά σεμινάρια, ξένες γλώσσες, μεταλυκειακά, μεταπτυχιακά προγράμματα κ.λπ.).
- Λειτουργία ιδιόκτητων παιδικών κατασκηνώσεων και βρεφονηπιακών σταθμών καθώς και συνεργασία με ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς για τα παιδιά των εργαζομένων.
- Μεταφορά εργαζομένων με υπηρεσιακά οχήματα, στις περιπτώσεις που ο τύπος απασχόλησης απέχει σημαντικά από τα αστικά κέντρα ή τις πόλεις.
- Κυλικεία τα οποία λειτουργούν σε μονάδες της Επιχείρησης.

Συνεταιρισμός προσωπικού ΔΕΗ

Η Επιχείρηση στηρίζει τον Προμηθευτικό Συνεταιρισμό Προσωπικού ΔΕΗ, ο οποίος συνιστά σημαντικό μέσο προστασίας του εισοδήματος των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Μετά από 70 χρόνια επιτυχημένης λειτουργίας του εξυπηρετεί 22.500 μέλη, εργαζόμενους και συνταξιούχους της ΔΕΗ. Δραστηριοποιείται στον Εμπορικό Κλάδο και στο Κλάδο Παροχής Υπηρεσιών. Ο Συνεταιρισμός διαθέτει τέσσερα μεγάλα καταστήματα στις πόλεις Αθήνα, Πτολεμαΐδα, Κοζάνη και Μεγαλόπολη, τα οποία προσφέρουν ποικιλία ειδών, υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας, ασφάλειες αυτοκινήτων και μεσολάβηση για την αγορά οικοπέδων σε παραθεριστικές περιοχές με χαμηλό κόστος.

Οικισμοί ΔΕΗ

Η ΔΕΗ διαθέτει ιδιόκτητους οικισμούς σε σταθμούς παραγωγής αλλά και σε λιγνιτωρυχεία. Στους οικισμούς αυτούς το προσωπικό μπορεί να διαμένει με ελάχιστο κόστος, ακόμα και αν διαθέτει ιδιόκτητη κατοικία στην ευρύτερη περιοχή. Ακόμη, υπάρχει δυνατότητα παραχώρησης κατοικίας σε επιτηρητές υποσταθμών μεταφοράς έναντι συμβολικού ενοικίου.

4.3.3. Εκπαίδευση και κατάρτιση

Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης (ΔΕΚΠ) αποτελεί το βασικό εκφραστή της εκπαιδευτικής πολιτικής και της επαγγελματικής ανάπτυξης των εργαζομένων μας. Η ΔΕΚΠ λειτουργεί ως υπηρεσία επιχειρησιακής επιμόρφωσης με σκοπό τη συνεχή εκπαίδευση, κατάρτιση και υποστήριξη των εσωτερικών και εξωτερικών πελατών της Επιχείρησης.

Με βασικό στόχο η εκπαίδευση και η κατάρτιση να είναι προσανατολισμένες στις πραγματικές ανάγκες του εργασιακού περιβάλλοντος, η ΔΕΚΠ έχει ως κύριο μέλημα την

παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών προς το τακτικό προσωπικό μας, συνδυάζοντας τόσο τις απαιτήσεις του κλάδου, όσο και τους επιχειρηματικούς στόχους της ΔΕΗ.

Η ΔΕΚΠ αποτελεί μια σύγχρονη εκπαιδευτική μονάδα με έξι οργανωμένα και πλήρως εξοπλισμένα εκπαιδευτικά κέντρα στην Περιφέρεια της Αττικής, της Πελοποννήσου και της Δυτικής Μακεδονίας, στα οποία υλοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα που καλύπτουν τομείς όπως η κατάρτιση του νεοπροσλαμβανομένου τεχνικού προσωπικού, η κατάρτιση-εκπαίδευση του υπό μετάταξη υπηρετούντος προσωπικού, καθώς και η επιμόρφωση του υπηρετούντος προσωπικού.

Εκπαιδευτικές υποδομές ΔΕΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	ΑΙΘΟΥΣΕΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Αττικής	2	29	27	4
Πελοποννήσου	1	6	7	-
Δυτικής Μακεδονίας	3	26	27	2
Σύνολο	6	61	61	6

Αξίζει να αναφερθεί ότι στη Βόρεια Ελλάδα λειτουργούν οι πλέον σύγχρονοι στον Ευρωπαϊκό χώρο προσομοιωτές (simulators), για την εκπαίδευση του προσωπικού των σταθμών παραγωγής.

Τα ενδοεπιχειρησιακά εκπαιδευτικά προγράμματα αποτελούν τον κύριο όγκο της δραστηριότητας της ΔΕΚΠ, παρέχοντας εκπαίδευση και επιμόρφωση στα εξής θεματικά πεδία: Τεχνικά, Διοίκηση και Οργάνωση, Οικονομικά, Πληροφορική, και Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία.

Πιο συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες της ΔΕΚΠ συμπεριλαμβάνουν:

- Εκπαίδευση σε τεχνικά και γενικού ενδιαφέροντος θέματα στον Όμιλο της ΔΕΗ.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων σε χώρους εργασίας της Επιχείρησης, με κινητές μονάδες εκπαίδευσης.
- Αναπτυξιακά προγράμματα για τα στελέχη της Επιχείρησης.
- Λειτουργία της Διεύθυνσης, ως πιστοποιημένου Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- Διαχείριση ειδικών προγραμμάτων σπουδών (μεταπτυχιακά, ξένες γλώσσες).
- Διοργάνωση επιστημονικών - εκπαιδευτικών διαλέξεων.
- Συμμετοχή εργαζομένων της Επιχείρησης σε συνέδρια και σεμινάρια εξωτερικών φορέων.
- Πρακτική άσκηση Ελλήνων φοιτητών (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΟΑΕΔ) και αλλοδαπών (μέσω ΙΑΕΣΤΕ και ΑΙΕΣΕΚ).

- Εγγραφή και συνδρομή της ΔΕΗ ως μέλους σε Ελληνικούς και διεθνείς οργανισμούς.
- Παραγωγή εποπτικού και οπτικοακουστικού εκπαιδευτικού υλικού.
- Παροχή εκπαίδευσης σε τρίτους.

Πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Στο πλαίσιο της στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Επιχείρησης, η ΔΕΚΠ αναπτύσσει δράσεις που εστιάζουν στον παράγοντα άνθρωπο – στον εργαζόμενο, αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο – δίνοντας έμφαση στις ακόλουθες πρωτοβουλίες:

- Ηθικοί Έπαινοι στα παιδιά των εργαζομένων της Επιχείρησης που πρωτεύουν στις σπουδές τους.
- Εκπαιδευτικά Προγράμματα διαχείρισης κινδύνων / καταστροφών.
- Ξενάγηση σχολείων στα Εκπαιδευτικά Κέντρα (ενημέρωση σε θέματα εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας).
- Εθελοντική συμμετοχή στελεχών στα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
- Επαγγελματικός Προσανατολισμός στα παιδιά των εργαζομένων της Επιχείρησης.

Κεντρική Βιβλιοθήκη της ΔΕΗ

Η ΔΕΚΠ έχει υπό την εποπτεία της την Κεντρική Βιβλιοθήκη της ΔΕΗ, η οποία είναι πλήρως μηχανοργανωμένη και αποτελεί ένα σημαντικό κέντρο πληροφόρησης, αφενός για όλο το προσωπικό της Επιχείρησης και αφετέρου για όσους, εκτός του προσωπικού της ΔΕΗ (καθηγητές ΑΕΙ, ΤΕΙ, φοιτητές κ.λπ.), ενδιαφέρονται να έχουν πρόσβαση στο πλούσιο υλικό της.

Το υλικό της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει περίπου 10.000 τίτλους βιβλίων (τεχνικών, οικονομικών, λογοτεχνικών κ.λπ.) και 400 τίτλους περιοδικών.

Επίσης, στη Βιβλιοθήκη λειτουργεί αίθουσα πολυμέσων που διαθέτει τηλεοράσεις, video, ηλεκτρονικούς υπολογιστές με σύνδεση Internet, και εκπαιδευτικές ταινίες, προς χρήση από τους ενδιαφερόμενους. Υπάρχει ακόμα η δυνατότητα σύνδεσης με άλλες βιβλιοθήκες.

Στο πλαίσιο των παρεχομένων υπηρεσιών της, οι δράσεις που αναπτύσσονται είναι:

- «Η Βιβλιοθήκη στο e-mail σας».
- Ηλεκτρονική διαχείριση επιλεγμένων ξενόγλωσσων περιοδικών, με πρόσβαση μέσω του εσωτερικού ηλεκτρονικού δικτύου της Επιχείρησης (INTRANET).
- Μόνιμος και προσωρινός δανεισμός βιβλίων και περιοδικών.
- Μηχανογράφηση του υλικού της Κεντρικής Βιβλιοθήκης και των Παραρτημάτων της.
- On-line σύνδεσή της, με άλλες ελληνικές Βιβλιοθήκες.
- Δυνατότητα εξυπηρέτησης φοιτητών.

Τέλος η Βιβλιοθήκη εποπτεύει και υποστηρίζει 116 παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα, φροντίζοντας για την αγορά και αποστολή βιβλίων, ενισχύοντας βιβλιοθήκες απομακρυσμένων περιοχών της χώρας.

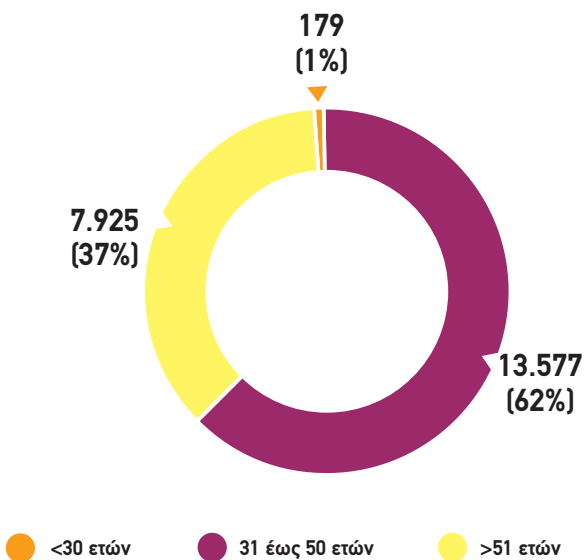
Το 2010 πραγματοποιήθηκαν συνολικά από τη ΔΕΚΠ 408.662 ανθρωπώρες εκπαίδευσης, ενώ ο μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά συμμετέχοντα ανήλθε σε 46,73 ώρες.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ	ΑΝΘΡΩΠΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ
Στελεχιακό προσωπικό	44	720	16,36
Διοικητικό – οικονομικό προσωπικό	2.067	33.070	16,00
Τεχνικό – τεχνολογικό προσωπικό	1.456	27.721	19,03
Τεχνικό προσωπικό υποστήριξης	4.451	331.489	74,47
Εργατικό προσωπικό	265	10.890	41,09
Εξειδικευμένο προσωπικό	53	1.087	20,50
Άνευ κατηγορίας	409	3.685	9,00
Σύνολο	8.745	408.662	46,73

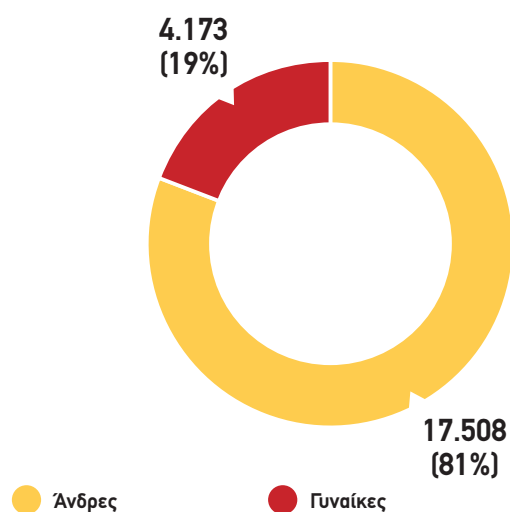
4.3.4. Ίσες ευκαιρίες και ανθρώπινα δικαιώματα

Η εξασφάλιση ενός δίκαιου εργασιακού περιβάλλοντος αποτελεί βασική μας επιδίωξη. Σε όλο το φάσμα των εργασιακών θεμάτων, από τη διαχείριση και εξέλιξη των αμοιβών και τη συμμετοχή στην εκπαίδευση έως την ανάπτυξη συλλογικών συμμετοχικών δράσεων για την ενίσχυση του ομαδικού πνεύματος, μεριμνούμε για την απουσία περιστατικών διάκρισης λόγω του φύλου, της εθνικής προέλευσης, της ηλικίας ή των ειδικών αναγκών του προσωπικού μας. Σεβόμενοι απόλυτα τις διεθνείς αρχές που αφορούν στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε πρακτική που ενδέχεται να ενθαρρύνει την επιβολή μορφών καταναγκαστικής και παιδικής εργασίας (η Επιχείρηση συμμορφώνεται πλήρως με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις περί παιδικής εργασίας). Επίσης, το 2010 δεν αναφέρθηκε κανένα περιστατικό παραβίασης δικαιωμάτων αυτοχθόνων πληθυσμών ή διάκρισης στους χώρους εργασίας μας. Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι το φύλο των εργαζομένων μας δεν επηρεάζει τις μισθολογικές απολαβές τους.

Κατανομή εργαζομένων ανά ηλικιακή κατηγορία

Κατανομή εργαζομένων ανά φύλο

4.3.5. Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Με γνώμονα τη δέσμευσή μας απέναντι στο προσωπικό μας για τη δημιουργία συνθηκών ενός άριστου εργασιακού περιβάλλοντος, εργαζόμαστε καθημερινά για τον εντοπισμό, την εκτίμηση και την εξάλειψη παραγόντων που οδηγούν στη δημιουργία κινδύνων σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Η ιδιαίτερη βαρύτητα με την οποία αντιμετωπίζουμε τα θέματα αυτά εκφράζεται μέσα από το οργανωτικό σχήμα που έχει υιοθετηθεί. Η Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΔΥΑΕ) συντονίζει κεντρικά τις σχετικές δράσεις με τη διαμόρφωση πολιτικής και τον καθορισμό στόχων με σκοπό την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, την αντιμετώπιση των επαγγελματικών κινδύνων και γενικά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στην Επιχείρηση. Παράλληλα, στις κεντρικές υπηρεσίες, τους θερμικούς σταθμούς παραγωγής, τα λιγνιτικά κέντρα κ.λπ. έχουν θεσμοθετηθεί θέσεις ευθύνης για τον αποτελεσματικό συντονισμό και την εφαρμογή ενιαίων δράσεων, με ταυτόχρονη προσαρμογή στις τοπικές ανάγκες των μονάδων.

Ειδικότερα, οι δράσεις που έχουν καθοριστεί, με βάση την Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων, είναι οι ακόλουθες:

- Εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της Ελληνικής νομοθεσίας και άμεση εναρμόνιση με κάθε νεότερη Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετική με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.
- Κατάρτιση, με συνεργασία των συναρμόδιων κλιμακίων, κανονισμών και οδηγιών που αφορούν στην υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία και στην ορθή εκτέλεση των παραγωγικών διαδικασιών, με βάση τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Λαμβάνονται και εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων, αλλά και των τρίτων που συνεργάζονται, ή βρίσκονται στους χώρους εργασίας της ΔΕΗ.
- Λειτουργία της ΔΥΑΕ ως Εσωτερικής Υπηρεσίας Προστασίας και Πρόληψης, αδειοδοτημένης από το Υπουργείο Εργασίας που περιλαμβάνει το συντονισμό του έργου των Τεχνικών Ασφάλειας και των Ιατρών Εργασίας, που απασχολούνται στις μονάδες της Επιχείρησης. Σε όλες τις μονάδες της ΔΕΗ, στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τη νομοθεσία, έχουν ορισθεί Τεχνικοί Ασφάλειας και Ιατροί Εργασίας.
- Εκπόνηση μελετών των «Γραπτών Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου» που αφορούν στον εντοπισμό των πηγών κινδύνου σε κάθε θέση εργασίας, τη διενέργεια μετρήσεων βλαπτικών παραγόντων, την εκτίμηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων, σε συσχέτιση με τα στατιστικά στοιχεία των καταγεγραμμένων ατυχημάτων, καθώς και τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων με σκοπό την εξάλειψη των κινδύνων, ή τουλάχιστον, την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη μείωσή τους. Στη διάρκεια του 2010 εκπονήθηκαν 10 μελέτες Επαγγελματικού Κινδύνου σε μονάδες της ΔΕΗ.
- Εκπόνηση των «Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων» σε κάθε μονάδα της Επιχείρησης. Το 2010 έγιναν ασκήσεις στην περιοχή Αλεξανδρούπολης (ΓΔ/Δ), στο κεντρικό κτίριο που στεγάζει τη ΓΔ/ΟΡ και τη ΓΔ/Μ (Ροσινιόλ), και στους ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου, Πτολεμαΐδας και Αθρινόλακκου.
- Άσκηση της Ιατρικής της Εργασίας κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η εφαρμογή διαδικασιών τήρησης Ια-

τρικού Φακέλου και Ατομικού Βιβλιαρίου Επαγγελματικού Κινδύνου για κάθε εργαζόμενο, η διεξαγωγή προληπτικού ιατρικού ελέγχου, εξειδικευμένου για κάθε ομάδα εργαζομένων, η σύνδεση των ευρημάτων του ελέγχου με τις ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας κάθε ομοιογενούς ομάδας (χώρους εργασίας, βλαπτικούς παράγοντες στους οποίους εκτίθεται κ.λπ.) και η παρέμβαση για τη βελτίωση των ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας, όπου είναι αναγκαίο. Ο συντονισμός του έργου του Προληπτικού και Περιοδικού Ιατρικού Ελέγχου διενεργείται από τους 39 Ιατρούς Εργασίας. Στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής και στις μονάδες των ορυχείων υπάρχουν 28 πλήρως εξοπλισμένα ιατρεία, στελεχωμένα με νοσηλευτικό προσωπικό (88 άτομα), ως επί το πλείστον ανώτερης εκπαίδευσης και 28 ασθενοφόρα οχήματα τελευταίας τεχνολογίας, τα οποία, σε ειδικές περιπτώσεις, εξυπηρετούν και τις τοπικές κοινωνίες. Στις μικρότερες μονάδες λειτουργούν ιατρεία για την κάλυψη των αναγκών της άσκησης της Ιατρικής της Εργασίας και την παροχή Α΄ Βοηθειών.

- Προμήθεια και διακίνηση σε όλες τις υπηρεσιακές μονάδες των υλικών ασφάλειας της εργασίας, όπως Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) και πυροσβεστικός εξοπλισμός.
- Διαχείριση θεμάτων που αφορούν τα επικίνδυνα ή μη, απόβλητα υλικά (PCBs - Polychlorinated biphenyls, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια, συσσωρευτές Pb και Ni - Cd, αμιάντος, ανακύκλωση λαμπτήρων φωτισμού κ.λπ.) που υπάρχουν ή χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις των μονάδων της ΔΕΗ.
- Έκδοση έντυπου ή ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού όπως εγχειρίδιων, ταινιών κ.λπ. για τα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Το 2010 εκδόθηκε εγχειρίδιο για την αντιμετώπιση των κινδύνων από εκρηκτικές ατμόσφαιρες και ταινία (DVD) για την εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας.
- Σαφής καθορισμός και διαχωρισμός των ρόλων και των αρμοδιοτήτων, όλων των ιεραρχικών επιπέδων, σχετικά με τη διαχείριση των κανόνων και των μέτρων ασφαλείας που διέπουν τους κανονισμούς και τις οδηγίες εκτέλεσης ασφαλούς εργασίας κάθε παραγωγικής

δραστηριότητας. Στην ΔΕΗ απασχολείται εκπαιδευμένο και καταρτισμένο προσωπικό, ενδεδειγμένης από τους κανονισμούς κατηγορίας και ειδικότητας.

- Εκπαίδευση των εργαζομένων στις μεθόδους ασφαλούς εργασίας και τη σωστή χρήση των ΜΑΠ από τους Τεχνικούς Ασφάλειας, τους επικεφαλής Συνεργείων, τα στελέχη και τους τεχνικούς στα θέματα υγείας και ασφάλειας, με στόχο τη συστηματική ανάπτυξη του αισθήματος ευθύνης των εργαζομένων, για τους ίδιους, για τρίτους, αλλά και για την Επιχείρηση.
- Δημιουργία παιδείας ασφάλειας στην εργασία όλων των εργαζομένων, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας, και δέσμευση αυτών αλλά και των τρίτων που έχουν σχέση εργασίας με την Επιχείρηση, πάνω στους γενικούς στόχους για την πρόληψη των ατυχημάτων και την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

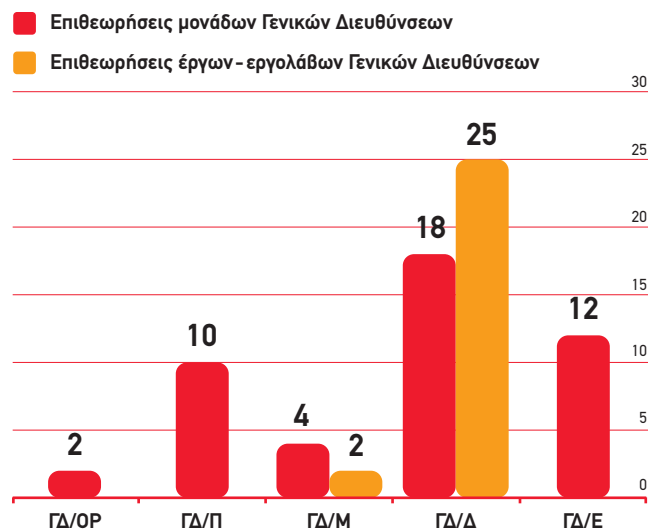
Επιπλέον, η ΔΥΑΕ συντονίζει τον έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων και των μέτρων ασφαλούς εργασίας, μέσω προγραμματισμένων ή μη επιθεωρήσεων. Οι επιθεωρήσεις για θέματα υγείας και ασφάλειας, στοχεύουν στον έλεγχο και τη βελτίωση των συνθηκών ασφαλούς εκτέλεσης των εργασιών και στη μείωση της συχνότητας και της σοβαρότητας των εργατικών ατυχημάτων, καθώς και των επαγγελματικών ασθενειών.

Οι επιθεωρήσεις αυτές πραγματοποιούνται σε τρία (3) επίπεδα:

- Σε πρώτο επίπεδο υλοποιούνται επιθεωρήσεις από τους άμεσους προϊσταμένους των υπηρεσιακών μονάδων προς το προσωπικό τους.
- Σε δεύτερο επίπεδο οι επιθεωρήσεις υλοποιούνται από τους Τεχνικούς Ασφάλειας και τους Ιατρούς Εργασίας.
- Σε τρίτο επίπεδο πραγματοποιούνται επιθεωρήσεις από μικτά κλιμάκια Επιθεωρητών της ΔΥΑΕ, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει αντίστοιχο σεμινάριο «Πιστοποίησης Επιθεωρητών Ασφάλειας στην Εργασία κατά ΕΛΟΤ 1801:2008» και της αντίστοιχης Γενικής Διεύθυνσης.

Οι επιθεωρήσεις αυτές γίνονται συνήθως κάθε χρόνο και πραγματοποιούνται με βάση εγκεκριμένους καταλόγους (check lists) που αναφέρονται σε θέματα υγείας και ασφάλειας και τα αποτελέσματά τους κοινοποιούνται στην ιεραρχία της αρμόδιας Διεύθυνσης.

Αριθμός επιθεωρήσεων 3ου επιπέδου κατά το 2010

Στη ΔΕΗ Ανανεώσιμες πραγματοποιούνται επιθεωρήσεις υγείας και ασφάλειας, τόσο στον χώρο εργασίας (χώρος γραφείου), όσο και κατά τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας των έργων ΑΠΕ. Οι εν λόγω επιθεωρήσεις εκτελούνται από τον Τεχνικό Ασφάλειας και τον Ιατρό Εργασίας και διεξάγονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές που ορίζονται ή προκύπτουν από τις νομοθετικές κείμενες διατάξεις. Κατά τη διάρκεια του 2010 πραγματοποιήθηκαν 10 επισκέψεις Τεχνικού Ασφάλειας και 5 επισκέψεις Ιατρού Εργασίας στους χώρους γραφείων της εταιρείας. Για το 2010 δεν έχει καταγραφεί κανένα θανατηφόρο ατύχημα καθώς και κανέναν θάνατο στη ΔΕΗ Ανανεώσιμες.

Στις αρμοδιότητες της ΔΥΑΕ ανήκουν επίσης, η τεκμηρίωση, η συστηματική αξιολόγηση και η εξέταση της αποτελεσματικότητας της Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων. Κάθε χρόνο, καταγράφεται ο αριθμός των ατυχημάτων και των παρ' ολίγο ατυχημάτων και στη συνέχεια πραγματοποιείται η στατιστική ανάλυσή τους, με αποτέλεσμα την εξαγωγή των αντίστοιχων δεικτών συχνότητας και σοβαρότητας.

Τα στοιχεία όλων των ατυχημάτων συγκεντρώνονται από τη ΔΥΑΕ σύμφωνα με θεσμοθετημένη διαδικασία. Συγκεκριμένα, έχουν καθιερωθεί ενιαία έντυπα για όλους τους τομείς δραστηριότητας της ΔΕΗ, τα οποία συμπληρώνονται

από τις κατά τόπους μονάδες. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία, γίνεται η σχετική αναγγελία στις Αρχές και στους ασφαλιστικούς φορείς και επί πλέον συγκεντρώνονται τα απαραίτητα στοιχεία για την πλήρη διερεύνηση των αιτίων και των παραγόντων που συνέβαλαν στην πρόκληση των ατυχημάτων. Στη συνέχεια, όλα τα έντυπα κοινοποιούνται στη ΔΥΑΕ όπου γίνεται η στατιστική τους επεξεργασία.

Ακολουθεί η συνολική καταγραφή των ατυχημάτων για το έτος 2010 καθώς και η επίδοση της Επιχείρησης σε κάθε δείκτη υγείας και ασφάλειας που διατηρεί.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΔΕΗ

Συνολικός αριθμός ατυχημάτων ¹	121
Συνολικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων ²	0
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων ³	3,22
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας λόγω ατυχημάτων	4.326
Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων ⁴	0,12
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία ⁵	129.968
Δείκτης απουσιών ⁵	2,41%

¹ Στον αριθμό των ατυχημάτων έχουν περιληφθεί όλα τα ατυχήματα που έχουν συμβεί κατά την εργασία και έχουν προκαλέσει απουσία από την εργασία άνω των τριών (3) ημερολογιακών ημερών. Δεν έχουν συμπεριληφθεί τα ατυχήματα κατά τη διαδρομή από και προς την εργασία όπως και τα παθολογικά επεισόδια, τα οποία (στατιστικά) εξετάζονται χωριστά.

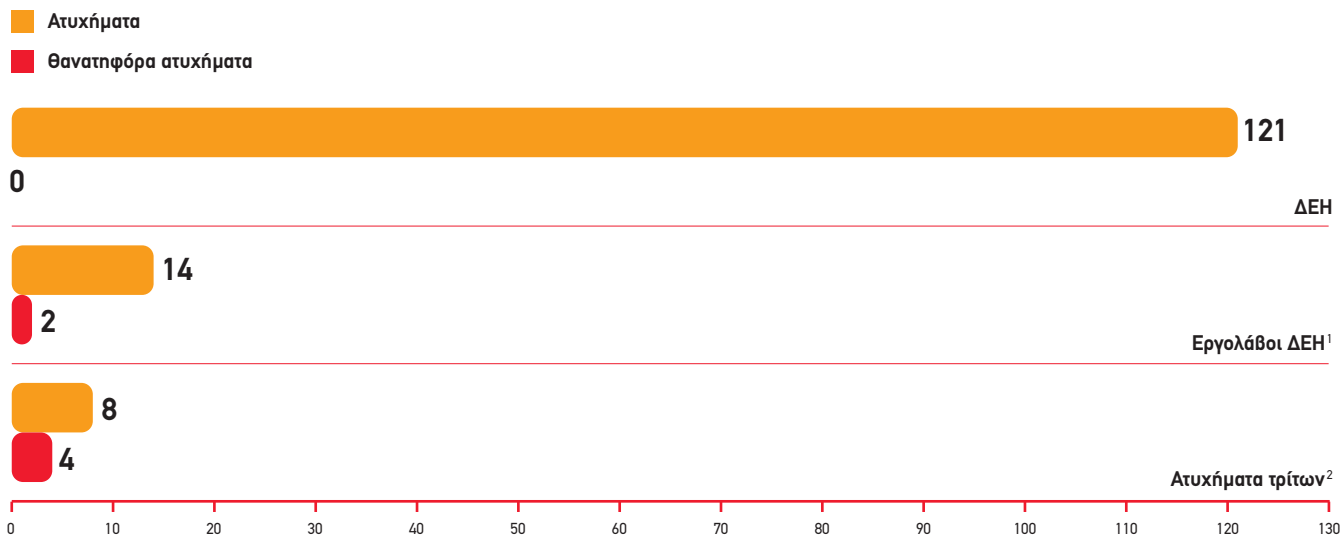
² Γίνεται υπολογισμός του δείκτη θανατηφόρων ατυχημάτων: αριθμός ατυχημάτων ανά 10.000 εργαζόμενους. Ο δείκτης για το 2010 εφόσον δεν συνέβη θανατηφόρο ατύχημα ήταν 0.

³ Η μεθοδολογία που ακολουθείται για τους δείκτες είναι σύμφωνη με την «European statistics on accidents at work (ESAW) - Methodology - 2001 edition» που ακολουθείται και από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία EU - OSHA και την EURELECTRIC. (Τρόπος Υπολογισμού: Αριθμός ατυχημάτων ανά 10⁶ ώρες έκθεσης στον κίνδυνο.)

⁴ Η μεθοδολογία που ακολουθείται για τους δείκτες είναι σύμφωνη με την «European statistics on accidents at work (ESAW) - Methodology - 2001 edition» που ακολουθείται και από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία EU - OSHA και την EURELECTRIC. (Τρόπος υπολογισμού: Αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία (ημερολογιακές) ανά 10³ ώρες έκθεσης στον κίνδυνο.)

⁵ Ο συνολικός αριθμός απουσιών και ο αντίστοιχος δείκτης απουσιών αναφέρονται στην απουσία από την εργασία, ανεξάρτητα αν αυτή οφείλεται σε λόγους υγείας ή όχι.

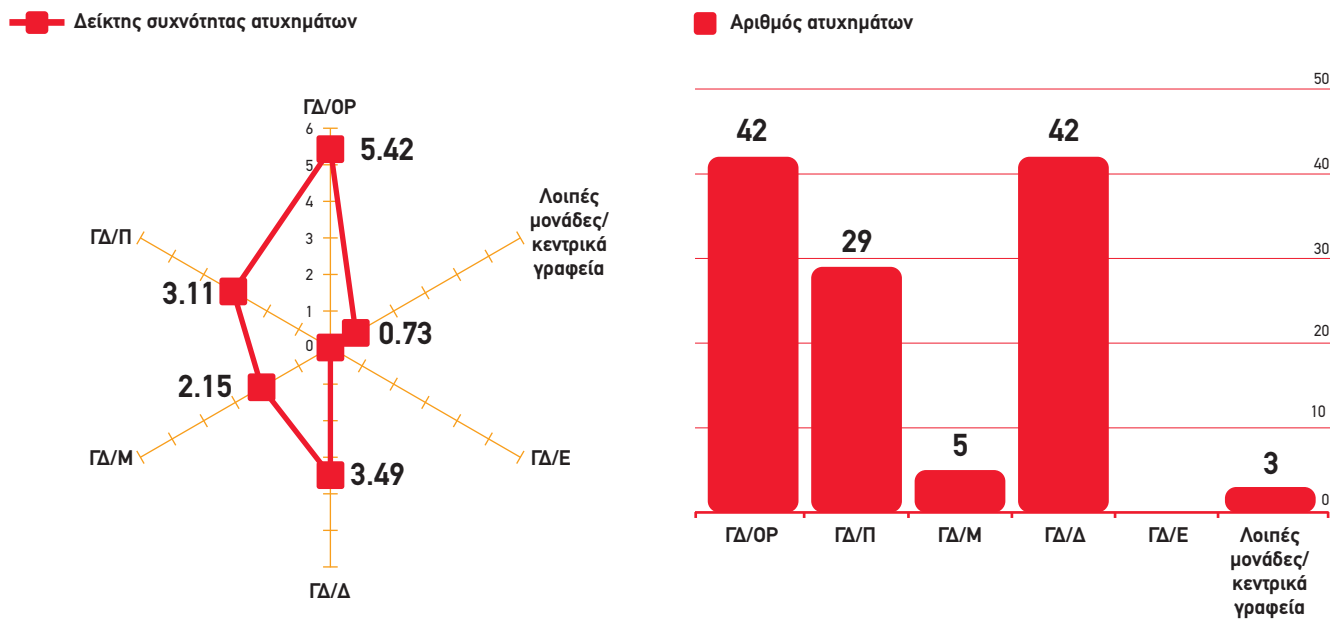
Συνολικός αριθμός ατυχημάτων και θανατηφόρων ατυχημάτων κατά το 2010

¹ Υπάρχει σημαντική πιθανότητα να διαφεύγουν ατυχήματα επειδή πιθανολογείται η απόκρυψη της αναγγελίας τους εκ μέρους του εργολάβου στις αρχές και κατ' επέκταση και στη ΔΕΗ.

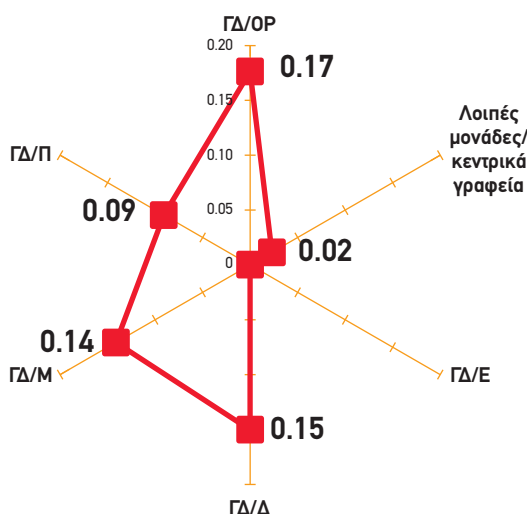
² Τα ατυχήματα αυτά κυρίως αφορούν σε ηλεκτροπληξίες που προκαλούνται από ακούσια επαφή με το υπό τάση δίκτυο, είτε κατά την ανέγερση κατασκευών (οικοδομές διαφημιστικές πινακίδες κ.λπ.) είτε κατά την ανύψωση κεραιών ανυψωτικών μηχανημάτων. Οφείλονται κατά κανόνα σε παραβίαση των αποστάσεων ασφαλείας, και ακόμη στο γεγονός ότι δεν ζητείται εκ μέρους των ιδιωτών η διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος σε συγκεκριμένα τμήματα του δικτύου.

Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων ανά Γενική Διεύθυνση

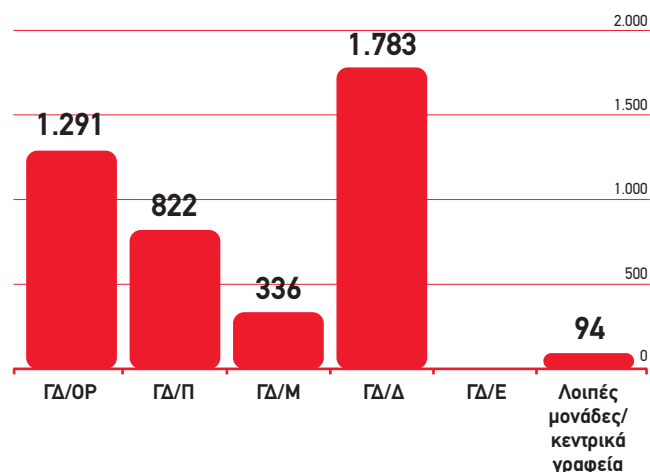

Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων ανά Γενική Διεύθυνση

■ Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων

■ Ημέρες απουσίας λόγω ατυχημάτων*

* Οι ημέρες απουσίας λόγω του ατυχήματος υπολογίζονται από την επομένη του ατυχήματος και μέχρι την επιστροφή του παθόντα στην εργασία.

Πρακτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης σε θέματα υγείας και ασφάλειας

Η εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην Επιχείρηση είναι αναπόσπαστο μέρος της βασικής και της ειδικής τεχνικής εκπαίδευσης του προσωπικού. Παρόλα αυτά, πραγματοποιούνται και πρόσθετες εκπαιδευτικές πρακτικές:

- Επί τόπου στις μονάδες, με συνεργασία του Ιατρού Εργασίας, του Τεχνικού Ασφαλείας και του Διευθυντή της υπηρεσιακής μονάδας, καταρτίζεται ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες κάθε υπηρεσιακής μονάδας. Κατά κανόνα, το ρόλο του εκπαιδευτή τον έχει ο Ιατρός Εργασίας και ο Τεχνικός Ασφαλείας της μονάδας. Η εκπαίδευση αφορά σε θέματα υγείας, ιατρικής, και ασφάλειας της εργασίας, ασφαλούς χρήσης του εργασιακού εξοπλισμού και των ΜΑΠ. Επίσης, οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για μεταδιδόμενα νοσήματα και συμμετέχουν σε ασκήσεις Πολιτικής Προστασίας και ασκήσεις αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, το Πυροσβεστικό Σώμα και την ΕΛΑΣ.
- Η ΔΥΑΕ, η οποία είναι αρμόδια για την εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, συνεργάζεται με τη ΔΕΚΠ για την οργάνωση και υλοποίηση των σεμιναρίων που ζητούνται από τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Ανθρώπινου Δυναμικού για την κάλυψη των αναγκών εκπαίδευσης στα ανωτέρω θέματα. Η ΔΥΑΕ

συντάσσει το αναλυτικό πρόγραμμα και συνεργάζεται με τη ΔΕΚΠ για την εξεύρεση των εισηγητών των σεμιναρίων. Οι εισηγητές προέρχονται συνήθως από τη ΔΥΑΕ, ή είναι στελέχη άλλων μονάδων της Επιχείρησης με εμπειρία στα θέματα υγείας και ασφάλειας.

- Μέσω σεμιναρίων εκπαίδευσης – ενημέρωσης των Τεχνικών Ασφαλείας (διάρκειας 100 ωρών) και των μελών των Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, τα οποία αποτελούν και τα βασικά σεμινάρια για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.
- Μέσω σεμιναρίων σε ειδικά θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία καθώς και μέσω της ένταξης σχετικών θεματικών ενοτήτων στη θεματολογία άλλων σεμιναρίων που υλοποιούνται από την ΔΕΚΠ (π.χ. σε σεμινάρια εκπαίδευσης νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού).

Το 2010 πραγματοποιήθηκαν συνολικά από τη ΔΕΚΠ 23.260 ανθρωπόωρες εκπαίδευσης σε θέματα υγείας και ασφάλειας.

Στην κάλυψη της απαιτούμενης και αναγκαίας εκπαίδευσης της Επιχείρησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας συμβάλλουν ενεργά και οι Γενικές Διευθύνσεις, οι οποίες, πλέον της κεντρικής εκπαίδευσης που παρέχεται σε συνεργασία με τη ΔΕΚΠ, αναλαμβάνουν το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τοπικής εμβέλειας, για το προσωπικό τους.

Στοιχεία υγείας και ασφάλειας στην εργασία για εργαζόμενους ΔΕΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ* ΑΝΑ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ	ΑΝΘΡΩΠΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ
ΓΔ/ΟΡ	882	7.584	8,60
ΓΔ/Π	549	2.784	5,07
ΓΔ/Μ	121	1.628	13,45
ΓΔ/Δ	135	11.260	83,41
ΓΔ/ΑΝΠΟ	16	4	0,25
Σύνολο	1.703	23.260	13,66

* Τα στοιχεία αφορούν εκπαίδευση που χειρίζεται / διοργανώνει η ΔΕΚΠ (δεν περιλαμβάνει «τοπική» εκπαίδευση από τις επιμέρους Γενικές Διευθύνσεις).

Συστήματα διαχείρισης υγείας και ασφάλειας στην εργασία

Η ΓΔ/Π από το έτος 2008, αναγνωρίζοντας την αξία της πιστοποίησης των Συστημάτων Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, ξεκίνησε σταδιακά τις διαδικασίες της πιστοποίησης των παραπάνω Συστημάτων, τα οποία είχαν ήδη υιοθετηθεί και ενσωματωθεί στις μελέτες

ασφάλειας των σταθμών παραγωγής, κατά OHSAS 18001. Ειδικότερα, η πιστοποίηση των εν λόγω συστημάτων των ΑΗΣ Χανίων ολοκληρώθηκε το 2009 και του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου το καλοκαίρι του 2011, ενώ είναι σε εξέλιξη η αντίστοιχη διαδικασία πιστοποίησης για άλλους τέσσερις σταθμούς παραγωγής (ΑΗΣ Κομοτηνής, Αθερινόλακκου, Μελίτη και Αμυνταίου).

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες παρέχει κάλυψη στους εργαζομένους της σε θέματα υγείας και ασφάλειας μέσω Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας.

Τα καθήκοντα του Τεχνικού Ασφαλείας είναι να:

- Προβαίνει σε υποδείξεις και να παρέχει συμβουλές στην εταιρεία σε θέματα σχετικά με την ασφάλεια των εργαζομένων και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων.
- Συμβουλεύει σε θέματα σχεδιασμού/προγραμματισμού/κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων.
- Ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των τεχνικών μέσων.
- Επιθεωρεί τακτικά τις θέσεις εργασίας (από πλευράς υγείας και ασφάλειας).
- Επιβλέπει την ορθή χρήση των ατομικών μέσων προστασίας.
- Ερευνά τα αίτια των εργατικών ατυχημάτων και να προτείνει μέτρα για την αποτροπή παρόμοιων συμβάντων στο μέλλον.
- Εποπτεύει την εκτέλεση ασκήσεων πυρασφάλειας και να συμμετέχει στην κατάρτιση και εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας.

Αντίστοιχα, τα καθήκοντα του Ιατρού Εργασίας είναι να:

- Προβαίνει σε υποδείξεις και παρέχει συμβουλές στην εταιρεία σε θέματα σχετικά με την υγεία των εργαζομένων.
- Συμβουλεύει σε θέματα σχεδιασμού/προγραμματισμού/κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους κανόνες υγείας.
- Προβαίνει σε ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων και να εκτιμά την καταλληλότητά τους προς άσκηση των καθηκόντων τους.
- Επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας και πρόληψης ατυχημάτων.
- Επιθεωρεί τακτικά τις θέσεις εργασίας.
- Ερευνά αιτίες ασθενειών που οφείλονται στην εργασία, ούτως ώστε να προτείνει μέτρα για την πρόληψή τους.
- Παρέχει επείγουσα θεραπεία σε περιπτώσεις ατυχήματος/αιφνίδιου νόσου.

Οι επισκέψεις τόσο του Τεχνικού Ασφαλείας, όσο και του Ιατρού Εργασίας καθορίζονται βάσει των διατάξεων του νόμου. Κατά την κατασκευή έργων ΑΠΕ, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες δεν υποχρεούται να ορίσει Τεχνικό Ασφαλείας και Ιατρό Εργασίας, δεδομένου ότι η παραπάνω υποχρέωση καλύπτεται από τον ανάδοχο του εκάστοτε έργου.

4.4 Τοπικές κοινωνίες

Η ΔΕΗ έχει στηρίξει με την παρουσία της την πορεία ανάπτυξης και προόδου της Ελλάδας. Μέσα από ένα πλήθος κοινωνικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών συνεχίζει με συνέπεια την προσφορά της στην Ελληνική κοινωνία, στηρίζοντας σταθερά το κοινωνικό σύνολο και συμβάλλει ουσιαστικά στην πολύπλευρη ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιείται. Το κατασκευαστικό της έργο και η δραστηριότητά της στην Περιφέρεια εξασφάλισε και εξασφαλίζει την απασχόληση σημαντικού επιστημονικού και εργατικού δυναμικού, μειώνοντας την ανεργία και ενισχύοντας την αποκέντρωση.

4.4.1. Συμμετέχουμε στην ανάπτυξη της Δημόσιας Πολιτικής

Η συμμετοχή μας σε δημόσιες διαβουλεύσεις για τη διαμόρφωση νομικών και κανονιστικών ρυθμίσεων, οι ανακοινώσεις της Διοίκησης και η συμμετοχή του Πρόεδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου με ομιλίες σε διεθνή συνέδρια και κοινωνικούς φορείς, η στήριξη μιας σειράς συνεδρίων και δράσεων στην Ελλάδα (όπως π.χ. η Ενεργειακή Υπουργική Σύνοδος, το Mediterranean Climate Change Initiative Launch Event, το ετήσιο συνέδριο για τον Ανταγωνισμό και τη Ρύθμιση Αγορών κ.ά.), συνιστούν πρωτοβουλίες της Επιχείρησης, μέσω των οποίων δημοσιοποιούμε τις θέσεις μας, προτείνουμε και υιοθετούμε απόψεις, συμβάλλοντας, στο βαθμό που μας αναλογεί, στην ανάπτυξη της Δημόσιας Πολιτικής.

Στο πλαίσιο των παραπάνω πρωτοβουλιών αναφέρουμε ενδεικτικά:

- Τη συμμετοχή της ΔΕΗ σε άτυπη επιτροπή που συγκάλεσε η Υπουργός ΠΕΚΑ, Τίνα Μπιρμπίλη, με αντικείμενο την υλοποίηση ενός από τα τρία μοντέλα που προβλέπει η Οδηγία της ΕΕ για την ηλεκτρική ενέργεια (2009/72/ΕΚ) αναφορικά με τον Διαχειριστή Μεταφοράς.
- Τη συμμετοχή της ΔΕΗ σε τυπική επιτροπή, με πρωτοβουλία του ΥΠΕΚΑ, για την απλοποίηση της αδειοδοτικής

διαδικασίας έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και έργων ανάπτυξης του συστήματος και των δικτύων.

- Τη συμμετοχή της ΔΕΗ σε συμβούλια του ΣΕΒ, σε Ευρωπαϊκό ή εθνικό επίπεδο, για ζητήματα περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Επίσης, σημαντική ήταν η συνεργασία της Επιχείρησης με τη ΡΑΕ για τη διαμόρφωση και ολοκλήρωση της έκδοσης του Κώδικα Διαχείρισης Νησιών, μέσω επιτροπών και διαβούλευσης, ενώ υφίσταται θεσμοθετημένο lobbying, το οποίο πραγματοποιείται από την ΔΕΗ, μέσω της EURELECTRIC, για περιβαλλοντικά θέματα και ζητήματα ρυθμιστικού πλαισίου ενέργειας.

Η συμμετοχή μας σε δραστηριότητες που μπορούν να επηρεάσουν τη χάραξη της κυβερνητικής πολιτικής απαιτεί τη διασφάλιση της διαφάνειας στις συναλλαγές και τις σχέσεις πολιτικής φύσεως. Η Επιχείρηση, το 2010, δεν έχει προσφέρει καμία δωρεά, χορηγία ή οικονομική ενίσχυση σε πολιτικό κόμμα ή πολιτικό πρόσωπο. Κατά πάγια πρακτική και σε συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, η ΔΕΗ διαθέτει υπαλλήλους με απόσπαση σε πολιτικά γραφεία μελών κυβέρνησης, πολιτικό γραφείο πρωθυπουργού, βουλευτές, κόμματα, ευρωβουλευτές, υπουργεία, κεντρικές υπηρεσίες αυτών, δήμους, αυτοδιοίκηση, Βουλή, Προεδρία της Δημοκρατίας, κ.λπ.

Οι δημοσιοποιημένες θέσεις μας που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και αποτελούν τους άξονες της συμμετοχής μας στην ανάπτυξη της Δημόσιας Πολιτικής, παρατίθενται στη συνέχεια.

Ανάπτυξη αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Αντιμετωπίζουμε θετικά την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στηρίζοντας έμπρακτα όλες τις απαιτούμενες θεσμικές δράσεις. Η Επιχείρηση, αποδεχόμενη τις νέες συνθήκες, έχει καταφέρει να ανταποκριθεί στις πολύ σημαντικές απαιτήσεις του νέου ρυθμιστικού περιβάλλοντος, προωθώντας τη δημιουργία μιας νέας δομής Ομίλου της ΔΕΗ, αναπτύσσοντας νέες δραστηριότητες και ιδρύοντας ανεξάρτητες θυγατρικές για τη Μεταφορά και τη Διανομή ακολουθώντας τις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

Ανάπτυξη του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής

Λαμβάνοντας υπόψη το νέο ενεργειακό τοπίο σε βάθος δεκαετίας και αξιοποιώντας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους εγχώριους ενεργειακούς πόρους, ενισχύουμε το παραγωγικό μας χαρτοφυλάκιο με νέες αποδοτικές και φιλικότερες προς το περιβάλλον μονάδες και έργα ΑΠΕ. Επενδύουμε σε σύγχρονες δικτυακές υποδομές για την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση της ανάπτυξης των ΑΠΕ.

Διαχείριση και εξοικονόμηση ενέργειας

Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και η εξοικονόμηση ενέργειας, που αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες στην ενεργειακή ατζέντα τόσο της ΕΕ όσο και της χώρας μας, συνιστούν νέο τομέα δραστηριοποίησης της Επιχείρησης. Στην κατεύθυνση αυτή, προβαίνουμε σε στοχευμένες συνεργασίες και σχεδιάζουμε την παροχή νέων προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες βοηθούν τον τελικό καταναλωτή να μειώσει ουσιαστικά την ενεργειακή του δαπάνη μέσω της εξοικονόμησης.

Διείσδυση των ΑΠΕ και πολιτική υποστήριξή τους

Οι ΑΠΕ παίζουν πλέον κυρίαρχο ρόλο στο Ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτροπαραγωγής, αποτελώντας τις πηγές ενέργειας του παρόντος και του μέλλοντος. Για το λόγο αυτό θεωρούμε απαραίτητο οι ΑΠΕ να αυξήσουν το μερίδιο συνεισφοράς τους στο ενεργειακό μίγμα της χώρας μας. Για την επόμενη δεκαετία και μέχρι το 2020, με αιχμή την αιολική ενέργεια και τη συνεικουρία της ηλιακής, οι ΑΠΕ

μπορούν να καλύψουν το ποσοστό της καταναλισκόμενης ενέργειας που προβλέπεται από την Οδηγία των ΑΠΕ για την Ελλάδα, τόσο σε εφαρμογές για τα κτίρια, όσο και σε γενηκευμένη χρήση της. Η ενέργεια από ΑΠΕ είναι ανεξάντλητη και με σταθερό κόστος, καθώς δεν επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις των τιμών καυσίμων. Επιπρόσθετα, συντελεί στην άμβλυση της οικονομικής κρίσης, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την εισροή κεφαλαίων για την υλοποίηση μεγάλων επενδύσεων. Η ΔΕΗ, σε συνεργασία με τη θυγατρική της ΔΕΗ Ανανεώσιμες, στηρίζει την προώθηση των ΑΠΕ.

Προστασία του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Η ΔΕΗ, πλήρως ευαισθητοποιημένη στο αίτημα της Ελληνικής κοινωνίας για ένα καλύτερο περιβάλλον, έχει θέσει την προστασία του στις βασικές προτεραιότητες της πολιτικής της για εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη. Σήμερα, όχι μόνο παρακολουθούμε συστηματικά όλες τις εξελίξεις που σημειώνονται γύρω από τα θέματα της κλιματικής αλλαγής και των περιβαλλοντικών τεχνολογιών, αλλά χαράζουμε εκείνες τις πολιτικές που θα μας επιτρέψουν να αποτελέσουμε τον κινητήριο μοχλό για την ταχεία ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας στη χώρα μας.

Οικονομική αποδοτικότητα

Η ΔΕΗ παραμένει βασικός αναπτυξιακός πυλώνας της Ελληνικής Οικονομίας, υλοποιώντας σημαντικές επενδύσεις σε νέες μονάδες παραγωγής, δίκτυα και ΑΠΕ. Στόχος μας είναι να διατηρήσουμε τον ηγετικό μας ρόλο στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, βασιζόμενοι στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, της προστασίας του περιβάλλοντος και του υγιούς ανταγωνισμού, εξασφαλίζοντας ανταγωνιστικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στους πελάτες μας καθώς και ελκυστικές αποδόσεις για τους μετόχους μας. Η κερδοφορία της ΔΕΗ για το 2010 δεν στηρίχτηκε σε αύξηση τιμολογίων, παρά το γεγονός ότι την ίδια χρονική περίοδο σημειώθηκε σημαντική μεταβλητότητα των διεθνών τιμών των καυσίμων. Κύρια παράμετρος της κερδοφορίας της ΔΕΗ ήταν οι μεγάλες περικοπές των ελεγχόμενων δαπανών.

4.4.2. Συμβάλλουμε στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών

Πολύ σημαντική, αλλά ίσως η λιγότερο αναγνωρισμένη, είναι η οικονομική στήριξη της ΔΕΗ στις τοπικές κοινωνίες με στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξή τους. Οι χρηματοδοτήσεις τοπικών κοινωνιών για την υλοποίηση μελετών

και έργων υποδομής, τα αντισταθμιστικά/κοινωνικά έργα, οι παραχωρήσεις εκτάσεων για κοινωνικό όφελος, τα προγράμματα τηλεθέρμανσης πόλεων, καθώς και το ειδικό τέλος λιγνίτη στις περιοχές που ισχύει αποτελούν βασικούς άξονες της συνεισφοράς μας.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα ενεργειών στήριξης τοπικών κοινωνιών, κατά τη διάρκεια του 2010, δίνονται στον επόμενο πίνακα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΟΥ
Χρηματοδότηση έργων ανάπτυξης και προμήθειας εξοπλισμού για τους Δήμους Ταμυνέων και Δυστίων του Νομού Ευβοίας.	Έγκριση χρηματοδότησης μέχρι του συνολικού ποσού των 3.500.000 €.
Χρηματοδότηση πρόσθετων έργων ανάπτυξης για το Δήμο Ταμυνέων του Νομού Ευβοίας.	Έγκριση χρηματοδότησης μέχρι του συνολικού ποσού των 315.000 €.
Χρηματοδότηση έργων και μελετών για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου.	Έγκριση χρηματοδότησης μέχρι του συνολικού ποσού του 1.100.000 €.
Χρηματοδότηση έργων και μελετών του Δήμου Νότιας Ρόδου.	Έγκριση χρηματοδότησης του έργου, υπό όρους, μέχρι του συνολικού ποσού των 3.900.000 €.
Εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης για Ολοκληρωμένο Σχεδιασμό ανάπτυξης, αξιοποίησης των νέων εδαφών των ορυχείων και των παραλίμνιων περιοχών, βελτίωσης των περιβαλλοντικών συνθηκών, ανάπλασης του τοπίου στον ενεργειακό άξονα Κοζάνης - Πτολεμαΐδας - Φλώρινας, από το ΥΠΕΚΑ, την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και τη ΔΕΗ.	Έγκριση χρηματοδότησης, η οποία θα διέπεται από Συμφωνητικό της Επιχείρησης με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και το ΥΠΕΚΑ, μέχρι του συνολικού ποσού του 1.500.000 €.

Αντισταθμιστικά / κοινωφελή έργα

Παρέχουμε ανταποδοτικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες όπου πραγματοποιούνται έργα μεταφοράς και παραγωγής. Τα αντισταθμιστικά έργα/οφέλη προκύπτουν μετά από διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς κατά τη διαδικασία

έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων των έργων και ενσωματώνονται στην ΚΥΑ έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει, ενδεικτικά, αντισταθμιστικά / κοινωφελή έργα της ΓΔ/Π, με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να προορίζεται για την ενίσχυση αρδευτικών και τη βελτίωση οδικών δικτύων.

ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ / ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΕΡΓΑ ΓΔ/Π	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (€)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ (μήνες)	ΔΑΠΑΝΗ 2010 (€)	ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ
Συμμετοχή της ΔΕΗ σε ανακατασκευή αρδευτικού δικτύου (ΥΗΕ Ιλαρίωνα)	Συμβατική υποχρέωση	41.000	12	18.000	Ενίσχυση αρδευτικού δικτύου. Παροχή νερού για άρδευση.
Βελτίωση οδού Φράγμα Κρεμαστών-Αλευράδα και εργασίες αποκατάστασης στην περιοχή του ΥΗΣ Κρεμαστών (ΥΗΣ Κρεμαστών)	Συμβατική υποχρέωση	3.078.000	24	308.000	Βελτίωση οδικού δικτύου και σύνδεση με απομακρυσμένες περιοχές.
Κατασκευή κεντρικού τμήματος αρδευτικού φράγματος κατάντη του ΥΗΣ Πουρναρίου II (Συγκρότημα Αράχθου)	Συμβατική υποχρέωση	350.000	1	350.000	Ενίσχυση αρδευτικού δικτύου. Παροχή νερού για άρδευση.
Καταβολή δαπάνης προς την Κοινότητα Ποταμών Νομού Δράμας για την αποκατάσταση θιγόμενων από τη δημιουργία της λίμνης του ΥΗΕ Θησαυρού, κατοίκων της Κοινότητας (ΥΗΕ Νέστου)	Συμβατική υποχρέωση	880.000	48	12.000	Κοινωνική αποκατάσταση θιγόμενων κατοίκων.
Χρηματοδότηση Συλλόγου Νέων Χασίων (ΥΗΕ Ιλαρίωνα)	Δωρεά	5.000	1	5.000	Καλή σχέση με την τοπική κοινωνία.
Χρηματοδότηση Δήμου Καμβουνίων, Νομού Κοζάνης. Κατασκευή τοιχείου αντιστήριξης στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ελάτης (ΥΗΕ Ιλαρίωνα)	Δωρεά	45.000	2	45.000	Αναβάθμιση οδικού δικτύου.
Ασφαλτόστρωση δημοτικών δρόμων Δημοτικού Διαμερίσματος Σορωνής – Ηλεκτροφωτισμός δημοτικής οδού προς την παραλία στο Δημοτικό Διαμέρισμα Σορωνής	Δωρεά	398.600	26	173.778	Αναβάθμιση οδικού δικτύου.
Σύνολο		4.797.600		911.778	

Παραχώρηση εκτάσεων

Στόχος της παραχώρησης εκτάσεων είναι αφενός η έμπρακτη και ενεργός στήριξη των περιοχών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές μας και αφετέρου η τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας, μέσω της ανάπτυξης εναλλακτικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Δεδομένου ότι οι επιχειρηματικές αυτές δραστηριότητες είναι ανεξάρτητες

από την κύρια δραστηριότητα της ΔΕΗ, είναι προφανείς οι ευεργετικές επιπτώσεις στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στη γενικότερη ανάπτυξη των παραχωρούμενων περιοχών. Κατά τη διάρκεια του 2010 εγκρίθηκαν από την Επιχείρηση οι ακόλουθες παραχωρήσεις εκτάσεων με ξεκάθαρο κοινωνικό και περιβαλλοντικό όφελος.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚΤΑΣΕΩΝ	ΕΡΓΟ
Δωρεάν παραχώρηση στο Δήμο Παρακαμπυλίων, για εννέα (9) χρόνια, του δικαιώματος χρήσης έκτασης 100 m ² .	Η συγκεκριμένη έκταση θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή αντλιοστασίου για άντληση νερού ποσότητας 43.800 m ³ / έτος, για κάλυψη των αναγκών ύδρευσης του Δημοτικού Διαμερίσματος Σιδηρών του Δήμου Παρακαμπυλίων.
Ανανέωση έως το 2020 της δωρεάν προσωρινής παραχώρησης προς το Δήμο Νεάπολης Αιτωλοακαρνανίας, του δικαιώματος χρήσης, της περιφραγμένης έκτασης ιδιοκτησίας της ΔΕΗ, με εμβαδόν 6.444,95 m ² , στην περιοχή του ΥΗΣ Στράτου.	Η συγκεκριμένη έκταση θα αξιοποιηθεί ως χώρος αναψυχής.
Προσωρινή παραχώρηση, για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ετών χωρίς αντάλλαγμα, προς το Ελληνικό Δημόσιο - και ειδικότερα στο Δήμο Στράτου - του δικαιώματος χρήσης δύο εκτάσεων, συνολικού εμβαδού 580,67 m ² .	Η συγκεκριμένη εκμεταλλεύσιμη έκταση αφορά στην κατασκευή δύο αντλιοστασίων καθώς και τη χορήγηση άδειας κατασκευής αγωγού μεταφοράς λυμάτων και ακαθάρτων, στην παράπλευρη οδό που ευρίσκεται δυτικά της Διώρυγας Φυγής του ΥΗΣ Στράτου.
Προσωρινή παραχώρηση, χωρίς αντάλλαγμα και για χρονικό διάστημα εννέα (9) ετών, προς το Ελληνικό Δημόσιο - και ειδικότερα στην 9η Ταξιαρχία Πεζικού - του δικαιώματος χρήσης οικήματος εμβαδού 100 m ² και τμήματος του περιβάλλοντα χώρου του με εμβαδόν 483 m ² , το οποίο βρίσκεται στο φράγμα της Παπαδιάς.	Το συγκεκριμένο οίκημα θα χρησιμοποιηθεί ως αποθηκευτικός χώρος.
Παραχώρηση στο Δήμο Μεγαλόπολης, έναντι συμβολικού τιμήματος, της πλήρους κυριότητας έκτασης 380 στρεμμάτων περιίπου, του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης.	Η συγκεκριμένη έκταση θα αξιοποιηθεί στη δημιουργία Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Περιοχής, εφόσον διευθετηθούν τα θέματα που αφορούν στην Τηλεθέρμανση του Δήμου, τα οποία βρίσκονται σε εκκρεμότητα.

Προγράμματα τηλεθέρμανσης πόλεων από λιγνιτικούς ατμοηλεκτρικούς σταθμούς

Ως τηλεθέρμανση ορίζεται το «Σύστημα διανομής θερμότητας, για αστική και εμπορική χρήση, που παράγεται σε μία κεντρική τοποθεσία, συνήθως με συμπαραγωγή, και χρησιμοποιείται για θέρμανση χώρων και νερού».

Με δεδομένη τη λειτουργία ατμοηλεκτρικών λιγνιτικών σταθμών παραγωγής στη Δυτική Μακεδονία και την Αρκαδία και σε συνεργασία με τους τοπικούς δήμους, έχουμε αναλάβει επενδυτικές πρωτοβουλίες σε συστήματα παραγωγής ενέργειας, με τη μορφή θερμού νερού, για την τηλεθέρμανση των παρακείμενων πόλεων. Τα προγράμματα τηλεθέρμανσης υλοποιούνται προκειμένου να εξασφαλισθεί ένας σταθερός τρόπος θέρμανσης κατοικιών χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος, παρέχοντας οικονομικά οφέλη προς τις τοπικές κοινότητες.

Τα εν ενεργεία προγράμματα τηλεθέρμανσης στην Πτολεμαΐδα, στην Κοζάνη και στο Αμύνταιο, παρέχουν στους πολίτες μεγάλη διαθεσιμότητα θερμικής ενέργειας, και έχουν βελτιώσει την ποιότητα της ζωής τους. Το κόστος παροχής ενέργειας θέρμανσης είναι χαμηλότερο, ενώ η όλη διαδικασία συμβάλλει στη μείωση ή και την εξάλειψη των εκπομπών ρύπων από τα συστήματα οικιακής και κεντρικής θέρμανσης που είναι διάσπαρτα στον αστικό ιστό.

Σχετικά με τα πιο πρόσφατα έργα στον τομέα αυτό αναφέρουμε ότι, το 2009 ολοκληρώθηκε η τηλεθέρμανση του Δήμου Κοζάνης, με παροχή θερμικής ενέργειας από τον ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου. Αντίστοιχο έργο είναι σε εξέλιξη στο Δήμο Πτολεμαΐδας από τον ΑΗΣ Καρδιάς, Μονάδες III και IV. Παράλληλα, έχει εγκριθεί και η επέκταση της τηλεθέρμανσης για την πόλη της Φλώρινας, από τον ΑΗΣ Μελίτης.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναφέρονται οι μονάδες παραγωγής της ΔΕΗ που παρέχουν τηλεθέρμανση, καθώς και η ποσότητα της παραγόμενης ενέργειας ανά μονάδα.

Τέλος, αναφορικά με τον μηχανισμό διαχείρισης της τηλεθέρμανσης, η Επιχείρηση, σε συνεννόηση με τους ενδιαφερόμενους Δήμους και τις δημοτικές τους επιχειρήσεις, προχωρά στην κατάλληλη μετατροπή των μονάδων της προκειμένου να καταστεί δυνατή η παροχή θερμικής ενέργειας. Το κόστος της μετατροπής το επωμίζεται ο καταναλωτής (Δήμος/δημοτική επιχείρηση) και η διαδικασία ολοκληρώνεται με την κατάλληλη «Σύμβαση Παροχής Θερμικής Ενέργειας», με την οποία ορίζεται η τιμή πώλησης της θερμικής ενέργειας και τα δικαιώματα/υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών.

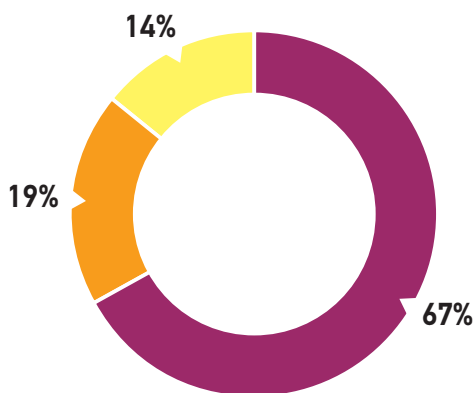
ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΔΕΗ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗ	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ (MWth)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (GJ)
Άγιος Δημήτριος III	67	684.554
Άγιος Δημήτριος IV	67	254.880
Άγιος Δημήτριος V	70	342.516
Πτολεμαΐδα III	50	343.652
Αμύνταιο I	25	71.625
Αμύνταιο II	25	54.048
Μεγαλόπολη III	20	40.262
ΛΙΠΤΟΛ I	25	236.392
Σύνολο	349	2.027.929

Τέλος λιγνίτη - «λιγνιτόσημο»

Με το Ν.2446/1996 θεσπίστηκε αντισταθμιστικό τέλος ανάπτυξης βιομηχανικών περιοχών παραγωγής ρεύματος από τους θερμικούς λιγνιτικούς σταθμούς των Νομών Φλώρινας, Κοζάνης και Αρκαδίας. Το τέλος αυτό ορίστηκε σε ποσοστό 0,04% επί του κύκλου εργασιών της ΔΕΗ. Το «λιγνιτόσημο» συνιστά σημαντικό έσοδο για τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών των Δήμων, στους οποίους είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί της ΔΕΗ, με δεδομένο ότι το 2010 το συνολικό ποσό του συγκεκριμένου τέλους που καταβάλαμε ανήλθε σε περισσότερα από 23 εκ. €.

Καταβολή τέλους λιγνίτη ανά περιοχή εφαρμογής του σε σύνολο 23.175.000 €

- Νομός Κοζάνης: 15.547.000 €
- Νομός Φλώρινας: 4.382.000 €
- Νομός Αρκαδίας: 3.246.000 €

Μετεγκαταστάσεις και αναγκαστικές απαλλοτριώσεις

Στο πλαίσιο της λειτουργίας της Επιχείρησης και ειδικότερα για την κατασκευή νέων παραγωγικών μονάδων ή για την επέκταση των ορυχείων, είναι απαραίτητη η αναγκαστική απαλλοτρίωση εκτάσεων ή ακόμα και η μετεγκατάσταση οικισμών. Η διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτρίωσης εκκινεί με την απόφαση του ΔΣ της ΔΕΗ και ακολουθεί τις διατάξεις του Ν.2882/2001 περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτων (εδάφη και οικισμούς). Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει δυο στάδια, τη δημοσίευση της κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης στο ΦΕΚ και τη δημοσί-

ευση της συντέλεσης αυτής. Η διάρκεια της διαδικασίας απαλλοτρίωσης κυμαίνεται περί τα 2,5-3 χρόνια, με την προϋπόθεση ότι η προς απαλλοτρίωση περιοχή βρίσκεται μέσα σε ήδη εγκεκριμένη περιβαλλοντικά περιοχή, δηλαδή περιοχή έργου για την οποία έχουν εγκριθεί οι περιβαλλοντικοί όροι της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η διαδικασία απαλλοτρίωσης περιοχών σε παραχωρήσεις μεταλλευτικής δραστηριότητας της Επιχείρησης (λιγνιτωρυχεία) βασίζεται στις διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα (Νομοθετικό Διάταγμα 210/1973) με κάλυψη ορισμένων περιπτώσεων από τις διατάξεις του Νόμου 2882/2001.

Η ΔΕΗ διαθέτει μεγάλη εμπειρία στα θέματα απαλλοτριώσεων, λόγω των πολλών και διαφορετικών έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή εξόρυξης λιγνίτη που έχει φέρει σε πέρας στη μακρόχρονη διάρκεια λειτουργίας της. Ενδεικτικά δύο (2) αποφάσεις του ΔΣ αναφορικά με την έγκριση απαλλοτριώσεων και μετεγκαταστάσεων του έτους 2010 είναι οι εξής:

- Στις 7.12.2010 το ΔΣ γνωμοδότησε όπως κινηθούν οι διαδικασίες για την αναγκαστική απαλλοτρίωση έκτασης 2.755.952,32 m² κτηματικής περιοχής στα Δημοτικά Διαμερίσματα Ολυμπιάδας και Γαλάτειας του Δήμου Πτολεμαΐδας του Νομού Κοζάνης (ΟΑ 10), για την επέκταση της εξωτερικής απόθεσης του ορυχείου Αμυνταίου, υπέρ και με δαπάνες της ΔΕΗ και, πριν από την πραγματοποίησή της, να επανεξετασθεί η σκοπιμότητά της, με βάση τις συνθήκες που θα έχουν διαμορφωθεί.
- Στις 26.8.2010 το ΔΣ γνωμοδότησε θετικά για την αναγκαστική απαλλοτρίωση έκτασης συνολικού εμβαδού 14.663,30 m² για την εγκατάσταση του Υποσταθμού 150 Κν/ΜΤ Καντάνου στη θέση Κάμπος, του Δημοτικού Διαμερίσματος Καντάνου του Δήμου Καντάνου του Νομού Χανίων Κρήτης. Στην ίδια συνεδρίαση, το ΔΣ ενέκρινε την καταβολή του ποσού των 835.000 €, ώστε να ολοκληρωθεί η αναγκαστική απαλλοτρίωση του χωριού Κλείτος που ανήκει στον Δήμο Ελλησπόντου του Νομού Κοζάνης. Το υπόψη ποσό θα χρησιμοποιηθεί για την απομάκρυνση των κοιμητηρίων του παλαιού χωριού, την ίδρυση ενός νέου κοιμητηρίου για τις ανάγκες του νέου χωριού, την κατασκευή του Μνημείου των Ηρώων στη πλατεία του νέου χωριού, τη δωρεά του ενοικίου για να απομακρυνθούν επτά (7) οικογένειες και τη συνδρομή για την κατασκευή του τέμπλου του νέου ναού.

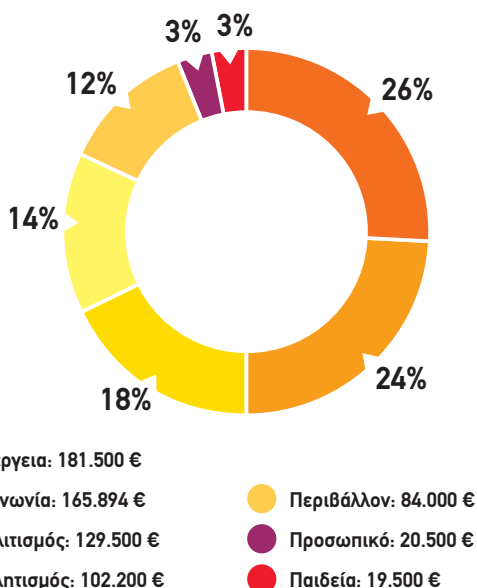
4.4.3. Συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών

Ως αναπόσπαστο κομμάτι της ίδιας της κοινωνίας, συνεισφέρουμε οικονομικά, τεχνικά και υλικά στην αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών. Το 2010, παρά το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, διαθέσαμε το ποσό των 703.094 € σε βασικούς τομείς όπως το περιβάλλον, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός και η εκπαίδευση. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην υποστήριξη κοινωνικών πρωτοβουλιών, αλλά και δράσεων σχετικών με τον τομέα της ενέργειας.

Επιπλέον, χρηματοδοτήσαμε την αντικατάσταση συμβατών υδροληψιών με υδροληψίες ψηφιακού τύπου (κάρτας) με στόχο την εξοικονόμηση νερού και ηλεκτρικής ενέργειας στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ιμέρων του Νομού Κοζάνης, ενώ ανταποκριθήκαμε άμεσα σε σχετικό αίτημα του Δημάρχου Ελλησπόντου και χορηγήσαμε μια υδροφόρα για την κάλυψη αναγκών του Δήμου.

Επίσης, δωρίσαμε 2,5 τόνους χαλκού από καλώδια για διάφορες χρήσεις (καμπάνες σε εκκλησίες ή αγάλματα), 5 ηλεκτρονικούς υπολογιστές και 1 ψηφιακό προβολέα σε συλλόγους και σχολεία, 37 τόνους ξύλινων στύλων από το δίκτυο αποξηλωμένων στύλων και 30 δωροεπιταγές παιχνιδιών.

Χορηγίες ανά θεματικό άξονα σε σύνολο 703.094 €*

* Στην προαναφερόμενη χορηγική δαπάνη δεν περιλαμβάνεται το κόστος των τοπικών χορηγικών δράσεων που υλοποιούνται στις περισσότερες περιοχές της επικράτειας όπου έχει παρουσία η Επιχείρηση και αφορούν στην ενίσχυση υποδομών (εκκλησίες, δρόμοι, ηλεκτροδοτήσεις πλατειών και γηπέδων κ.λπ.), τη στήριξη τοπικών αθλητικών διοργανώσεων, την υποστήριξη τοπικών πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.ά.

Προμήθεια με απευθείας ανάθεση 100.000 τεμαχίων μεταλλικών καπακίων ραούλων από το «Φάρο Τυφλών της Ελλάδος»

Με στόχο την υποστήριξη των τυφλών ατόμων, το Συμβούλιο Διεύθυνσης της Επιχείρησης ενέκρινε χωρίς τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά με απευθείας ανάθεση στο μη κερδοσκοπικό σωματείο «Φάρος Τυφλών της Ελλάδος», την προμήθεια, 100.000 τεμαχίων μεταλλικών καπακίων ραούλων, έναντι συνολικού τιμήματος 50.000 €. Τα υλικά παρήχθησαν από τη μονάδα κατεργασίας μετάλλων του σωματείου, αυξάνοντας την παραγωγική δραστηριότητα της μονάδας, η οποία ενισχύθηκε με επιπλέον άτομα με προβλήματα όρασης. Η συγκεκριμένη προμήθεια κάλυψε τις ανάγκες των ορυχείων του Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας.

Χορηγία του τριήμερου πολιτιστικών εκδηλώσεων στο Αττικό Μετρό στο Σύνταγμα του «Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες»

Το «Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες», που απευθύνεται σε άτομα με νοητική υστέρηση ηλικίας 14 ετών και άνω, ιδρύθηκε το 1993 από γονείς ατόμων με Ειδικές Ανάγκες. Κύριος στόχος του Κέντρου είναι η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση των ατόμων αυτών, ενώ οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν για 7η συνεχή χρονιά, αποτελούν σημαντικό μέρος των εσόδων του. Για τους λόγους αυτούς, ανταποκριθήκαμε θετικά στο αίτημα του Κέντρου για χορηγία σε αυτή τη σημαντική πρωτοβουλία.

Διάθεση προσκλήσεων στο προσωπικό της ΔΕΗ για τη θεατρική παράσταση «Το τελευταίο τσιγάρο»

Με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, η ΔΕΗ για την ημέρα αυτή έκανε κράτηση όλων των εισιτηρίων του θεάτρου ΑΝΕΣΙΣ όπου ανέβηκε η παράσταση «Το τελευταίο τσιγάρο». Το συγκεκριμένο έργο απευθύνεται με έναν ιδιαίτερο τρόπο στους καπνιστές και στην ολέθρια, πολλές φορές, εξάρτησή τους από το τσιγάρο. Η ΔΥΑΕ, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επικοινωνίας μοίρασαν τα εισιτήρια σε καπνιστές-εργαζόμενους στην Επιχείρηση, υποστηρίζοντας έμπρακτα τον αγώνα για την καταπολέμηση του καπνίσματος.

Οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών Κοζάνης «Γέφυρα Ζωής»

Ο Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Κοζάνης «Γέφυρα Ζωής» έχει να επιδείξει ένα εξαιρετικά σημαντικό έργο, όχι μόνο στην προσέλευση εθελοντών αιμοδοτών, δοτών αιμοπεταλίων, δωρητών οργάνων και μυελού των οστών, αλλά και στην πραγματοποίηση οργανωμένων αιμοδοσιών και ημερίδων για τη δωρεά ομφαλοπλακουντιακού αίματος και τη δωρεά ιστών και οργάνων. Η «Γέφυρα Ζωής» καλύπτει το 25% των αναγκών σε αιμοπετάλια για τη Δυτική και Κεντρική Μακεδονία. Η ΔΕΗ, αναγνωρίζοντας την τεράστια σημασία του κοινωνικού έργου που επιτελεί ο Σύλλογος, ο οποίος επιπλέον δραστηριοποιείται στη Δυτική Μακεδονία, περιοχή άρρηκτα συνδεδεμένη με την Επιχείρηση, ενίσχυσε οικονομικά τις δράσεις του με ποσό που θα χρησιμοποιηθεί για την προμήθεια υλικοτεχνικής υποδομής.

Δωρεά ενός πιάνου στο Δημοτικό Σχολείο Μαϊστρου στο Νομό Έβρου

Θεωρούμε ότι η ανάπτυξη της μουσικής παιδείας αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα όλων των παιδιών, ειδικά εκείνων που μεγαλώνουν σε ακριτικές περιοχές όπου τα πενιχρά έσοδα των σχολικών επιτροπών δεν μπορούν να καλύψουν τις δαπάνες προμήθειας του βασικού υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Με το σκεπτικό αυτό, ανταποκριθήκαμε θετικά στο αίτημα του Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου Μαϊστρου προχωρώντας στην αγορά και τη δωρεά ενός πιάνου, το οποίο θα αξιοποιηθεί για την εκπαίδευση 120 μαθητών του συγκεκριμένου σχολείου αλλά και για τη μουσική διδασκαλία μαθητών γειτονικών σχολείων.

Οικονομική ενίσχυση της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Σερρών για τη δημιουργία περιβαλλοντικού προγράμματος

Το Υπουργείο Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έχει αναδείξει την περιβαλλοντική εκπαίδευση σε βασικό άξονα των δράσεών του, με στόχο την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης στη νέα γενιά. Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των νέων ανθρώπων, ενισχύσαμε οικονομικά τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Σερρών στην απόφασή της να δημιουργήσει μια ιστοσελίδα προσβάσιμη σε όλα τα σχολεία της χώρας, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με τη βοήθεια της ιστοσελίδας αυτής, οι μαθητές των σχολείων θα μπορούν να υπολογίζουν το οικολογικό τους αποτύπωμα, δηλαδή την εκλυόμενη ποσότητα του διοξειδίου του άνθρακα για την οποία ευθύνεται το σχολείο τους.

Διάσωση πελαργών στη Ξάνθη – ένα παράδειγμα κοινωνικής υπευθυνότητας των εργαζομένων στη ΔΕΗ

Μια δράση των εργαζομένων της ΔΕΗ στην περιοχή της Ξάνθης, αποδεικνύει με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο πως στην καρδιά της κοινωνικής υπευθυνότητας της Επιχείρησης, βρίσκονται οι εργαζόμενοι στη ΔΕΗ.

Στα Βαφέικα Ξάνθης την Κυριακή 20.6.2010 μια τεχνητή φωλιά πελαργών που βρισκόταν πάνω σε κολώνα του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος έγερνε, με αποτέλεσμα να πέσουν στο έδαφος τα πέντε μικρά πτερωμένα πελαργάκια. Από αυτά σκοτώθηκαν επί τόπου τα δύο, ενώ το ένα τραυματίστηκε.

Περίοικοι επικοινωνήσαν με το Ελληνικό Κέντρο Περιθαλψής Αγρίων Ζώων, το οποίο με τη σειρά του ήρθε σε επαφή με τον Διευθυντή Περιοχής της ΔΕΗ.

Ο Διευθυντής και τεχνικοί της ΔΕΗ, έσπευσαν στο σημείο και τοποθέτησαν νέα φωλιά για τους νεοσσούς και τους γονείς τους.

Εθελοντική αιμοδοσία εργαζομένων ΔΕΗ

Οι εργαζόμενοί μας, αρχικά μέσω της πρωτοβουλίας που ανέπτυξαν τα Τοπικά Εργασιακά Συμβούλια και, μετά την κατάργησή τους, μέσω των διαφόρων συλλόγων και συνδικαλιστικών φορέων τους, συμμετέχουν σε εθελοντική αιμοδοσία. Το 2010 αυτή η προσφορά ανθρωπιάς διοργανώθηκε από 3 συλλόγους εργαζομένων οι οποίοι συγκέντρωσαν περίπου 1.323 μονάδες αίματος. Συγκεκριμένα διενεργήθηκαν:

- 3 δράσεις αιμοδοσίας από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Υπαλλήλων σε συνεργασία με το Νοσοκομείο Αλεξάνδρα (110 μονάδες).
- 7 δράσεις εθελοντικής αιμοδοσίας από την Ένωση Διοικητικού και Οικονομικού Προσωπικού σε συνεργασία με το Λαϊκό Νοσοκομείο (213 μονάδες).
- 37 δράσεις από την Ένωση Τεχνικών σε συνεργασία με το νοσοκομείο Παίδων Αγία Σοφία (περίπου 1.000 μονάδες).

«Athens in Action»

Η ΔΕΗ συμμετείχε στο φεστιβάλ υπεύθυνης δράσης «Athens in Action», που πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο 3-6 Ιουνίου 2010, ως χορηγός του θεματικού χώρου «ΕΝΕΡΓΕΙΑ».

Στόχος του θεματικού χώρου ΕΝΕΡΓΕΙΑ ήταν η ενημέρωση παιδιών αλλά και ενηλίκων σε θέματα «φιλικής ενέργειας», εστιάζοντας κυρίως στις ΑΠΕ. Παράλληλα, έγινε προσπάθεια ώστε να αναδειχθούν έργα και δραστηριότητες της ΔΕΗ στον τομέα των ΑΠΕ, ως πρωτοπόρα και σημαντική δύναμη του τομέα, ενώ ειδική έμφαση δόθηκε στους υγροβιότοπους της ΔΕΗ.

Μέσα στον θεματικό χώρο ΕΝΕΡΓΕΙΑ λειτούργησαν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τα παιδιά ως εξής:

- Ξενάγηση στο χώρο
Τα παιδιά, μέσα από την ξενάγηση στον εκπαιδευτικό διάκοσμο του χώρου απέκτησαν μια εικόνα για την ενέργεια, τις ΑΠΕ αλλά και την έννοια της εξοικονόμησης ενέργειας.
- Προβολή
Τα παιδιά, διασκέδασαν, προβληματίστηκαν και συζητήσαν για το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα με αφορμή τις προβολές που έγιναν σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.
- Βιωματικό παιχνίδι «Έχω ενέργεια»
Μέσα από κινητικά και θεατρικά παιχνίδια, τα παιδιά αντιλήφθηκαν τον τρόπο λειτουργίας των ΑΠΕ.
- Επιδαπέδιο παιχνίδι «Κούρσα ενέργειας»
Τα παιδιά διαγωνίστηκαν για τις γνώσεις τους σε θέματα ενέργειας και εξοικονόμησης της.
- Καλλιτεχνικό εργαστήρι
Τα παιδιά, εκφράστηκαν καλλιτεχνικά για την ενέργεια με διάφορα υλικά.

Το «Athens in Action» διοργανώθηκε από τον ΜΚΟ QualityNet Foundation σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων με την Αιγίδα των Υπουργείων: Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Μεταφορών, Παιδείας και Εξωτερικών.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες στο πλαίσιο της κοινωνικής ευαισθητοποίησης το 2010:

- Συμμετείχε, μέσω ομάδας εργαζομένων εθελοντών της στην εθελοντική δενδροφύτευση του Πεντελικού κατά την Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας. Την πρωτοβουλία ανέλαβε το ΥΠΕΚΑ, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων για την Προστασία και Ανάπλαση του Πεντελικού και την Περιφέρεια Αττικής. Στην προσπάθεια αυτή συμμετείχαν ενεργά και οι οικογένειες των εθελοντών της εταιρείας, αναδεικνύοντας τη συνύπαρξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με την «πράσινη φιλοσοφία».
- Παρείχε οικονομική στήριξη στον εθελοντικό, μη κερδοσκοπικό σύλλογο «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Η στήριξη ενός συλλόγου ο οποίος ασχολείται με τα παιδιά προασπίζοντας τα δικαιώματά τους και επιλύοντας σοβαρά προβλήματα που τα αφορούν στην καθημερινότητά τους συνάδει με το όραμα της ΔΕΗ Ανανεώσιμες για ένα καλύτερο κόσμο.

4.4.4. Συνεισφέρουμε στη διατήρηση της ιστορίας μας

Συμβάλλοντας ενεργά στη διατήρηση της πολιτιστικής και ιστορικής μας κληρονομιάς, φροντίσαμε για την αναπαλάιωση του Καποδιστριακού Κυβερνείου στην Αίγινα, μοναδικού ιστορικού κτιρίου με πανελλήνια αξία και αναγνώριση, που στέγασε την πρώτη κυβέρνηση της ελεύθερης Ελλάδος και ταυτόχρονα ήταν η κατοικία του Ιωάννη Καποδίστρια. Το προϋπολογιζόμενο κόστος της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας είναι ύψους 1.500.000 €.

4.4.5. Αντιμετωπίζουμε τη διαφθορά

Εντός του 2010, δεν υφίστανται ποινικά δικαστήρια κατά της Επικείμενης ή κατά των εργαζομένων μας για λόγους διαφθοράς. Σε ό,τι αφορά αντιμετώπιση θεμάτων διαφθοράς που σχετίζονται με το προσωπικό, δεν ακολουθούν όλες οι υποθέσεις τη δικαστική οδό, αλλά ορισμένες παραπέμπονται από τον Τομέα Πειθαρχικού Ελέγχου και αντιμετωπίζονται από τα Πειθαρχικά Συμβούλια της ΔΕΗ. Το 2010, εντοπίστηκαν και επιβλήθηκαν κατάλληλα μέτρα σε 130 περιστατικά.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ
Απόλυση / απομάκρυνση	2
Πειθαρχικά μέτρα: Αργία	49
Πειθαρχικά μέτρα: Πρόστιμο	1
Πειθαρχικά μέτρα: Γραπτή επίπληξη	40
Πειθαρχικά μέτρα: Προφορική επίπληξη	27
Προσωρινή παύση	11
Σύνολο	130

Επίσης, 5 υποθέσεις παραπέμφθηκαν στα αστικά δικαστήρια (λόγω υπεξαίρεσης χρημάτων της ΔΕΗ από εργολάβους της - πρακτορεία είσπραξης χρημάτων λογαριασμών ΔΕΗ). Οι συγκεκριμένες υποθέσεις συζητήθηκαν εντός του 2010 και εκδόθηκαν οι σχετικές καταδικαστικές αποφάσεις.

4.4.6. **Επιδιώκουμε την κανονιστική και νομοθετική συμμόρφωση**

Η ΔΕΗ επιδιώκει τη συμμόρφωση της με τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις βάσει των οποίων πρέπει να λειτουργεί, απαιτεί, μάλιστα, την τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων / προϋποθέσεων και από τους συνεργάτες της. Στην κατεύθυνση αυτή εντάσσεται και η έκδοση της απόφασης (υπ. αριθμ. 96/31.05.2010) του Διευθύνοντος Συμβούλου της Επιχείρησης που αφορούσε στη διασφάλιση της τήρησης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας από τους εργολάβους και υπεργολάβους της. Συγκεκριμένα, η ΔΕΗ περιλαμβάνει γενική ρήτρα σε όλες τις συμβάσεις που συνάπτει περί τήρησης από τους εργολάβους και τους τυχόν υπεργολάβους της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας για το προσωπικό τους, με πρόβλεψη καταγγελίας της σύμβασης και αποκλεισμού του εργολάβου από μελλοντικούς διαγωνισμούς της Επιχείρησης, σε περίπτωση καθ' υποτροπή παραβίασής της. Μεταξύ άλλων, η πληρωμή των εργολάβων συναρτάται με την παροχή κάθε εγγράφου που θα ζητηθεί από τη ΔΕΗ, με το οποίο θα πιστοποιείται η τήρηση του νομίμου ωραρίου, η καταβολή αποδοχών (οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες της οικείας συλλογικής σύμβασης), η αυστηρή τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας, και η θεώρηση στοιχείων του απασχολούμενου

προσωπικού από το ΙΚΑ και το Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Το 2010, η Επιχείρηση είχε σε εξέλιξη 15 δικαστικές υποθέσεις που συνδέονταν με θέματα εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς και με απαιτήσεις περί καταβολής δημοτικών τελών μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ. Κατά της Επιχείρησης στρέφονται εταιρείες, με ασφαλιστικά μέτρα, για τη μη καταβολή δημοτικών τελών. Σχετικά με τις τελευταίες υποθέσεις, η ΔΕΗ παρίσταται στα Διοικητικά Δικαστήρια επειδή λειτουργεί ως μέσο για την επίσημη τους με δικαιούχους άλλους οργανισμούς και εν προκειμένω τους ΟΤΑ.

Όσον αφορά στις υποθέσεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας ασκήσαμε επτά (7) προσφυγές, με αποτέλεσμα την αναστολή της εκτέλεσης των σχετικών χρηματικών προστίμων μέχρι την έκδοση των σχετικών δικαστικών αποφάσεων. Επιπλέον, σε περιπτώσεις μη επίτευξης συμφωνίας μεταξύ του συνδικαλιστικού οργάνου και της ΔΕΗ αναφορικά με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων της Επιχείρησης (π.χ. περίπτωση εξαιρούμενου προσωπικού), η ΔΕΗ προβαίνει σε επίτευξη συμφωνίας με διαιτησία, όπως προβλέπεται από το άρθρο 21 του σχετικού Ν.1264/1982, σπανιότερα δε, καταφεύγει στη δικαστική οδό.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι δικαστικές υποθέσεις της Επιχείρησης που ήταν σε εξέλιξη το 2010.

ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ/ ΘΕΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ / ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ	ΠΟΣΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ (€)	ΑΡΧΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ	ΕΞΕΛΙΞΗ
Εργατική / ασφαλιστική νομοθεσία	2	12.788,55	ΙΚΑ/ΕΤΑΜ	Σε εξέλιξη και οι 2 υποθέσεις. Επιβλήθηκαν στο τέλος του 2009 και κα- τατέθηκαν προσφυγές από τη ΔΕΗ εντός του 2010
Απαιτήσεις από δημοτικά τέλη μέσω λογαριασμών ΔΕΗ	7	0 (πρόκειται για ασφαλιστικά μέτρα) Δεν αφορούν χρηματικά πρόστιμα κατά της ΔΕΗ.	ΟΤΑ κατά τρίτων νομικών προσώπων και κατόπιν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων των τρίτων νομικών προσώπων κατά ΔΕΗ	Σε εξέλιξη και οι 7 υποθέσεις
Εργατική νομοθεσία	4	5.500	Κέντρο Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου	Σε εξέλιξη και οι 4 υποθέσεις (προσφυγές ΔΕΗ κατά πράξης επιβολής προστίμου)
Εργατική νομοθεσία	1	6.000	Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας	Σε εξέλιξη (προσφυγή ΔΕΗ κατά πράξης επιβολής προστίμου)
Τιμολόγια παροχής ηλεκτρικής ενέργειας	1	0	Ινστιτούτο Καταναλωτών	Σε εξέλιξη από το 2008
Σύνολο	15	24.288,55		15 υποθέσεις σε εξέλιξη

Τέλος, σχετικά με τις δικαστικές προσφυγές για αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά, μία υπόθεση ήταν σε εκκρεμότητα εντός του 2010, και αφορούσε κανονιστική πράξη (απόφαση) της ΡΑΕ για τον μηχανισμό επιβολής προστίμων αναφορικά με τις δηλώσεις αποκλίσεων φορτίου. Η ΔΕΗ στράφηκε κατά της πράξης αυτής, για τον λόγο ότι πολλοί όροι της πράξης αυτής κρίθηκαν μη συμβατοί με την κείμενη νομοθεσία.

Περιβάλλον

5. Συμμέτοχοι στην προστασία του περιβάλλοντος

5.1 Μέριμνα για το περιβάλλον

Στη ΔΕΗ, η μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασική προτεραιότητα και εντάσσεται σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων μας. Στον τομέα της εξορυκτικής δραστηριότητας υλοποιούμε έργα για την αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος. Στον τομέα της παραγωγής χρησιμοποιούμε τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, τόσο στις υφιστάμενες, όσο και στις νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, περιορίζοντας κυρίως τις εκπομπές ρύπων, ενώ ταυτόχρονα αναλαμβάνουμε

δράσεις εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης ενέργειας, με την προώθηση της τηλεθέρμανσης σε πόλεις που γειτνιάζουν με τους σταθμούς μας. Στους τομείς της μεταφοράς και της διανομής διενεργούμε συστηματικές μελέτες χωροθέτησης των γραμμών και των υποσταθμών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τα Ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα, για την ελαχιστοποίηση της αρνητικής αισθητικής επίδρασης στο φυσικό τοπίο.

Ανάπτυξη έργων ΑΠΕ σε όλη την Ελλάδα

Ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων

Συμμετοχή σε πρωτοβουλίες άμβλυσης περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον καυσίμων για την παραγωγή ενέργειας

Λειτουργία συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης

Δενδροφύτευση άνω των 400.000 δενδρυλλίων

5.1.1. Κλιματική αλλαγή και εκπομπές ρύπων

Η κλιματική αλλαγή και η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη συνδέονται με ένα ευρύ φάσμα επιπτώσεων. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Κιότο, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν δεσμευθεί να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 8% μέχρι το 2012 (από το επίπεδο που καταγράφηκε το 1990).

Για την αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν στην κλιματική αλλαγή και με στόχο την εξασφάλιση της βιώσιμης

ανάπτυξής μας, ακολουθούμε μια ολοκληρωμένη ενεργειακή στρατηγική, η οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και του ΥΠΕΚΑ για το 2020.

Ως αποτέλεσμα της ενεργειακής μας στρατηγικής, αλλά και της αυξανόμενης διείσδυσης, τόσο του φυσικού αερίου, όσο και των ΑΠΕ στο μίγμα καυσίμου της ηλεκτροπαραγωγής, οι ετήσιες εκπομπές CO₂ της Επιχείρησης, από το έτος που ξεκίνησε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (EU ETS), έχουν σταθερά πτωτική τάση.

Στοιχεία εκπομπών CO₂ για το 2010

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO ₂ (τόνοι)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh)	ΤΟΝΟΙ CO ₂ ΑΝΑ MWh
Λιγνιτικές	39.679.674		
Μαζούτ	2.975.218	42.243.916	
Ντίζελ	906.124		
Αποθείωσης (FGD)	134.979		
Φυσικού αερίου	2.732.732		1,021
Μονάδες εκτός συστήματος EU ETS	70.880	93.001	
Μονάδες ΑΠΕ*	0	3.194.683	
Σύνολο	46.499.607	45.531.600	

* ΥΗΣ, ΜΥΗΣ, αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά. Περιλαμβάνονται και οι μονάδες της ΔΕΗ Ανανεώσιμες.

Κατανομή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

Για την επίτευξη του στόχου της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ΕΕ, μεταξύ άλλων, αναθεώρησε το EU ETS, σε ότι αφορά τις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Οι ηλεκτροπαραγωγοί θα είναι πλέον υποχρεωμένοι, από το έτος 2013 και μετά, να αγοράζουν το σύνολο των εκπομπών τους σε δημοπρασίες που διενεργούν τα Κράτη Μέλη. Με αυτή την αφετηρία, η προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου στις εγκαταστάσεις των ηλεκτρικών εταιρειών της ΕΕ, θα πρέπει να γίνει πιο έντονη και συστηματική.

Οι θερμικές μας εγκαταστάσεις (θερμοηλεκτρικοί σταθμοί) με θερμική ισχύ μεγαλύτερη των 20 MW, εμπίπτουν στο EU ETS. Το EU ETS θεσπίστηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τις Οδηγίες 2003/87/ΕΚ και 2004/101/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην Ελληνική Νομοθεσία με τις ΚΥΑ 54409/2632/2004 και 9267/468/2007.

Ο χρονικός ορίζοντας εφαρμογής των παραπάνω Οδηγιών και ΚΥΑ είναι το διάστημα 1.1.2005 - 31.12.2012. Η πρώτη τριετία (2005-2007) αποτέλεσε τη μηδενική φάση εφαρμογής του Συστήματος Εμπορίας (φάση «προκαταρκτική» ή «προετοιμασίας») η δε πενταετία που διανύουμε (2008-2012) αποτελεί τη πρώτη φάση (φάση «κανονικής εφαρμογής»).

Για κάθε μια από τις παραπάνω φάσεις εφαρμογής εκπονήθηκε ένα Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών από κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο καθορίστηκε ο συνολικός αριθμός εκχωρού-

μενων δικαιωμάτων και τα οποία στη συνέχεια επιμερίστηκαν ανά δραστηριότητα (π.χ. ηλεκτροπαραγωγή, τσιμεντοβιομηχανία, διυλιστήρια, κεραμουργία κ.λπ.) και ανά «υπόχρεο» εγκατάσταση (π.χ. ΑΗΣ Πτολεμαΐδας, ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου, κ.ο.κ).

Κάθε υπόχρεο εγκατάσταση (για την ηλεκτροπαραγωγή, κάθε εγκατάσταση ονομαστικής θερμικής ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 20 MW) οφείλει να περιορίσει τις ετήσιες εκπομπές CO₂ στα επίπεδα που της έχει ορίσει το Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών. Σε περίπτωση υπέρβασης, μπορεί να χρησιμοποιήσει τους «ευέλικτους μηχανισμούς» προκειμένου να καλύψει με αγορές δικαιωμάτων το έλλειμά της. Οι «ευέλικτοι μηχανισμοί» περιλαμβάνουν (α) την αγορά δικαιωμάτων εκπομπών από άλλες υπόχρεες εγκαταστάσεις της ΕΕ, οι οποίες έχουν περίσσεια δικαιωμάτων εκπομπών (τα δικαιώματα εκπομπών αυτού του τύπου ονομάζονται European Union Allowances - EUA) και (β) την αγορά δικαιωμάτων εκπομπών από έργα CDM και JI.

Για λόγους διαφάνειας, τα δωρεάν εκχωρηθέντα δικαιώματα εκπομπών και οι επαληθευμένες εκπομπές CO₂ για κάθε εγκατάσταση μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για κάθε έτος, δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο της DG CLIMA (http://ec.europa.eu/clima/documentation/ets/registries_en.htm) και είναι προσβάσιμες από όλους.

Βάσει του ΕΣΚΔΕ 2008-2012, στις υφιστάμενες υπόχρεες εγκαταστάσεις της ΔΕΗ έχουν εκχωρηθεί δικαιώματα ύψους 219,32 Mt CO₂. Για το έτος 2010 ο αριθμός ανέρχεται σε 44.622.049 t CO₂.

Προκειμένου να ανταποκριθούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις απαιτήσεις της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή συνεχίζουμε την εφαρμογή του επενδυτικού μας προγράμματος και των αντίστοιχων δράσεων του, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Πρόγραμμα νέων επενδύσεων για την αντικατάσταση παλαιών μονάδων παραγωγής με νέες, φιλικές προς το περιβάλλον μονάδες θερμικών και υδροηλεκτρικών έργων, σύγχρονης τεχνολογίας και υψηλού βαθμού απόδοσης.
- Εντατικότερη αξιοποίηση των ΑΠΕ.
- Περαιτέρω ανάπτυξη του υδροδυναμικού της χώρας μας.
- Περαιτέρω διεύθυνση του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή.

- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και λειτουργία τους με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
- Εφαρμογή αποδοτικών τεχνολογιών καύσης λιγνίτη και συμμετοχή σε καινοτόμα ερευνητικά προγράμματα για τη δέσμευση και αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα.
- Περαιτέρω προώθηση δράσεων εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης ενέργειας, τόσο στην παραγωγή όσο και στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας (τηλεθέρμανση πόλεων, βελτίωση βαθμού απόδοσης θερμοηλεκτρικών μονάδων, κ.ά.).
- Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, όπως τα «ευφυή δίκτυα» και οι «έξυπνοι μετρητές».
- Συνέχιση της συμμετοχής μας στο Πρόγραμμα «Energy Wisdom» της EURELECTRIC. Το συγκεκριμένο πρό-

γραμμα αφορά σε μια πρωτοβουλία των Ευρωπαϊκών ηλεκτρικών επιχειρήσεων, μελών της EURELECTRIC, για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Επίσης, το 2010 αναλάβαμε σημαντικές πρωτοβουλίες άμβλυσης της επίπτωσης της δραστηριότητάς μας στο περιβάλλον, με αποτέλεσμα την μείωση των εκπομπών σε ετήσιο επίπεδο. Οι πρωτοβουλίες της Επιχείρησης ήταν οι ακόλουθες:

- Οριστική διακοπή λειτουργίας της Μονάδας I του ΑΗΣ Πτολεμαΐδας

Αδρανοποιήθηκε οριστικά η Μονάδα I του ΑΗΣ της Πτολεμαΐδας, η οποία ήταν σε λειτουργία από το 1959. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία εξοικονόμησε στην Επιχείρηση περίπου 550.000 τόνους εκπομπών CO₂ σε ετήσια βάση, ενώ ταυτόχρονα μειώθηκαν σημαντικά οι εκπομπές SO₂, NO_x και αιωρούμενων σωματιδίων, με αποτέλεσμα την βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στην ευρύτερη περιοχή της Πτολεμαΐδας.

- Ελαχιστοποίηση λειτουργίας των πετρελαϊκών μονάδων του Διασυνδεδεμένου Συστήματος

Ο περιορισμός της λειτουργίας των πετρελαϊκών Μονάδων Αλιβερίου III και IV και Λαυρίου I και II, μόνο στις «κρίσιμες» για το ηλεκτρικό σύστημα ημέρες και ώρες, οδήγησε στην καθαρή παραγωγή ενέργειας 97 GWh το 2010, έναντι 1.696 GWh το 2009 και 3.484 GWh το 2008. Ως αποτέλεσμα, εξοικονομήθηκαν το 2010 ετήσιες εκπομπές CO₂ της τάξης των 1,3 εκ. τόνων σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

- Ελαχιστοποίηση λειτουργίας των λιγνιτικών Μονάδων I και II του ΑΗΣ Μεγαλόπολης

Από το έτος 2008 οι Μονάδες I και II του ΑΗΣ Μεγαλόπολης τέθηκαν σε καθεστώς περιορισμένης λειτουργίας, δηλαδή 20.000 ώρες λειτουργίας έως τα τέλη του 2015. Οι εν λόγω Μονάδες έχουν ήδη τεθεί σε εφεδρεία με το πέρας του καλοκαιριού του 2010 και θα εξαντλήσουν τις ελάχιστες ώρες λειτουργίας που τους έχουν απομείνει για την κάλυψη των αναγκών του 2011. Η περιορισμένη λειτουργία των Μονάδων αυτών οδήγησε σε μείωση των εκπομπών CO₂ το 2010 κατά 1,8 εκ. τόνους περίπου σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

- Ελαχιστοποίηση λειτουργίας της λιγνιτικής Μονάδας ΑΗΣ ΛΙΠΤΟΛ

Μειώθηκε σημαντικά η λειτουργία του λιγνιτικού Σταθμού ΛΙΠΤΟΛ, ώστε να καλύπτονται ουσιαστικά μόνο οι υποχρεώσεις τηλεθέρμανσης του Σταθμού προς τους

γειτονικούς Δήμους. Έτσι, ενώ το 2009 η καθαρή παραγωγή του Σταθμού ανερχόταν σε 103 GWh, το 2010 μειώθηκε σε μόλις 57 GWh. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα – πέραν των ευνοϊκών επιπτώσεων σε εκπομπές SO₂, NO_x και σωματιδίων – τη μείωση των ετήσιων εκπομπών CO₂ κατά 80.000 τόνους περίπου.

- Ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και άλλων έργων φιλικών προς το περιβάλλον

Η αύξηση του μεριδίου μας στην αγορά των ΑΠΕ μέσω της θυγατρικής μας εταιρείας ΔΕΗ Ανανεώσιμες, αποτελεί έναν από τους βασικούς επιχειρηματικούς μας στόχους. Παράλληλα, με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη μείωση των εκπομπών CO₂, κατά τη διάρκεια του 2010 συνεχίσαμε την κατασκευή τριών (3) μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων:

- Ιλαρίωνας: ισχύος 153 MW, με πιθανό έτος ένταξης το 2012.
- Μετσοβίτικο: ισχύος 29 MW, με πιθανό έτος ένταξης το 2012.
- Μεσοχώρα: ισχύος 160 MW, με πιθανό έτος ένταξης το 2014.

Επίσης, στρατηγικό επιχειρηματικό μας στόχο συνιστά και η συμμετοχή μας σε διαγωνισμούς στην περιοχή των Βαλκανίων, προκειμένου να αναλάβουμε την κατασκευή και τη λειτουργία υδροηλεκτρικών σταθμών ισχύος 1.000 MW. Η εκτίμησή μας είναι ότι για κάθε MWh που παράγεται από υδροηλεκτρικές μονάδες εξοικονομούνται περίπου 0,7 τόνοι CO₂.

- Ενίσχυση περιβαλλοντικών έργων σε Τρίτες Χώρες (έργα CDM και JI) - Προμήθεια πιστωτικών ορίων CERs και ERUs σε χαμηλές τιμές προς όφελος του τελικού καταναλωτή.

Βάσει της δυνατότητας που δίνει το EU ETS για χρήση των «ευέλικτων μηχανισμών» του Πρωτοκόλλου του Κιότο, η ΔΕΗ κάνει χρήση των «Μηχανισμών Καθαρής Ανάπτυξης» (Clean Development Mechanism - CDM) και «Εφαρμογής από Κοινού» (Joint Implementation - JI), προκειμένου:

- να προμηθευτεί πιστωτικά μόρια εκπομπών (Certified Emissions Reduction - CERs ή/και Emission Reduction Units - ERUs) σε συμφέρουσες τιμές (χαμηλότερες των χρηματιστηριακών), όφελος που τελικά περνά στον τελικό καταναλωτή και
- να ενισχύσει τη χρηματοδότηση και περαιτέρω ανάπτυξη τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον (π.χ. ΑΠΕ, έργα εξοικονόμησης ενέργειας, διαχείρισης αποβλήτων κ.λπ.) σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Συμμετέχουμε μαζί με άλλες εταιρείες σε διάφορα «Carbon Funds» που επενδύουν σε πλήθος έργων CDM και JI. Ενδεικτικά αναφέρονται τα Carbon Funds της εταιρείας ICECAP, της Τράπεζας Credit Suisse, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας κ.ά. Επιγραμματικά, στο χαρτοφυλάκιό μας περιλαμβάνονται συνολικά 28 έργα ΑΠΕ (κυρίως αιολικά πάρκα και μικρά υδροηλεκτρικά) και 12 έργα εξοικονόμησης ενέργειας και διαχείρισης αποβλήτων.

Επιπροσθέτως, συμμετέχουμε στο πέμπτο Πρόγραμμα Energy Wisdom, για τη χρονική περίοδο 2010-2011. Το Πρόγραμμα αυτό παρουσιάζει ενδιαφέρουσες και καινο-

τόμες τεχνολογίες, με τις οποίες η Ηλεκτρική Βιομηχανία συμβάλλει στους στόχους της ΕΕ για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της σημαντικής μείωσης των αερίων εκπομπών θερμοκηπίου.

Τέλος, συμβάλλουμε ενεργά στη διερεύνηση των προοπτικών της καινοτόμου τεχνολογίας «Δέσμευσης και Αποθήκευσης CO₂» (Carbon Capture and Storage - CCS). Η Επιχείρηση στον τομέα αυτό έχει προβλέψει:

- Η νέα μονάδα φυσικού αερίου που κατασκευάζεται στη Μεγαλόπολη, καθώς και η νέα λιγνιτική μονάδα Πτολεμαΐδας που θα κατασκευαστεί, να είναι έτοιμες για εγκατάσταση συστημάτων δέσμευσης CO₂ όταν αυτά καταστούν τεχνικά και οικονομικά βιώσιμα και περιβαλλοντικά αποδεκτά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2001/80/ΕΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε από τη 2009/29/ΕΚ. Να διατηρεί τις υφιστάμενες συνεργασίες της με τους φορείς ΙΓΜΕ και ΙΤΕΣΚ για την εύρεση χώρων και για την εκτίμηση της δυνατότητας και του κόστους της τεχνολογίας της υπεδαφικής αποθήκευσης CO₂ αντίστοιχα, ενώ στη διάρκεια του 2010 έγινε σχετική ενημέρωση μέσω του Ελληνικού Τμήματος της Πανευρωπαϊκής Ένωσης Γεωφυσικών και Μηχανικών.
- Να συμμετέχει σε εκδηλώσεις και συναντήσεις σχετικές με τη συγκεκριμένη τεχνολογία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Παράδειγμα αποτελεί η συμμετοχή μας στην 1η Γενική Συνέλευση της Τεχνολογικής Πλατφόρμας - Μονάδα Ηλεκτροπαραγωγής Μηδενικών Εκπομπών (Zero Emission Plant), που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 12-13.9.2010, καθώς και η συμμετοχή μας στην παρουσίαση από το Ίδρυμα Bellona του Ελληνικού οδικού χάρτη για την εφαρμογή τεχνολογιών CCS.

Εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων (NO_x, SO_x, σωματίδια, κ.λπ.)

Οι κυριότεροι συμβατικοί ατμοσφαιρικοί ρύποι, που εκπέμπονται από τη λειτουργία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, είναι:

- Το διοξείδιο του θείου (SO₂): Ο σχηματισμός του διοξειδίου του θείου κατά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές μονάδες καύσης πραγματοποιείται από την οξείδωση του θείου που περιέχεται στο καύσιμο. Κατά συνέπεια, οι εκπομπές του έχουν άμεση σχέση με την περιεκτικότητα του καυσίμου σε θείο. Η πρώτη επιλογή για τον έλεγχο των εκπομπών διοξειδίου του θείου είναι η χρήση καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο. Η λειτουργία συστημάτων αποθείωσης των καυσαερίων μειώνει δραστικά τις εκπομπές διοξειδίου του θείου στην ατμόσφαιρα.
- Τα οξείδια του αζώτου (NO_x): Σχηματίζονται κατά την καύση συμβατικών καυσίμων, τόσο λόγω της οξείδωσης του αζώτου που περιέχεται στο καύσιμο, όσο και λόγω της οξείδωσης του αζώτου του ατμοσφαιρικού αέρα. Αποτελούνται από μονοξείδιο του αζώτου (NO)

και διοξείδιο του αζώτου (NO₂), σε αναλογία 90-95% και 5-10%, αντίστοιχα. Η μείωση των εκπομπών οξειδίων του αζώτου επιτυγχάνεται με κατάλληλο έλεγχο των συνθηκών καύσης και με τη χρήση τεχνολογιών απονίτρωσης των απαερίων καύσης.

- Οι σωματιδιακές εκπομπές (σκόνη): Η σκόνη παράγεται από το ανόργανο μέρος του καυσίμου. Κατά την καύση τα ανόργανα συστατικά του καυσίμου μετατρέπονται σε τέφρα, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας παρασύρεται από τα καυσαέρια (ιπτάμενη τέφρα). Από την καύση των στερεών καυσίμων, λόγω της σύστασής τους, δημιουργούνται μεγαλύτερες ποσότητες σκόνης σε σχέση με τα υγρά καύσιμα, ενώ οι αντίστοιχες εκπομπές από την καύση φυσικού αερίου θεωρούνται αμελητέες.

Οι συνολικές ετήσιες εκπομπές οξειδίων του αζώτου και σωματιδίων για το 2010 από τις υφιστάμενες μηχανές εσωτερικής καύσης της ΔΕΗ βρίσκονται χαμηλότερα του αντίστοιχου ετήσιου στόχου των εκπομπών οξειδίων του αζώτου και σωματιδίων για τις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ που υπάγονται στο Εθνικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών, της Οδηγίας 2001/80/ΕΚ.

Επίσης, το έτος 2010 επιτεύχθηκε σημαντική μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου από τις υφιστάμενες μηχανές εσωτερικής καύσης της ΔΕΗ, κυρίως λόγω της λειτουργίας του συγκροτήματος αποθείωσης της Μονάδας III του ΑΗΣ Μεγαλόπολης.

Η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου από τη λειτουργία του συγκροτήματος αποθείωσης καυσαερίων της Μονάδας III του ΑΗΣ Μεγαλόπολης υπολογίζεται περίπου σε 100kt ετησίως.

Η ΔΕΗ υλοποιεί σειρά μέτρων για την περαιτέρω μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου από τις λιγνιτικές εγκαταστάσεις της. Συγκεκριμένα, τα μέτρα που ήδη υλοποιούνται είναι:

- Ανάμιξη του καυσίμου, με το οποίο τροφοδοτείται ο Σταθμός, με λιγνίτη του ορυχείου Καρδιάς με στόχο την ενίσχυση της φυσικής αποθείωσης των καυσαερίων.
- Εξέταση της δυνατότητας περαιτέρω μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του θείου με τη μέθοδο της ξηρής αποθείωσης (έγχυση ξηρής υδρασβέστου στους αγωγούς καυσαερίων μεταξύ των παλαιών και νέων ηλεκτροστατικών φίλτρων) - έναρξη δοκιμών Ιανουάριος 2010 και ολοκλήρωση δοκιμών Δεκέμβριος 2011.

Οι αρμόδιοι φορείς ενημερώνονται συστηματικά για τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, με ετήσιες και τετραμηνιαίες εκθέσεις υπερβάσεων, όπου απαιτείται, κατ' εφαρμογή των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ενώ άμεση (εντός 24ώρου) είναι η ενημέρωση σε περιπτώσεις υπέρβασης των εκπομπών, βλάβης του αντιρρυπαντικού εξοπλισμού κ.λπ. Παράλληλα, οι θερμικές μονάδες μας με ισχύ μεγαλύτερη από 50 MW εμπίπτουν στη νομοθεσία για την εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και έχουν την υποχρέωση δημοσιοποίησης των ετήσιων αέριων εκπομπών τους, εφόσον αυτές ξεπερνούν ένα ανώτατο όριο που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Στον επόμενο πίνακα δίνονται οι εκπομπές του 2010 που δημοσιοποιήθηκαν από τη ΔΕΗ για τις υπόχρεες μονάδες στο Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (E-PRTR, Κανονισμός 166/2006/ΕΚ).

ΡΥΠΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (τόνοι)
Οξείδια του θείου (SO _x)	159.000,000
Οξείδια του αζώτου (NO _x)	77.800,000
Σωματιδιακές εκπομπές (PM)	15.400,000
Μόλυβδος (Pb)	1,300
Νικέλιο (Ni)	0,027
Χαλκός (Cu)	1,100
Ολικό χρώμιο (Cr)	2,100
Ψευδάργυρος (Zn)	0,880
Κάδμιο (Cd)	0,080
Υδράργυρος (Hg)	1,400
Αρσενικό (As)	0,800

5.1.2. Υγρά απόβλητα και εκροές/ απορρίψεις νερού

Όλοι οι σταθμοί παραγωγής ενέργειας της Επιχείρησης διαθέτουν σύγχρονα συστήματα κατεργασίας των υγρών αποβλήτων τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις αποφάσεις ΕΠΟ κάθε εγκατάστασης, καθώς και με το Εγχειρίδιο Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών για τις Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης. Οι απορρίψεις του νερού και των επεξεργασμένων υδατικών αποβλήτων γίνονται πάντα σύμφωνα με τις ΚΥΑ ΕΠΟ των ΑΗΣ.

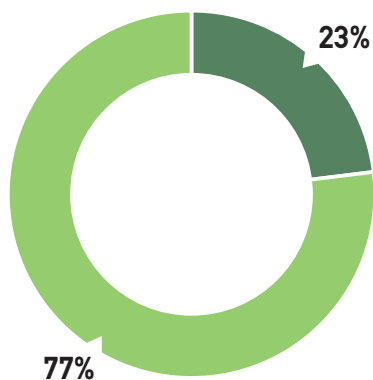
Στο πρώτο διάγραμμα δίνονται οι ποσότητες θαλασσινού νερού που χρησιμοποιούνται για ψύξη στους σταθμούς της ΔΕΗ στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στα νησιά Κρήτη και Ρόδο και εκτιμώνται βάσει της δυναμικότητας των αντλιών σε μέγιστη φόρτιση των μονάδων και των ωρών λειτουργίας τους.

Στο δεύτερο διάγραμμα δίνονται οι ποσότητες επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για το σύνολο των σταθμών της ΔΕΗ στο διασυνδεδεμένο σύστημα και στα νησιά Κρήτη και Ρόδο.

Επίσης, σημαντική ποσότητα των επεξεργασμένων αποβλήτων, περίπου 28 εκ. m³, χρησιμοποιείται σε κατάντη (downstream) χρήσεις, κυρίως άρδευση κατά τους θερινούς μήνες.

Η ποιότητα των κατεργασμένων υγρών αποβλήτων παρακολουθείται συνεχώς και οι αρμόδιοι φορείς – όπως αναφέρθηκε και για τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων – ενημερώνονται συστηματικά για την ποιότητά τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ΚΥΑ ΕΠΟ των ΑΗΣ (ετήσιες και τετραμηνιαίες εκθέσεις υπερβάσεων), ενώ άμεση (εντός 24ώρου) είναι η ενημέρωση σε περιπτώσεις υπερβάσεων των οριακών τιμών, βλαβών του αντιρρυπαντικού εξοπλισμού κ.λπ.

Θαλασινό Νερό Ψύξης σε σύνολο 989.892.235 m³

- Πετρελαϊκές εγκαταστάσεις: 230.960.000 m³
- Εγκαταστάσεις Φυσικού αερίου: 758.932.235 m³

Επεξεργασμένα Υγρά Απόβλητα σε σύνολο 39.282.099 m³

- Λιγνιτικές εγκαταστάσεις: 37.403.591 m³
- Πετρελαϊκές εγκαταστάσεις: 458.665 m³
- Εγκαταστάσεις Φυσικού αερίου: 1.419.843 m³

5.1.3. Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Κατά τη διάρκεια του 2010, εκποιήσαμε ή ανακυκλώσαμε περισσότερους από 38.000 τόνους στερεών αποβλήτων, κατά το μεγαλύτερο μέρος μέταλλα, τα οποία διατέθηκαν μέσω ειδικά αδειοδοτημένων εταιρειών. Απομακρύνθηκαν και διατέθηκαν περίπου 2.250 τόνοι χρησιμοποιημένων ορυκτέλαιων, απόβλητων λιπαντικών ελαίων πάσης φύσεως (λιπαντικών, μονωτικών, υδραυλικών κ.ά.), καθώς και απόβλητα καυσίμων (πετρέλαιο και πετρέλαιο ντίζελ). Σημειώνεται ότι κατά τις αλλαγές και συμπληρώσεις λιπαντικών που γίνονται στην περιοχή των λιγνιτωρυχείων, λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την εξάλειψη των διαρροών και τη συλλογή των χρησιμοποιούμενων λιπαντικών σε δεξαμενές, οι οποίες βρίσκονται στους χώρους των λιγνιτωρυχείων, ή τα λιπαντικά τοποθετούνται αρχικά σε βαρέλια και στη συνέχεια στις δεξαμενές. Για τις αλλαγές λιπαντικών που πραγματοποιούνται στα συνεργεία, λαμβάνονται επίσης όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη συλλογή των λιπαντικών σε κατάλληλα δοχεία και στη συνέχεια για τη μετάγγισή τους στις δεξαμενές.

Στο πλαίσιο της διαχείρισης των αποβλήτων συνεργαζόμαστε με εταιρείες συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, όπως η ΕΛΤΕΠΕ Α.Ε., η ΚΕΠΕΔ Α.Ε., η ΣΥΔΕΣΗΣ Α.Ε., η ΑΦΗΣ Α.Ε., η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε., και η ΕΔΟΕ Α.Ε., καθώς και με αδειοδοτημένες εταιρείες συλλογής, μεταφοράς, διαχείρισης και αξιοποίησης αποβλήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σύμφωνα πάντα με τα όσα προβλέπει η νομοθεσία.

Οι πίνακες που ακολουθούν δίνουν μια εικόνα της ποσότητας και του τύπου των αποβλήτων που παράχθηκαν, καθώς και της μεθόδου διαχείρισης αυτών που ακολουθήθηκε από την ΔΕΗ και ειδικότερα από τις τρεις (3) αρμόδιες διευθύνσεις μας: τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος Ορυχείων, τη Διεύθυνση Υλικών, Καυσίμων, Προμηθειών και Μεταφορών και τη Διεύθυνση Εκμετάλλευσης Θερμοηλεκτρικών Σταθμών. Τα στοιχεία αναφέρθηκαν από τη ΔΕΗ στις ετήσιες εκθέσεις παραγωγού αποβλήτων που αποστέλλονται στο ΥΠΕΚΑ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τόνοι)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΟΡΥΧΕΙΩΝ
Ορυκτέλαια παντός τύπου	507,05	Ανακύκλωση	
Σιδηρούχα μέταλλα (scrap)	5.157,87	Ανακύκλωση	
Χρησιμοποιημένοι ελαστικοί ιμάντες	227,08	Ανακύκλωση	
Ηλεκτρικές στήλες	0,10	Ανακύκλωση	
Χαρτί	38,00	Ανακύκλωση	
Απόβλητα ηλεκτρονικού εξοπλισμού	3,18	Ανακύκλωση	
Απορροφητικά υλικά, υλικά φίλτρων, προστατευτικός ρουχισμός, υφάσματα σκουπίσματος που έχουν μολυνθεί από επικίνδυνες ουσίες	9,34	Ανακύκλωση/ Διάθεση	
Σύνολο	5.942,62		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τεμάχια)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	
Κενά βαρέλια που περιείχαν λιπαντικά	4.233	Ανακύκλωση	
Κενά μελανοδοχεία	531	Ανακύκλωση	
Σύνολο	4.764		

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τόνοι)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΛΙΚΩΝ, ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Αγωγοί δικτύων (Al, Cu, ACSR, κ.λπ.)	8.952,81	Εκποίηση (πλειοδ. διαγωνισμοί)	
Διάφοροι τύποι καλωδίων	1.924,83	Εκποίηση (πλειοδ. διαγωνισμοί)	
Μετασχηματιστές	2.081,13	Εκποίηση (αφού αφαιρεθούν λάδια και άλλα λιπαντικά (πλειοδ. διαγωνισμοί)	
Μέταλλα	14.573,44	Εκποίηση (πλειοδ. διαγωνισμοί)	
Άλλες ύλες	389,65	Εκποίηση (πλειοδ. διαγωνισμοί)	
Σύνολο	27.921,86		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τεμάχια)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	
Οχήματα	564	Απόσυρση - ανακύκλωση Εκποίηση (πλειοδ. διαγωνισμοί)	
Σύνολο	564		

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τόνοι)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
Πτητική τέφρα και σκόνη λέβητα πετρελαίου	1.099,07	Ανακύκλωση	
Λάσπες από επί τόπου επεξεργασία υγρών εκροής που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες	259,05	Ανακύκλωση	
Ορυκτέλαια παντός τύπου	892,85	Ανακύκλωση / Διάθεση	
Απόβλητο καύσιμο πετρέλαιο και πετρέλαιο ντίζελ	847,73	Ανακύκλωση	
Απορροφητικά υλικά, υλικά φίλτρων, προστατευτικός ρουχισμός, υφάσματα σκουπίσματος που έχουν μολυνθεί από επικίνδυνες ουσίες	14,11	Ανακύκλωση / Διάθεση	
Οχήματα στο τέλος του χρόνου ζωής τους	74,65	Ανακύκλωση (αφορά 5 τεμάχια)	
Οργανικά απόβλητα που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες	14,86	Ανακύκλωση	
Απορριπτόμενα οργανικά χημικά υλικά που αποτελούνται από επικίνδυνες ουσίες ή που τις περιέχουν	8,10	Διάθεση	
Μπαταρίες κάθε τύπου	15,73	Ανακύκλωση	
Απόβλητα από τον καθαρισμό δεξαμενών μεταφοράς και αποθήκευσης καθώς και βαρελιών που περιέχουν πετρέλαιο	369,29	Ανακύκλωση / Διάθεση	
Μπάζα εκσκαφών που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες	484,20	Διάθεση	
Μονωτικά υλικά που περιέχουν αμίαντο	6,00	Διάθεση	
Υλικά δομικών κατασκευών που περιέχουν αμίαντο	159,01	Διάθεση	
Σωλήνες φθορισμού και άλλα απόβλητα περιέχοντα υδράργυρο	1,51	Ανακύκλωση	
Μεικτές μπαταρίες και συσσωρευτές	1,82	Ανακύκλωση	
Σύνολο	4.246,16		

Με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH (1907/2006/ΕΚ), οι ποσότητες των παραπροϊόντων καύσης λιγνίτη που παράγονται κυρίως από εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και διατίθενται στην αγορά, δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως απόβλητα, αλλά ως χημικές ουσίες/παρασκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ευρέως ως πρόσθετα στην παραγωγή τσιμέντου, κατευθείαν ως υποκατάστατο του τσιμέντου, στην κατασκευή δρόμων, στην ανάπλαση εξαντλημένων ορυχείων, στη βιομηχανία παραγωγής γύψου, κ.λπ. Η ΔΕΗ έχει ήδη προχωρήσει από το Νοέμβριο του 2010 στην καταχώρηση της τέφρας σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Ευρωπαϊκό Κανονισμό. Ο αριθμός καταχώρησης που αποδόθηκε στην τέφρα από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών είναι 01-2119491179-27-0086. Το 2010, από την καύση του λιγνίτη στους θερμοηλεκτρικούς σταθμούς της Επιχείρησης, παρήχθησαν σχεδόν 10,9 εκ. τόνοι τέφρας, εκ των οποίων 9,5 εκ. τόνοι ιπτάμενης και 0,6 εκ. τόνοι υγρής τέφρας, καθώς και 0,8 εκ. τόνοι γύψου. Από την ποσότητα αυτή, 0,75 εκ. τόνοι ιπτάμενης τέφρας πωλήθηκαν στις τσιμεντοβιομηχανίες, ενώ η υπόλοιπη ποσότητα εναποτέθηκε σε χώρους απόθεσης – αποκατάστασης εδαφών, πλην ενός μικρού ποσοστού που χρησιμοποιείται για εργοταξιακές οδοποιίες και επικωσεις στα λιγνιτωρυχεία μας.

Διασυνοριακή μετακίνηση επικίνδυνων αποβλήτων

Τη μέριμνα για την πολιτική διαχείριση των επικίνδυνων ή μη αποβλήτων στη ΔΕΗ έχει η ΔΥΑΕ. Η τελική διαχείριση των εν δυνάμει επικίνδυνων αποβλήτων γίνεται κυρίως με αποστολή τους στο εξωτερικό από ειδικά αδειοδοτημένες εταιρείες.

Το 2010 απομακρύνθηκαν από τις μονάδες της Επιχείρησης και διατέθηκαν προς επεξεργασία στο εξωτερικό συνολικά 201,55 τόνοι επικίνδυνων αποβλήτων. Τα στοιχεία ανά είδος αποβλήτου όπως παρουσιάζονται στο σχετικό διάγραμμα προκύπτουν από το αρχείο συμβάσεων της Διεύθυνσης Υλικών, Καυσίμων, Προμηθειών και Μεταφορών, καθώς και τα πιστοποιητικά ασφαλούς διάθεσης / καταστροφής που ελήφθησαν από την Ανάδοχο εταιρεία.

Και το 2010, συμμετείχαμε στο πρόγραμμα διαχείρισης των συσσωρευτών Ni-Cd, μέσω του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης ΣΥΔΕΣΥΣ. Οι ποσότητες προς διάθεση συγκεντρώνονται στα ειδικά δοχεία συλλογής που βρί-

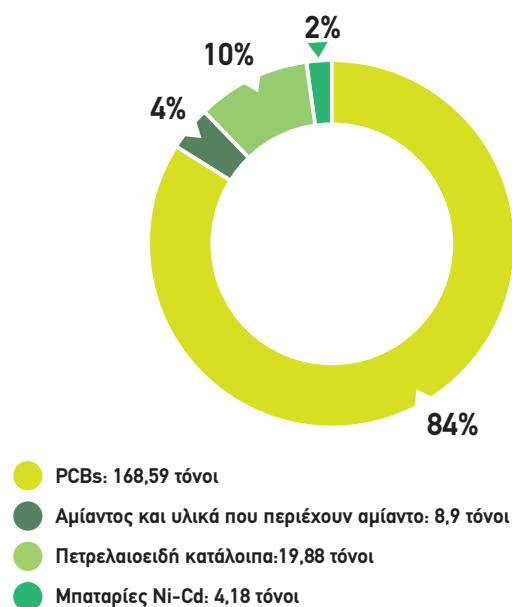
σκονται στις υπηρεσιακές μονάδες, μετά δε από επικοινωνία με τη ΣΥΔΕΣΥΣ οι συλλεχθείσες ποσότητες διατίθενται στο εξωτερικό.

Για λόγους προστασίας της υγείας των εργαζομένων, σε πολλές περιπτώσεις, χωρίς να υπάρχει σχετική υποχρέωση από το νόμο, συνεχίστηκε η απομάκρυνση από τους εργασιακούς χώρους δεσμευμένου αμιάντου.

Υλοποιήσαμε πρόγραμμα απομάκρυνσης και απολύμανσης όλων των συσκευών που περιέχουν ή είναι μολυσμένες από PCBs, με στόχο την πλήρη εξάλειψη των PCBs, σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη νομοθεσία. Ο έλεγχος για πιθανή παρουσία PCBs γίνεται στο 100% των συσκευών που αποσύρονται από τα δίκτυα, ακόμη και όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι δεν υφίσταται μόλυνση.

Το 2010 απομακρύνθηκαν και διατέθηκαν σχεδόν 20 τόνοι πετρελαιοειδών καταλοίπων προς επεξεργασία στο εξωτερικό. Η διαδικασία αυτή εντάσσεται στη σύμβαση μακράς διάρκειας που έχει η Επιχείρηση με αδειοδοτημένη από το ΥΠΕΚΑ ιδιωτική εταιρεία για διασυνοριακή μεταφορά και διάθεση των επικίνδυνων αποβλήτων της.

Βάρος Επικίνδυνων Αποβλήτων της ΔΕΗ που διακινήθηκαν διασυνοριακά (εκτός Ελλάδος) σε σύνολο 201,55 τόνων

5.1.4. Χρησιμοποιούμενα υλικά

Τα βασικά υλικά που χρησιμοποιεί η ΔΕΗ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι τα καύσιμα και ιδιαίτερα ο λιγνίτης που αποτελεί ουσιαστικά το μόνο ορυκτό καύσιμο που παράγεται στη χώρα μας. Το 2010 χρησιμοποιήσαμε μια μικρή σχετικά ποσότητα βιομάζας, για την υποκατάσταση ορυκτών καυσίμων, σε ένα πιλοτικό πρόγραμμα της Επιχείρησης για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Παράλληλα, χρησιμοποιήσαμε σημαντικές ποσότητες ασβεστόλιθου για την αποθείωση των απαερίων ορισμένων θερμικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Ιδιαίτερα σημαντική είναι, από περιβαλλοντικής άποψης, και η διαχείριση λιπαντικών και ορυκτελαίων για τους μετασχηματιστές και το μηχανολογικό εξοπλισμό. Σύμφωνα με την πολιτική εξάλειψης των PCBs που ακολουθούμε, η ποσότητα χρησιμοποιούμενων λιπαντικών με πρόσθετα PCBs έχει ελαχιστοποιηθεί και σύντομα θα εξαλειφθεί εντελώς.

Υποκατάσταση ορυκτών καυσίμων: πειραματική χρήση βιομάζας

Το καλοκαίρι του 2010 καταναλώθηκε δοκιμαστικά στον ΑΗΣ Καρδιάς ποσότητα βιομάζας η οποία καλλιεργήθηκε από τους αγρότες της περιοχής. Συγκριμένα καλλιεργήθηκε αγριαγκινάρα με σκοπό να εξεταστεί η δυνατότητα ενεργειακής αξιοποίησής της στον ΑΗΣ Καρδιάς σε συνδυασμένη καύση με τον λιγνίτη. Το πρόγραμμα είχε σκοπό να εξεταστούν όλες οι τεχνικές, λειτουργικές και οικονομικές παράμετροι ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα (βέλτιστο ποσοστό, επιπτώσεις στον εξοπλισμό, μετατροπές, διαχείριση της βιομάζας, τιμή βιομάζας, όφελος από εκπομπές CO₂) για τη μελλοντική αξιοποίηση του εν λόγω φυτού. Οι δοκιμές προγραμματίζεται να επαναληφθούν και το έτος 2011 για μεγαλύτερη διάρκεια. Το 2010 παραλήφθηκαν και καταναλώθηκαν συνολικά 1.604 t βιομάζας από αγρότες της περιοχής και εξοικονομήθηκαν 2.240 t CO₂.

ΥΛΙΚΑ / ΚΑΥΣΙΜΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
Λιγνίτης (τόνοι)	57.655.745
Λιθάνθρακας (τόνοι)	158.046
Μαζούτ χαμηλού θείου (τόνοι)	957.670
Πετρέλαιο ντίζελ (χιλιόλιτρα)	385.525
Φυσικό αέριο (kNm ³)	1.051.870
Υγραέριο LPG (kNm ³)	267.959
Ασβεστόλιθος αποθείωσης (τόνοι)	426.245
Λιπαντικά και ορυκτέλαια χωρίς PCBs (τόνοι)	4.930
Λιπαντικά και ορυκτέλαια με PCBs (χιλιόλιτρα)	2,3

5.1.5. Ιδιοκατανάλωση ενέργειας

Το 2010 ιδιοκαταναλώθηκε ποσότητα ενέργειας 1.065.417 GJ κατά τη χρήση των σταθμών παραγωγής της ΔΕΗ, καθώς και για δοκιμές παραγωγής.

5.1.6. Διαχείριση νερού

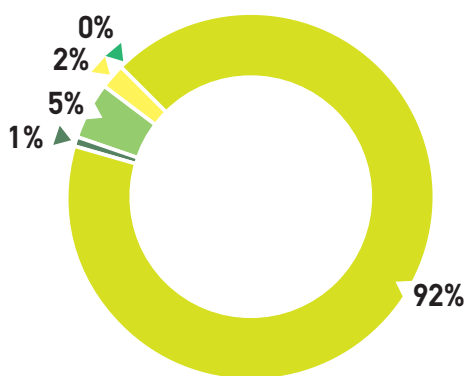
Στη ΔΕΗ αναγνωρίζουμε ότι η ύπαρξη και η επάρκεια των υδάτινων πόρων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και την πρόοδο της κοινωνίας. Αναλαμβάνουμε μέτρα και αναπτύσσουμε δράσεις προληπτικού χαρακτήρα για την προστασία και την ορθολογική διαχείριση του νερού. Οι πρωτοβουλίες αυτές της Επιχείρησης διακρίνονται από υπευθυνότητα και υλοποιούνται με γνώμονα τη μεγιστοποίηση του συνολικού κοινωνικού, περιφερειακού, χωροταξικού και περιβαλλοντικού οφέλους από τις συνδυασμένες χρήσεις των έργων της.

Η κατασκευή φραγμάτων κατά τη ροή των ποταμών και η δημιουργία τεχνητών λιμνών (ταμιευτήρες) που αξιοποιούν το υδροδυναμικό της χώρας αποτελούν μεγάλα κατασκευαστικά έργα της Επιχείρησης, των οποίων η σπουδαιότητα και η χρησιμότητα γίνεται ακόμα μεγαλύτερη, αν αναλογιστούμε ότι οι απαιτήσεις σε νερό συνεχώς αυξάνονται η δε αποθήκευση για ορθολογική διαχείριση αυτού του αγαθού γίνεται πλέον επιτακτική ανάγκη. Η ΔΕΗ έχει κατασκευάσει τεχνητές λίμνες στους ποταμούς Ταυρωπό (Μέγδοβα), Αχελώο, Αλιάκμονα, Εδεσσαίο, Νέστο, Άραχθο, Λούρο, Αώο και Λάδωνα. Τα υδροηλεκτρικά μας έργα αφορούν σε έργα πολλαπλής ωφέλειας και εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες όπως ύδρευση, άρδευση και αντιπλημμυρική προστασία. Επιπλέον, εξασφαλίζουν μία ελάχιστη συνεχή παροχή στις κοίτες των ποταμών (οικολογική παροχή), ακόμα και σε περιόδους μεγάλης ξηρασίας, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο σημαντικά στην προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων της χώρας. Συγχρόνως, αξιοποιώντας τους εγχώριους πόρους, τα έργα αυτά μειώνουν την ενεργειακή εξάρτηση από το εξωτερικό και παράλληλα υποκαθιστούν ορυκτά καύσιμα, συμβάλλοντας στον περιορισμό του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Στις περιοχές των έργων της ΔΕΗ γίνονται απολήψεις νερών για διάφορες χρήσεις, όπως για ψύξη στους σταθμούς παραγωγής, ενώ στις περιοχές εξορυκτικής δραστηριότητας τα αντλούμενα νερά χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των αναγκών των ορυχείων. Ειδικότερα, στις λιγνιτοφόρες περιοχές εκτελούνται συστηματικά αντλήσεις υπόγειων και επιφανειακών νερών, για την ασφαλή λειτουργία των ορυχείων.

Η κατασκευή φραγμάτων κατά τη ροή των ποταμών και η δημιουργία τεχνητών λιμνών (ταμιευτήρες) που αξιοποιούν το υδροδυναμικό της χώρας αποτελούν μεγάλα κατασκευαστικά έργα της Επιχείρησης, των οποίων η σπουδαιότητα και η χρησιμότητα γίνεται ακόμα μεγαλύτερη, αν αναλογιστούμε ότι οι απαιτήσεις σε νερό συνεχώς αυξάνονται

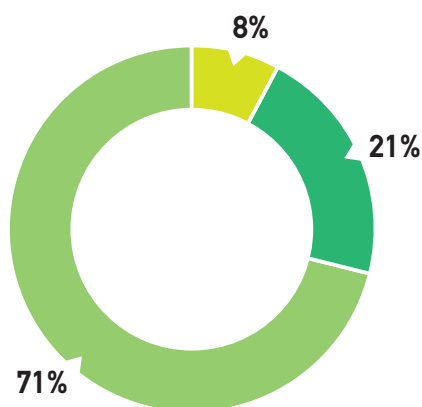
Διεύθυνση Εκμετάλλευσης Θερμοηλεκτρικών Σταθμών
Ποσότητα νερού* που αντλήθηκε ανά πηγή απόληψης σε σύνολο 1.079.253.754 m³

- Θάλασσα: 991.195.886 m³
- Υπόγειοι υδροφορείς (γεωτρήσεις/πηγάδια): 17.140.574 m³
- Επιφανειακά σώματα - λίμνες: 51.255.807 m³
- Επιφανειακά σώματα - φράγματα: 19.517.671 m³
- Δημοτικά δίκτυα ύδρευσης: 143.816 m³

* Συμπεριλαμβάνεται η ποσότητα θαλασσινού νερού για ψύξη (989.892.235 m³).

Διεύθυνση Εκμετάλλευσης Θερμοηλεκτρικών Σταθμών
Ποσότητα νερού* που αντλήθηκε σε σύνολο 1.079.253.754 m³

- Λιγνιτικές εγκαταστάσεις: 85.073.775 m³
- Πετρελαϊκές εγκαταστάσεις: 231.979.378 m³
- Εγκαταστάσεις φυσικού αερίου: 762.200.601 m³

* Συμπεριλαμβάνεται η ποσότητα θαλασσινού νερού για ψύξη (989.892.235 m³).

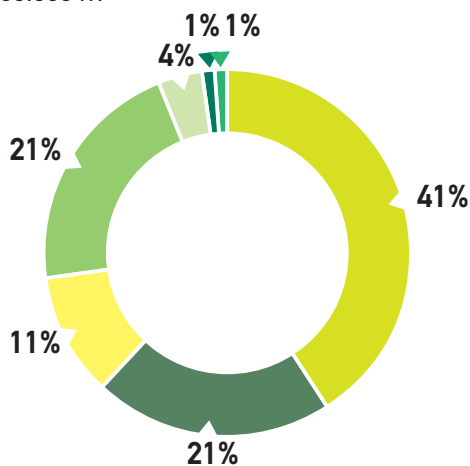
Πιο συγκεκριμένα, για την προστασία των εκσκαφών από την είσοδο νερών στα δάπεδα των βαθμίδων, ορύσσονται περιμετρικά των ορυχείων υδρογεωτρήσεις αποστράγγισης, στις οποίες εκτελείται συστηματική άντληση υπόγειων νερών, με στόχο τον έλεγχο της στάθμης του υδροφόρου ορίζοντα (υποβιβασμός της στάθμης). Αυτό έχει ως συνέπεια την – τοπικής εμβέλειας – μεταβολή του υδρολογικού και υδρογεωλογικού καθεστώτος στην περιοχή γύρω από τα ορυχεία.

Επίσης, πραγματοποιούνται αντλήσεις επιφανειακών νερών από τα αντλιοστάσια αποστράγγισης που βρίσκονται στα δάπεδα των ορυχείων. Οι ποσότητες των νερών αυτών εξαρτώνται από τα μετεωρολογικά κατακρημνίσματα (βροχοπτώσεις, χιονοπτώσεις) και από τα νερά της λεκάνης απορροής του κάθε ορυχείου. Η ως άνω αποστράγγιση

των ορυχείων είναι μία δυναμική κατάσταση, η οποία μεταβάλλεται με την πρόοδο των εργασιών εξόρυξης και, τόσο οι θέσεις ανόρυξης των υδρογεωτρήσεων όσο και οι αντλούμενες ποσότητες νερού, προσδιορίζονται από σχετικές μελέτες και ερευνητικά προγράμματα.

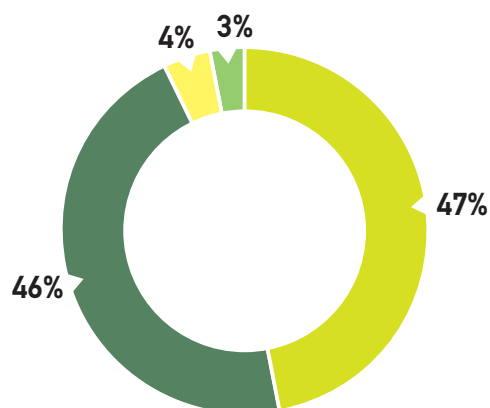
Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την ορθολογική διαχείριση των αντλούμενων υδάτων. Ειδικότερα, τα νερά των υδρογεωτρήσεων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως «καθαρά» νερά, διατίθενται κατά σειρά σπουδαιότητας: σε αρδεύσεις αγρών, στην υδροδότηση πόλεων, οικισμών και των κτιριακών εγκαταστάσεων των ορυχείων. Η εκάστοτε πλεονάζουσα ποσότητα διατίθεται στους φυσικούς αποδέκτες της περιοχής, ενισχύοντας το υδατικό τους ισοζύγιο και βελτιώνοντας την ποιότητά τους, δεδομένου ότι πρόκειται για υπόγειο αντλούμενο νερό από υδρογεωτρήσεις.

Διεύθυνση Υδροηλεκτρικής Παραγωγής
Εκροές νερού ανά τοποθεσία ταμειυτήρα σε σύνολο 14.264.000.000 m³

- Αχελώος (Κρεμαστά, Καστράκι, Στράτος): 5.837.000.000 m³
- Αλιάκμων (Πολύφυτο, Σφηκιά Ανώματα): 3.012.000.000 m³
- Νέστος (Θησαυρός, Πλατανόβρυση): 1.613.000.000 m³
- Άραχθος (Πουρνάρι I & II), Αώος: 2.979.000.000 m³
- Λάδωνας (ΥΗΣ Λάδωνα): 532.000.000 m³
- Ταυρωπός (ΥΗΣ Ν. Πλαστήρα): 212.000.000 m³
- Άγρας, Εδεσσαίος: 79.000.000 m³

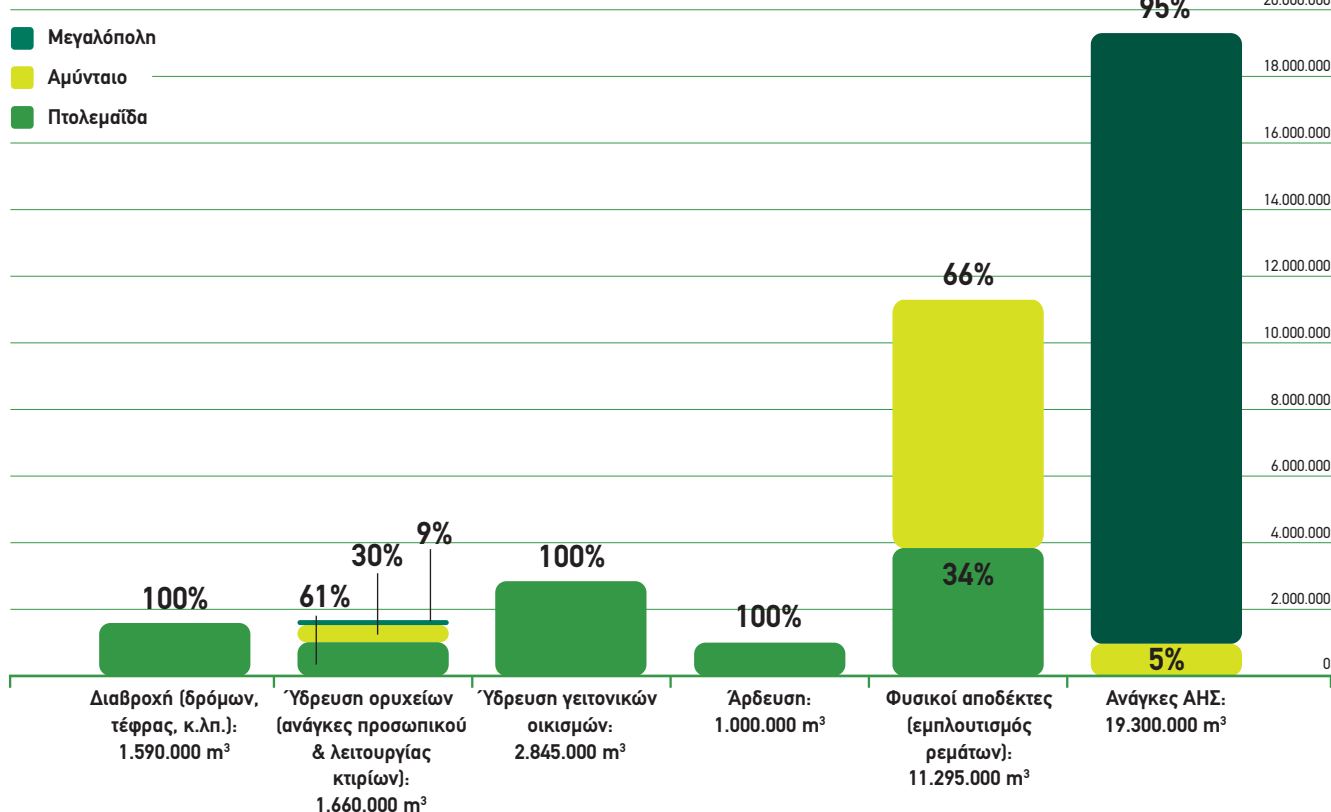
Διεύθυνση Υδροηλεκτρικής Παραγωγής
Διάθεση υδάτων ανά κατηγορία χρήσης σε σύνολο 2.649.000.000 m³

- Άρδευση: 1.256.000.000 m³
- Οικολογική Παροχή: 1.221.000.000 m³
- Ύδρευση: 107.000.000 m³
- Ψύξη ΑΗΣ: 65.000.000 m³

Διεύθυνση Περιβάλλοντος Ορυχείων

Διάθεση νερού ανά κατηγορία χρήσης σε σύνολο 37.690.000 m³

Η ΔΕΗ συμμετέχει ενεργά σε εθνικές και διεθνείς πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της διαχείρισης του νερού. Σημαντική είναι η συμμετοχή της στην Ομάδα Εργασίας για το νερό (WG Water) του WBCSD, που αποτελεί τον παγκόσμιο εκφραστή των επιχειρήσεων και των θέσεων τους σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης. Θέμα της Ομάδας Εργασίας είναι η ανάπτυξη ενός εργαλείου (Global Water Tool) για την καταγραφή της χρήσης νερού από τις ηλεκτρικές εταιρείες σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο GRI. Η ανάπτυξη του εργαλείου περιλαμβάνει παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς και θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, γεωθερμία, ανεμογεννήτριες, ηλιακά και φωτοβολταϊκά συστήματα. Σκοποί του εργαλείου είναι:

- Η αξιολόγηση κινδύνων και ευκαιριών που σχετίζονται με την απόληψη και κατανάλωση νερού στις ηλεκτρικές εταιρείες.

- Η διευκόλυνση στην καταγραφή νερού, για όσες ηλεκτρικές εταιρείες δεν το έκαναν μέχρι σήμερα.
- Η διευκόλυνση καταγραφής της βέλτιστης χρήσης νερού, καθώς και η διαμόρφωση προτύπων για τις κατευθυντήριες γραμμές καταγραφής νερού από τις ηλεκτρικές εταιρείες.

Στο πλαίσιο της υιοθέτησης επιμέρους πολιτικών και δράσεων καλής πρακτικής εκ μέρους της Επιχείρησης, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2010 ολοκληρώθηκε η προμελέτη και ο προϋπολογισμός για την κατασκευή ενός μεγάλου αντλιοσταμειωτικού συγκροτήματος (στη θέση Καστράκι II - Αλευράδα), το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί ενέργεια παραγόμενη από ανεμογεννήτριες για την άντληση νερού από τον ταμιευτήρα του Καστρακίου και την ταμίευσή του σε ταμιευτήρα σε θέση υπερκείμενη

του ταμειυτήρα Κρεμαστών, ώστε να παράγει ενέργεια κατά τις ώρες υψηλής ζήτησης. Επιπλέον, θα μπορεί να χρησιμοποιεί αιολική ενέργεια, όταν αυτή δεν μπορεί να απορροφηθεί για τεχνικούς λόγους, προκειμένου να αξιοποιείται στο μέγιστο η παραγωγή ενέργειας από ανεμογεννήτριες.

Επιπρόσθετα, το 2010, έτος καλής υδραυλικότητας, μετά από διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες Περιφέρειες, αποφασίστηκαν οι ποσότητες νερού για άρδευση και ύδρευση, ενώ εκδόθηκαν και οι απαραίτητες ΚΥΑ. Παράλληλα, κατατέθηκε προς έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ, μελέτη για τυχόν απαιτούμενα συμπληρωματικά έργα, καθώς και για τον τρόπο λειτουργίας των υδροηλεκτρικών έργων επί του ποταμού Αχελώου, προκειμένου να ομογενοποιηθεί η ροή κατάντη της εξόδου της διώρυγας φυγής του ΥΗΕ Στράτου. Έγινε επίσης υπολογισμός της οικολογικής παροχής, για τυχόν αναπροσαρμογή της ήδη εγκεκριμένης, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα υδρολογικά στοιχεία.

Σε ότι αφορά στη σταδιακή εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Οδηγία - πλαίσιο για τα ύδατα) η ΔΕΗ:

- Φρόντισε για την εγκατάσταση στα συγκροτήματα Νέστου, Αχελώου, Αώου, Αράχθου, καθώς και στη λίμνη Πολυφύτου συστημάτων παρακολούθησης της ποσότητας και της ποιότητας των υδάτων στους ταμειυτήρες, ενώ ανέπτυξε δίκτυα μέτρησης με αυτόματους ηλεκτρονικούς αναλυτές και συστήματα καταγραφής και τηλεμετάδοσης στοιχείων και μετεωρολογικών παραμέτρων στις αρμόδιες Περιφέρειες Υδάτων.
- Προχώρησε στη σύσταση ομάδας εργασίας με αποστολή τη συγκέντρωση, διακίνηση και επεξεργασία πληροφοριών σχετικά με την πολιτική ανάκτησης κόστους υπηρεσιών ύδατος, κατά την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, τη διαμόρφωση σχετικών θέσεων και την πρόταση σχετικών δράσεων της Επιχείρησης. Υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας από την Πολιτεία, τα οποία, σύμφωνα με την Οδηγία, έπρεπε να είχαν θεσπιστεί από το τέλος του 2009.

Οι αντλήσεις από ένα σύστημα νερού μπορούν να επηρεάσουν το φυσικό περιβάλλον, μέσω της ελάττωσης του υδροφόρου ορίζοντα ή της μεταβολής της ικανότητας ενός οικοσυστήματος να διατηρηθεί στη ζωή και να αναπτυχθεί, εκτελώντας τις λειτουργίες του. Σε ότι αφορά στον έλεγχο της ποσότητας και της ποιότητας των υδάτινων πόρων, η ΔΕΗ διατηρεί ένα πρότυπο δίκτυο παρακολούθησης, το οποίο αποτελείται από δύο σκέλη, ένα βροχομετεωρολογικό δίκτυο υψηλής αξιοπιστίας, με σταθμούς μέτρησης συγκεντρωμένους κατά κύριο λόγο στην ορεινή χώρα, και ένα υδρομετρικό, με σταθμούς μέτρησης της παροχής ποταμών. Το τελευταίο είναι μοναδικό στην Ελλάδα, γιατί έχει την ικανότητα να συλλέγει συστηματικά πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες για την εκτίμηση της παροχής των ποταμών, σε συνεχή ή ημερήσια βάση. Τα συλλεγόμενα στοιχεία, πέραν της αξιοποίησής τους για τις ανάγκες

της Επιχείρησης και για τον ασφαλή σχεδιασμό δημοσίων και ιδιωτικών έργων, είναι απαραίτητα για τη συμμόρφωση της χώρας με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, για τη σύνταξη σχεδίων διαχείρισης των υδρολογικών λεκανών, για τη σύνταξη μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για την εν γένει παρακολούθηση της ποιότητας του υδάτινου περιβάλλοντος.

Στον ακόλουθο πίνακα αναφέρονται οι πηγές νερού που επηρεάζονται από τις απολήψεις νερού των μονάδων παραγωγής (θερμικής και υδροηλεκτρικής), καθώς και αυτές που βρίσκονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000 ως προστατευόμενες, οι οποίες φιλοξενούν φυσικούς τύπους οικοτόπων και οικοτόπους ειδών που είναι σημαντικοί.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΗΓΗΣ ΝΕΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
Αγυιά Χανίων*	Λίμνη	NATURA 2000
Αλμυρός Χανίων*	Λίμνη (εκβολή)	NATURA 2000
Αχελώος (ΥΗΣ Κρεμαστών, ΥΗΣ Καστρακίου, ΥΗΣ Στράτου)	Τεχνητές λίμνες	Κανένα
Αλιάκμωνας (ΥΗΣ Πολυφύτου, ΥΗΣ Σφηκιάς)	Τεχνητές λίμνες	Κανένα
Αλιάκμωνας (ΥΗΣ Ασωμάτων)	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000
Άγρας	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000
Νέστος (ΥΗΣ Θησαυρού, ΥΗΣ Πλατανόβρυσης)	Τεχνητές λίμνες	NATURA 2000
Άραχθος (ΥΗΣ Πουρναρίου I και II)	Τεχνητές λίμνες	Κανένα
Αώος	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000
Λάδωνας (ΥΗΣ Λάδωνα)	Τεχνητή λίμνη	Κανένα
Ταυρωπός (ΥΗΣ Πλαστήρα)	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000

* Οι συγκεκριμένες πηγές ανήκουν στην ευθύνη της ΔΕΗ Ανανεώσιμες. Υπάρχει σύμβαση μεταξύ ΔΕΗ και ΔΕΗ Ανανεώσιμες σύμφωνα με την οποία, την ευθύνη της λειτουργίας των ΜΥΗΣ και την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού των συγκεκριμένων λιμνών, σε εφαρμογή των ΚΥΑ ΕΠΟ των ΜΥΗΣ, έχει αναλάβει ο ΑΗΣ Χανίων.

Έργα προς ελαχιστοποίηση της χρήσης τοπικών υδάτινων πόρων

Στο πλαίσιο της δέσμευσης της ΔΕΗ για ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υδάτινων πόρων, η Επιχείρηση ανέλαβε την υλοποίηση επενδυτικών έργων που ως σκοπό είχαν την ελαχιστοποίηση της χρήσης τοπικών υδάτινων πόρων στους παράκτιους και νησιωτικούς σταθμούς.

Τα έργα που εκτελέστηκαν την τελευταία διετία ή βρίσκονται στο τελικό στάδιο υλοποίησης είναι τα ακόλουθα:

- Εγκατάσταση μονάδας αφαλάτωσης θαλασσινού νερού με αντίστροφη ώσμωση, δυναμικότητας 960 m³/ημέρα στον ΑΗΣ Ρόδου. Το έργο αυτό είχε ως σκοπό, πέρα από την εξασφάλιση της τροφοδοσίας του σταθμού σε νερό, την αποκατάσταση του υποβαθμισμένου υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και την ενίσχυση των διαθέσιμων υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων σε μια νησιωτική περιοχή που, ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες, οι ανάγκες είναι μεγάλες, κυρίως λόγω της λειτουργίας μεγάλων τουριστικών μονάδων, αλλά και λόγω των αναγκών άρδευσης των παρακειμένων αγροτεμαχίων. Επισημαίνεται ότι μελλοντικά υπάρχει η δυνατότητα διάθεσης των πλεοναζουσών ποσοτήτων νερού που προκύπτουν από το θαλασσινό, για αρδευτικούς σκοπούς.

- Εγκατάσταση μονάδας αφαλάτωσης θαλασσινού νερού με αντίστροφη ώσμωση, δυναμικότητας 1.000 m³/ημέρα στον ΑΗΣ Λινοπεραμάτων. Το έργο αυτό είχε ως σκοπό, αφενός την απεξάρτηση της υδροδότησης του σταθμού από εξωγενείς παράγοντες και αφετέρου, την μείωση των απαιτήσεων σε ακατέργαστο νερό από τον τοπικό υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα. Και στην περίπτωση αυτή, επειδή ο σταθμός δραστηριοποιείται κοντά σε τουριστική περιοχή με αυξημένες απαιτήσεις σε υδροληψία, ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες, η παρέμβαση αυτή έχει σαφή περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

- Εγκατάσταση μονάδας αφαλάτωσης θαλασσινού νερού με αντίστροφη ώσμωση, δυναμικότητας 1.000 m³/ημέρα στον ΑΗΣ Αγίου Γεωργίου. Το έργο αυτό είχε ως σκοπό την απεξάρτηση της υδροδότησης του σταθμού από το δίκτυο υδροδότησης του οικιστικού συμπλέγματος Αθηνών – Πειραιώς και τη μείωση των απαιτήσεων σε ακατέργαστο νερό με σκοπό να είναι διαθέσιμο για άλλες χρήσεις, εξοικονομώντας νερό για τις πολύ αυξημένες ανάγκες υδροδότησης της πρωτεύουσας.

Αναφέρουμε επίσης ότι η ΔΕΗ έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί επί σειρά ετών μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού στους ΑΗΣ Λαυρίου και Αθερινόλακκου, με αντίστοιχα περιβαλλοντικά οφέλη.

5.1.7. Οπτική όχληση

Η περιβαλλοντική πολιτική που ακολουθείται από το σύστημα μεταφοράς μας αποσκοπεί στον εναρμονισμό των λειτουργιών μας με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων που επιφέρουν οι δραστηριότητές μας στο περιβάλλον. Η συγκεκριμένη πολιτική προϋποθέτει τον συνυπολογισμό των επιπτώσεων που προκαλεί η Μεταφορά στο φυσικό τοπίο σε όλα τα στάδια των μελετών που αφορούν στη χωροθέτηση των νέων γραμμών μεταφοράς, των υποσταθμών και των κέντρων υπερυψηλής τάσης και βρίσκει εφαρμογή στις ακόλουθες μεθόδους αντιμετώπισης του θέματος της οπτικής και ηχητικής όχλησης:

- Εφαρμόζουμε τη διαδικασία του χρωματισμού των γραμμών μεταφοράς, όπου απαιτείται, με σκοπό τη μείωση της οπτικής προβολής τους, ενώ παράλληλα αποφεύγεται η τοποθέτησή τους σε κορυφογραμμές και γενικότερα σε σημεία με ευρύ οπτικό ορίζοντα.
- Πραγματοποιούμε δενδροφυτεύσεις και, όπου είναι αναγκαίο, δημιουργούμε ζώνες πρασίνου με δέντρα ταχείας ανάπτυξης κατά μήκος της περιφραξης των υποσταθμών και των κέντρων υπερυψηλής τάσης, ώστε να μην υπάρχει καμία οπτική επαφή με τις εγκαταστάσεις.
- Προγραμματίζουμε τη χρήση ηλεκτρολογικών στοιχείων ουδέτερου χρώματος, φιλικών προς το περιβάλλον, σε νέους υποσταθμούς και κέντρα υπερυψηλής τάσης.

- Αναβαθμίζουμε συνεχώς τις εγκαταστάσεις Μεταφοράς (γραμμών, υποσταθμών και κέντρων υπερυψηλής τάσης) και λαμβάνουμε τα απαραίτητα μέτρα, χρησιμοποιώντας τις τελευταίες τεχνολογίες που εφαρμόζουν οι Ευρωπαϊκές χώρες κατά τον σχεδιασμό, την κατασκευή και συντήρησή τους, ώστε να είναι συμβατές με τις μεταβαλλόμενες τεχνολογικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις.
- Κατά τη διάρκεια της συντήρησης και αναβάθμισης του συστήματος μεταφοράς, λαμβάνουμε υπόψη όλες τις εθνικές και κοινοτικές οδηγίες καθώς και τη σχετική νομοθεσία, ώστε να έχουμε τις μικρότερες δυνατές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Επιπλέον, η συντήρηση προγραμματίζεται σε τέτοιες χρονικές περιόδους, ώστε να υπάρχει η μικρότερη δυνατή επίπτωση στις γεωργικές καλλιέργειες.
- Με τη χρήση κατάλληλων οχημάτων περιορίζουμε τις οχλήσεις στις καλλιέργειες και, σε περίπτωση αγροζημιών, καταβάλλουμε τη νόμιμη αποζημίωση.
- Χρησιμοποιούμε μετασχηματιστές μειωμένης στάθμης θορύβου για τη μείωση της ηχορύπανσης.
- Στην προστασία του φυσικού πλούτου συμβάλλουν μέτρα όπως το κατάλληλο κλάδεμα των δένδρων, ο καθαρισμός της παρεδάφιας βλάστησης γύρω από επιλεγμένα στοιχεία του εναερίου δικτύου και η τακτική επιθεώρηση των δικτύων με υπερσύγχρονες φορητές κάμερες μέτρησης θερμοκρασιών (θερμοκάμερες).

Υποσταθμοί μειωμένων διαστάσεων

Η αύξηση της ζήτησης των πόλεων για τροφοδότηση ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής ποιότητας, καθώς και η προσπάθεια για ελαχιστοποίηση της οπτικής όχλησης, είχε ως αποτέλεσμα τον σχεδιασμό και την κατασκευή νέων υποσταθμών υψηλής τάσης κλειστού τύπου (εντός κτιρίων). Παρά το αυξημένο κόστος, προχωρούμε σε κατασκευές υποσταθμών κλειστού τύπου σε πυκνοδομημέ-

νες περιοχές, ή σε περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά. Η τροφοδότησή τους γίνεται υπογείως, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατή η διέλευση εναέριων γραμμών υψηλής τάσης σε πυκνοκατοικημένες περιοχές. Σήμερα λειτουργούν, με άριστα αποτελέσματα, επτά (7) τέτοιοι υποσταθμοί στο λεκανοπέδιο της Αττικής, δύο (2) στη Θεσσαλονίκη, ένας (1) στη Ρόδο και ένας (1) στο Ηράκλειο Κρήτης. Επίσης χρησιμοποιούνται συνεπτυγμένες πύλες 150 kV, όπου είναι απαραίτητο, για τη μείωση των δικτυώσεων υπαίθριων υποσταθμών.

Υπογειώσεις δικτύων

Παρεμβαίνουμε αισθητικά, ώστε να υπάρχει ομαλή ένταξη των δικτύων στο περιβάλλον. Σε τοποθεσίες ιδιαίτερης αισθητικής, σε παραδοσιακούς οικισμούς και οικισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος κατασκευάζουμε συνεπτυγμένους υποσταθμούς ή πραγματοποιούμε υπογειώσεις δικτύων, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς. Το 2010, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη υπογείων δικτύων, με αποτέλεσμα να κατασκευαστούν τα διπλάσια σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Σε αυτό συνέτεινε και η εφαρμογή της πολιτικής αισθητικής αναβάθμισης του δικτύου διανομής, που προβλέπει τη συμμετοχή στο κόστος της κατασκευής κατά 50% της Διανομής και 50% των ενδιαφερόμενων φορέων.

Επίσης, με την πόντιση υποβρυχίων καλωδίων, με βάση το πρόγραμμα διασύνδεσης των νησιών, υποκαθίστανται οι αυτόνομοι σταθμοί. Με τον τρόπο αυτό, μειώνουμε την εξάρτηση από το πετρέλαιο και βελτιώνουμε την εξυπηρέτηση των πελατών, τόσο ως προς την ποιότητα της τάσης, όσο και ως προς τις διακοπές ηλεκτροδότησης.

5.1.8. Βιοποικιλότητα

Η εκμετάλλευση του λιγνίτη ακολουθεί τη μέθοδο της εξόρυξης, της μεταφοράς και της απόθεσης των υλικών (λιγνίτη και αγόνων). Η επιφανειακή εκμετάλλευση του λιγνίτη έχει ως αποτέλεσμα τη δέσμευση μεγάλων εκτάσεων γης για μεγάλα χρονικά διαστήματα, την αλλοίωση της μορφολογίας του εδάφους, τη διατάραξη της κλωρίδας και της πανίδας της περιοχής, την ανάγκη μετακίνησης οικισμών, του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, την έκλυση σκόνης και αέριων ρύπων, καθώς και τη δημιουργία θορύβου, δονήσεων, στερεών και υγρών αποβλήτων.

Για τη ΔΕΗ, η αποκατάσταση του τοπίου στις περιοχές όπου αναπτύσσεται η εξορυκτική της δραστηριότητα, η παραγωγή, η μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας έχει ως στόχο τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, αλλά και τη μείωση της οπτικής όχλησης, αποτελεί δε θέμα μεγάλης οικολογικής, κοινωνικής και οικονομικής σημασίας που λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στη λήψη αποφάσεων της Επιχείρησης. Η προσπάθεια που καταβάλλουμε αφορά στη βελτιστοποίηση του τρόπου αποκατάστασης των θιγόμενων εκτάσεων και στην επιλογή της πλέον κατάλληλης τελικής χρήσης με βάση τις ακόλουθες παραμέτρους:

- Μορφολογία εδάφους και κλιματικές συνθήκες.
- Μεταβλητές του οικοσυστήματος μετά το τέλος της εξορυκτικής δραστηριότητας.
- Ανθρωπογεωγραφία και κοινωνικοοικονομική δομή.
- Επικρατούσες χρήσεις γης και ανάγκες για αυτές.

Για τις περιοχές των έργων μας που βρίσκονται σε βιότοπους ή σε προστατευόμενες περιοχές εκπονούνται μελέτες και υλοποιούνται προγράμματα για να αποκατασταθεί η φυσική ισορροπία του οικοσυστήματος. Οι τεχνικές αποκατάστασης που ακολουθούμε είναι απαραίτητο, εκτός από την εναρμόνισή τους με την Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, να συνεπικουρούνται από τις κατάλληλες επιστημονικές μεθόδους που θα εξασφαλίζουν το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Ως παραδείγματα συνεργασίας με τρίτους φορείς για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αποκαταστάσεων/διαχείρισης που ξεκίνησαν ή/και ολοκληρώθηκαν μέσα στο 2010, αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης συνεχίζεται η συνεργασία με το Δήμο Μεγαλόπολης για τη διάθεση πρότυπων αγροκτημάτων στην αποκατεστημένη δυτική εξωτερική απόθεση Χωρεμίου, έκτασης 2.000 στρεμμάτων. Κατά τη διάρκεια του 2010 συνεχίστηκε η οριοθέτηση των αγροτεμαχίων με την κατασκευή περίφραξης 7 km χαλικοστρωμένων δρόμων και ανεμοφρακτών, φυτεύθηκαν δε 10.000 δέντρα κατά μήκος των δρόμων.
- Υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και της ΓΔ/ΟΡ για την πιστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, σε σχέση με το Ορυχείο Κυπαρισσίων που βρίσκεται δίπλα σε αρχαιολογικό χώρο.
- Στο Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας συνεχίστηκε η συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος το οποίο υλοποιείται για λογαριασμό της ΔΕΗ, με θέμα την ποσοτικοποίηση της συνεισφοράς των ορυχείων στις εκπομπές σκόνης από τις δραστηριότητες στις πηγές και στους αποδέκτες, καθώς και η συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για τη διεξαγωγή χημικών αναλύσεων εδαφών από τον χώρο εκμετάλλευσης των ορυχείων.
- Συνεχίστηκε η συνεργασία με το Ινστιτούτο Εδαφολογίας Θεσσαλονίκης, με την εκπόνηση ειδικής δασικής – φυτοτεχνικής μελέτης που περιλαμβάνει πρόταση φυτικών συνδυασμών στην αποκατάσταση εδαφών.
- Αποφασίστηκε η χρηματοδότηση στρατηγικής μελέτης με σκοπό τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό ανάπτυξης και βελτίωσης των περιβαλλοντικών συνθηκών, καθώς και ανάπλασης του τοπίου στον ενεργειακό άξονα Κοζάνης - Πτολεμαΐδας - Φλώρινας. Η χρηματοδότηση θα διέπεται από συμφωνητικό μεταξύ της ΔΕΗ, της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του ΥΠΕΚΑ.
- Προωθήθηκε η χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον υλικών, όπως η αντικατάσταση των γυμνών εναέριων αγωγών από συνεστραμμένα καλώδια, με απώτερο σκοπό τη μείωση της περιβαλλοντικής όχλησης από τα δίκτυα διανομής. Με τη χρήση συνεστραμμένων καλωδίων μειώθηκε η απαιτούμενη υλοτομία δέντρων δασικών εκτάσεων.
- Υλοποιήθηκε δεντροφύτευση 1.000 δενδρυλλίων (δωρεά του Υπουργείου Γεωργίας) στην περιοχή παλαιού

δανειοθαλάμου αργίλου, στα Ασώματα του ποταμού Αλιάκμονα.

- Συνεχίστηκε στις περιοχές αποκατάστασης του Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας, βάσει προτάσεων του ΕΘΙΑΓΕ, η καλλιέργεια έντεκα ειδών οπωροφόρων δέντρων και σιτηρών όπως δαμασκηνιά, μπλιά, ροδακινιά, άμπελος, σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, μηδική, ηλίανθος, αραβόσιτος και ελαιοκράμβη.
- Στην περιοχή του Νέστου (Θησαυρός), αναλάβαμε, σε συνεργασία με τους φορείς ΕΘΙΑΓΕ-ΙΝΑΛΕ, τη συλλογή και μεταφορά 1.955 ιχθύων από τον ταμειυτήρα Θησαυρού στον ποταμό Νέστο και αντίστροφα. Ο αριθμός και το είδος των ιχθύων οι οποίοι μεταφέρθηκαν ήταν α) Θρακοτιλινάρι: 900, β) Μπριάνα: 551, γ) Σύλτης: 120 και δ) Τσιρωνάκια: 384.

Επίσης, ανταποκρινόμενοι στο ρόλο μας για τη μείωση των επιπτώσεων από τη λειτουργία μας στις περιοχές δραστηριοποίησής μας, το 2010:

- Αποκαταστήσαμε, με τη μέθοδο της δεντροφύτευσης, 5 περιοχές συνολικής έκτασης 2.885 στρεμμάτων, στις οποίες φυτεύτηκαν 393.500 δένδρα (ακακίες). Ο αριθμός των δενδρυλλίων που φυτεύονται καταμετρείται κατά τη διαδικασία της φύτευσης από την επιβλέπουσα υπηρεσία, ενώ η έκταση που φυτεύεται υπολογίζεται με τοπογραφική αποτύπωση.

- Προχωρήσαμε σε δενδροφύτευση στην περιοχή του Νέστου (Θησαυρός) έκτασης 150 στρεμμάτων, με 1.700 δενδρύλλια, βάσει δασοτεχνικής μελέτης.
- Πραγματοποιήσαμε διαμόρφωση πρηνών σε έκταση περίπου 26 στρεμμάτων στην περιοχή του Αλιάκμονα (Ασώματα). Η συγκεκριμένη συνεχιζόμενη δράση αφορά στη σπορά της έκτασης με σπόρο αγριάδας (20 kg).
- Διαμορφώσαμε, για την υλοποίηση ειδικών δράσεων, 6 περιοχές συνολικής έκτασης 460 στρεμμάτων, οι οποίες βρίσκονται στους Δήμους Σερβίων και Φιλώτα (δημιουργία περιαστικού πρασίνου) και στον ΥΗΣ Ιλαρίωνα (φυτεύσεις για τη συγκράτηση πρηνών και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος σε δανειοθαλάμους αδρανών).

Σημειώνεται ότι μέχρι και το 2010 καμία από τις περιοχές στις οποίες αναπτύσσεται η εξορυκτική δραστηριότητα της ΔΕΗ δεν ανήκε στο Δίκτυο NATURA 2000, ή σε προστατευμένες περιοχές.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την έκταση των υδροηλεκτρικών εγκαταστάσεων της ΔΕΗ που βρίσκονται εντός των περιοχών οι οποίες, με βάση τους χάρτες NATURA του ΥΠΕΚΑ, έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενες περιοχές.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΚΤΑΣΗ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΔΕΗ (km ²)
Αλιάκμονας (Ασώματα)	2,50
Άγρας	8,08
Αώος	8,64
Νέστος (Θησαυρός)	18,00
Νέστος (Πλατανόβρυση)	3,00
Ταυρωπός (ΥΗΣ Ν. Πλαστήρα)	25,00
Σύνολο	65,22

Στρατηγικές και σχέδια δράσης για τη μείωση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα

Η εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ανάπτυξη συγκεκριμένων στρατηγικών, δράσεων ή σχεδίων αποκατάστασης/ανάπλασης/διαχείρισης βιοποικιλότητας οδηγούν τη ΔΕΗ στην εκπόνηση των αντίστοιχων μελετών και προγραμμάτων, που απαιτούνται από τις ΚΥΑ ΕΠΟ όπου υπάρχουν βιότοποι, όπως για παράδειγμα στους υδροηλεκτρικούς σταθμούς, με στόχο την πλήρη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Συγκεκριμένα:

- Για την προστασία της κλωρίδας και της πανίδας υπάρχει συνεργασία με τους φορείς ΕΛΚΕΘΕ και ΕΘΙΑΓΕ για την εκπόνηση μελετών για την ισορροπία των οικοσυστημάτων. Τέτοιες μελέτες αφορούν διαχείριση ιχθυοπανίδας στους ταμιευτήρες όπου, μετά την κατασκευή των φραγμάτων και λόγω υψομετρικής διαφοράς, διακόπηκε η επικοινωνία και δεν είναι δυνατή η κατασκευή ιχθυοδιαδρόμου. Παραδείγματα τέτοιων μελετών αναφέρονται για τον ποταμό Νέστο, για τον ποταμό Αλιάκμονα στη περιοχή κατασκευής του ΥΗΣ Ιλαρίωνα, για το συγκρότημα λιμνών του κάτω ρού του ποταμού Αχελώου και κατόπιν αυτού και για τον ταμιευτήρα του ποταμού Λάδωνα. Για τη διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας κατασκευάστηκαν τεχνητοί υγροβιότοποι στον ταμιευτήρα Αγίας Βαρβάρας και στον ΥΗΣ Λάδωνα.
- Η ΓΔ/Δ, συνεργάστηκε με την Κτηνιατρική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για την καταγραφή περασμάτων αρκούδων (αποτυπώματα σε ξύλινους στύλους της περιοχής Καστοριάς).
- Η ΔΕΗ φροντίζει για την ασφαλή διέλευση από τη χώρα μας, αλλά και τη διαμονή, πελαργών, όπως και άλλων αποδημητικών άγριων πτηνών. Πραγματοποιήθηκαν εντοπισμένες επεμβάσεις μόνωσης σε επιλεγμένα τμήματα του δικτύου διανομής σε πολλές περιοχές της χώρας, όπου με διαρκή συνεργασία με αρμόδιους φορείς και οργανώσεις (π.χ. Ορνιθολογική Εταιρεία) εξασφαλίζεται η προστασία των νεαρών πελαργών από λάθη στην προσγείωση στη φωλιά κατά τις πρώτες πτήσεις τους (στοιχεία Ελληνικού Κέντρου Περιθαλψής Άγριων Ζώων). Στην περιοχή του Σουνίου, τοποθετήθηκαν ειδικά μονωτικά καλύμματα στους ηλεκτροφόρους αγωγούς γύρω από τους στύλους της ΔΕΗ που χρησιμοποιούν οι πελαργοί κατά την ετήσια μετανάστευσή τους προς την Αφρική.
- Σε περιοχές του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης λειτουργεί εκτροφείο πέρδικας και μικρό σύστημα υγροβιότοπων που προστατεύονται από το κυνήγι, με συνέπεια την ανάπτυξη σημαντικού πληθυσμού υδρόβιας ορνιθοπανίδας.
- Βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο η επένδυση, με πλήρη μονωτικά καλύμματα, των θέσεων των υποσταθμών στην περιοχή Χαλάστρας της Δυτικής Θεσσαλονίκης, κοντά στο Δέλτα του Αξιού, και των τμημάτων των γραμμών που γεινιάζουν με δένδρα, ή είναι εγκατεστημένα σε περάσματα πτηνών, στο Τυχερό του Έβρου και στη Μεγάλη Πρέσπα.
- Γίνεται διαμόρφωση σταθερών οικοσυστημάτων δασικών ειδών στις αποθέσεις των ορυχείων Πτολεμαΐδας που περιλαμβάνουν ειδικούς φυτικούς συνδυασμούς κατάλληλους για τα συγκεκριμένα εδάφη.
- Η ΔΕΗ, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πάτρας, εκπονεί μελέτη με θέμα: «Περιβαλλοντική παρακολούθηση των φυσικοχημικών παραμέτρων των ταμιευτήρων ΥΗΣ Πουρναρίου Ι και ΙΙ και τμήματος του ποταμού Αράχθου, μέσω εγκατάστασης και λειτουργίας πειραματικού αυτοματοποιημένου τηλεμετρικού δικτύου».
- Γίνεται εγκατάσταση και λειτουργία πειραματικού αυτοματοποιημένου σταθμού παρακολούθησης των φυσικοχημικών παραμέτρων στην τεχνητή λίμνη Καστρακίου. Ο σταθμός αυτός αποτελεί μέρος του δικτύου που θα εγκατασταθεί στις τεχνητές λίμνες Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου και στον Ποταμό Αχελώο, μέχρι τις εκβολές. Η μελέτη εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Εκτός των προαναφερομένων για θέματα βιοποικιλότητας ενισχύουμε με χορηγίες ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες έχοντας ως βασική αξία της εταιρείας την προστασία του περιβάλλοντος, δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας. Πριν από την κατασκευή έργων ΑΠΕ, εκπονεί τις απαραίτητες ορνιθολογικές μελέτες και μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπου απαιτείται.

5.2 Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία

Το 2010, σύμφωνα με απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, επιβλήθηκε στην Επιχείρηση περιβαλλοντικό πρόστιμο συνολικής αξίας 469.000 € που αφορούσε στη λειτουργία του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού Παραγωγής στην Πτολεμαΐδα. Επίσης, σύμφωνα με γνωμοδότηση της Πολεοδομίας ορίστηκε

χρηματικό πρόστιμο για τη ΔΕΗ αξίας 751.000 € για τη νομιμοποίηση του Κέντρου Διανομής Υψηλής Τάσης 150/20kV, στη θέση «Σχιστό Κορυδαλλού». Εκτός των ανωτέρω, στην Επιχείρηση, για περιβαλλοντικά θέματα, επιβλήθηκαν επιπλέον πρόστιμα ύψους 736.000 €.

5.3 Επιδιώκουμε τη διαρκή βελτίωση

Στη ΔΕΗ κατανοούμε πλήρως το μερίδιο που μας αναλογεί στην προσπάθεια για την εξασφάλιση ενός καλύτερου περιβάλλοντος. Για την υλοποίηση και συνεχή αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής μας Πολιτικής λαμβάνουμε όλα τα απαραίτητα μέτρα που επιβάλλονται, αλλά και πέραν αυτών, προχωρούμε εθελοντικά στη σταδιακή πιστοποίηση των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) όλων των παραγωγικών εγκαταστάσεών μας (σταθμών παραγωγής και λιγνιτικών κέντρων) κατά ISO 14001:2004. Η διαδικασία ανάπτυξης και εφαρμογής ΣΠΔ κατά ISO 14001 περιλαμβάνει τα εξής:

- Καθορισμό της Περιβαλλοντικής Πολιτικής των σταθμών παραγωγής και των λιγνιτικών κέντρων.
- Σχεδιασμό του ΣΠΔ:
  - Προσδιορισμός των δραστηριοτήτων των εγκαταστάσεων που έχουν αλληλεπίδραση με το περιβάλλον και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών πλευρών τους.
  - Καθορισμός των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων των εγκαταστάσεων και των ενεργειών που πρέπει να γίνουν για να βελτιωθεί η περιβαλλοντική επίδοσή τους, καθώς και σύνταξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων.
  - Προγραμματισμός δράσεων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.
- Εφαρμογή και λειτουργία του ΣΠΔ, η οποία, εκτός των άλλων, περιλαμβάνει εξειδικευμένη εκπαίδευση του προσωπικού της εγκατάστασης που εφαρμόζει ΣΠΔ κατά ISO 14001:2004, εσωτερικό έλεγχο και διορθωτικές ενέργειες.
- Ανασκόπηση του ΣΠΔ από το Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κάθε σταθμού παραγωγής.

Με γνώμονα τα παραπάνω, το 2010 πραγματοποιήθηκε επαναξιολόγηση από Διαπιστευμένους Φορείς των πιστοποιημένων κατά ISO 14001:2004 Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στους ΑΗΣ Κομοτηνής, Μελίτης, Αμυνταίου – Φιλώτα, Καρδιάς, Αγίου Δημητρίου, Κερταέας – Λαυρίου, Αγίου Γεωργίου, Χανίων, και στο Υδροηλεκτρικό Συγκρότημα Νέστου. Επί πλέον πιστοποιήθηκαν κατά ISO 14001:2004 τα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης των ΑΗΣ Αλιβερίου, Μεγαλόπολης Α', Μεγαλόπολης Β' και του Υδροηλεκτρικού Σταθμού Λάδωνα. Τέλος,

κατά τη διάρκεια του έτους τέθηκαν σε ισχύ συμβάσεις για την ανάπτυξη, εφαρμογή και υποστήριξη κατά την πιστοποίηση Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, κατά ISO 14001:2004 στα Συγκροτήματα Αράχθου (ΥΗΣ Πουρναρίου I και II, και Πηγών Αώου), Αλιάκμονα (ΥΗΣ Πολυφύτου, Σφηκιάς, Ασωμάτων και ΥΗΣ Άγρα και Εδεσσαίου) και Αχελώου (ΥΗΣ Κρεμαστών, Καστρακίου, Στράτου I-II).

Επιπρόσθετα, αναλαμβάνουμε δράσεις για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της δραστηριότητάς μας, και γενικότερα μείωση του οικολογικού μας αποτυπώματος. Συγκεκριμένα:

- Συμμετέχουμε στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης και πιστοποίησης κτιρίων «GreenBuilding» (Πράσινα Κτίρια). Το πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στοχεύουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων του τριτογενή τομέα στην Ευρώπη. Έχουμε αναλάβει εθελοντικά την υλοποίηση ενεργειακών παρεμβάσεων σε δύο ιδιόκτητα κτίρια εμπορικής χρήσης (Παγκράτι και Καλλιθέα) με στόχο τη μείωση της ενεργειακής τους κατανάλωσης σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος.
- Συντονίζουμε το ερευνητικό πρόγραμμα για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα (έργο MERGE) που έχει ως στόχο την διερεύνηση της επίδρασης της μεγάλης διείσδυσης των ηλεκτρικών αυτοκινήτων στα ηλεκτρικά δίκτυα της Ευρώπης (2010-2011).
- Προωθούμε την εγκατάσταση 60.000 έξυπνων μετρητών στους μεγάλους πελάτες χαμηλής τάσης, με συγχρηματοδότηση από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, ενώ έχουμε αναλάβει την υλοποίηση πιλοτικού έργου εγκατάστασης 160.000 έξυπνων μετρητών σε οικιακούς πελάτες, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί ο σχεδιασμός και να εγκατασταθούν στο σύνολο των καταναλωτών. Πιλοτικές εφαρμογές έξυπνων δικτύων (smart grids) μέσω ευρυζωνικών υπηρεσιών έχουν ήδη εφαρμοστεί στο δίκτυο μέσης τάσης στη Λάρισα και στο Λαύριο. Τα έξυπνα δίκτυα είναι ηλεκτρικά δίκτυα που ενσωματώνουν έξυπνα τη συμπεριφορά και τις δράσεις όλων των χρηστών – καταναλωτών ή και παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας στη διεσπαρμένη ανανεώσιμη παραγωγή, με σκοπό να παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια με υψηλή απόδοση, ασφάλεια και οικονομία. Με τα έξυπνα δίκτυα, ο διαχειριστής δικτύου γνωρίζει σε κάθε δεδομένη χρονική στιγμή ποιά είναι η βέλτιστη

λύση, όσον αφορά κόστος και ποσότητα, προκειμένου να καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες των πελατών του.

- Έχουμε υπογράψει το μανιφέστο για το πρόγραμμα Energy Efficiency of Buildings του WBCSD.

Πέραν των υποχρεώσεών μας, όπως αυτές απορρέουν από τη σχετική νομοθεσία, έχουμε αναπτύξει τις παρακάτω πρωτοβουλίες, συμβάλλοντας ενεργά στις Ευρωπαϊκές και εθνικές δράσεις για την προώθηση της αποδοτικής χρήσης και της εξοικονόμησης ενέργειας:

- Υπογράψαμε εθελοντικά τη Διακήρυξη για την κλιματική αλλαγή της EURELECTRIC. Η συγκεκριμένη Διακήρυξη είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς οι εταιρείες μέλη της EURELECTRIC δεσμεύονται να εκμηδενίσουν τις συνέπειες από τη χρήση άνθρακα μέχρι το 2050, λαμβάνοντας όλα εκείνα τα μέτρα που απαιτούνται για να πετύχουν αυτόν τον κοινό στόχο.
- Συμμετέχουμε στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Green eMotion», με 42 άλλα μέλη από 12 Ευρωπαϊκές χώρες. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά φιλόδοξο πρόγραμμα, που στόχο έχει να ομογενοποιήσει όλα τα πιλοτικά έργα της Ευρώπης σχετικά με τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και να εφαρμόσει την συγκεκριμένη εμπειρία και τα πρότυπα σε τρία (3) νέα πιλοτικά έργα, ένα εκ των οποίων θα υλοποιηθεί στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Κοζάνη.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της λειτουργίας της στο περιβάλλον, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως σε σχέση με την ηχητική και οπτική όχληση, χρησιμοποιεί καινοτόμες τεχνολογίες και εκσυγχρονίζει συνεχώς τις εγκαταστάσεις της (π.χ. χρήση ανεμογεννητριών μεγαλύτερης ισχύος νέας γενιάς, με απώτερο σκοπό την ελαχιστοποίηση της ηχητικής και περιορισμό της οπτικής όχλησης). Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Σαμοθράκη όπου παλαιότερα χρησιμοποιούνταν 4 ανεμογεννήτριες ισχύος 55 kW (συνολικά 220 kW) οι οποίες θα αντικατασταθούν από 1 ανεμογεννήτρια 900 kW.

6. Συντομογραφίες

ΑΗΣ	Ατμοηλεκτρικός Σταθμός
ΑμΕΑ	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Α/Π	Αιολικό Πάρκο
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΣΟΠ	Αντιπροσωπευτική Συνδικαλιστική Οργάνωση Προσωπικού
ΓΔ/ΑΝΠΟ	Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινων Πόρων και Οργάνωσης της ΔΕΗ
ΓΔ/Δ	Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ
ΓΔ/Ε	Γενική Διεύθυνση Εμπορίας της ΔΕΗ
ΓΔ/Μ	Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς της ΔΕΗ
ΓΔ/ΟΡ	Γενική Διεύθυνση Ορυχείων της ΔΕΗ
ΓΔ/Π	Γενική Διεύθυνση Παραγωγής της ΔΕΗ
ΓΣ	Γενική Συνέλευση
ΔΕΕ	Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της ΔΕΗ
ΔΕΣΜΗΕ	Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
ΔΕΚΠ	Διεύθυνση Εκπαίδευσης της ΔΕΗ
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΔΥΑΕ	Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της ΔΕΗ
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΔΕ	Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων
ΕΘΙΑΓΕ	Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας
ΕΙΠ	Ελληνικό Ινστιτούτο Προμηθειών
ΕΚΕ	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
ΕΛΚΕΘΕ	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών
ΕΛΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης
ΕΠΟ	Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων
ΕΣΣΗΘ	Ελληνικός Σύνδεσμος Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας
ΕΤΑΜ	Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών
ΙΚΑ	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΙΓΜΕ	Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
ΙΝΑΛΕ	Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας
ΙΤΕΣΚ	Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Εφαρμογών Στερεών Καυσίμων
ΚΟΤ	Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΑΠ	Μέσα Ατομικής Προστασίας
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
ΜΥΗΣ	Μικρός Υδροηλεκτρικός Σταθμός
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΡΑΕ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
ΣΕΒ	Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών

ΣΕΗΕ	Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ηλεκτρισμού Ελλάδος
ΣΔΑΕΔ	Συμβούλιο Διεύθυνσης Ανταγωνιστικών και Επιτελικών Δραστηριοτήτων
ΣΔΔ	Συμβούλιο Διεύθυνσης Δικτύων
ΣΠΑ	Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης
ΥΗΕ	Υδροηλεκτρικό Έργο
ΥΗΣ	Υδροηλεκτρικός Σταθμός
ΥΠΕΚΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
CCS	Carbon Capture and Storage (Δέσμευση και Αποθήκευση CO ₂)
CDM	Clean Development Mechanism (Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης)
CERs	Certified Emissions Reductions (Πιστωτικά Μόρια Εκπομπών)
CO₂	Διοξείδιο του άνθρακα
ERUs	Emission Reduction Units
EU ETS	European Union Emissions Trading Scheme (Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών)
EURELECTRIC	The Union of the Electricity Industry
EUSS	Electric Utilities Sector Supplement
FGD	Flue Gas Desulfurization
GJ	Gigajoule
GRI	Global Reporting Initiative
GWh	Gigawatt hour
Hz	Hertz
ICNIRP	Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία από μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες
ISO	International Organization for Standardization
JI	Joint Implementation (Από Κοινού Εφαρμογή)
kV	Kilovolt
kW	Kilowatt
MW	Megawatt
MWth	Megawatt thermal
μT	Microtesla
Nm³	Κυβικά μέτρα σε κανονικές συνθήκες
NO_x	Οξειδία του αζώτου
PCBs	Polychlorinated biphenyls
REACH	Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemical substances
SAIDI	System Average Interruption Duration Index
SAIFI	System Average Interruption Frequency Index
SO_x	Οξειδία του θείου
t	Τόνος
V/m	Βολτ ανά μέτρο
WBCSD	World Business Council for Sustainable Development

7. Πίνακας Θέσης Τυπικών Δημοσιοποιήσεων GRI στον Απολογισμό

ΚΩΔΙΚΟΣ GRI	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΕΛΙΔΑ	ΣΧΟΛΙΑ / ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ			
1.1	Δήλωση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου σχετικά με τη σημασία της βιωσιμότητας / αειφορίας για τον οργανισμό και τη στρατηγική του	5	
ΠΡΟΦΙΛ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ			
2.1	Επωνυμία του οργανισμού	10	
2.2	Κύρια προϊόντα και / ή υπηρεσίες	11-17, 43	
2.3	Λειτουργική δομή του οργανισμού	19, 22-23	
2.4	Τοποθεσία της έδρας του οργανισμού	10	
2.5	Αριθμός των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός	11	
2.6	Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή	10,18	
2.7	Αγορές που εξυπηρετούνται	11-12, 16-17, 42	
2.8	Μεγέθη του οργανισμού που εκδίδει τον απολογισμό	17-18, 34	
2.9	Σημαντικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού όσον αφορά το μέγεθος, τη δομή ή την ιδιοκτησία	12, 19, 28	
2.10	Βραβεία που απονεμήθηκαν τη διάρκεια της περιόδου του απολογισμού	21	
EU1	Εγκατεστημένη δυναμικότητα ανά πρωτογενή πηγή ενέργειας και ανά ρυθμιστικό καθεστώς	13	
EU2	Καθαρή παραγωγή ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή ενέργειας και ανά ρυθμιστικό καθεστώς	13	
EU3	Αριθμός οικιακών, βιομηχανικών και εμπορικών πελατών	16-17	
EU4	Μήκος υπόγειων και υπέργειων γραμμών μεταφοράς και διανομής ανά ρυθμιστικό καθεστώς	15	
EU5	Κατανομή δικαιωμάτων εκπομπών ανά σύστημα εμπορίας εκπομπών	80	

- Κύριος Δείκτης
- Συμπληρωματικός Δείκτης
- Δείκτες συμπληρώματος για τον ενεργειακό κλάδο (GRI-EUSS).

ΚΩΔΙΚΟΣ GRI	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΕΛΙΔΑ	ΣΧΟΛΙΑ / ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ			
3.1	Περίοδος απολογισμού	7	
3.2	Ημερομηνία του πιο πρόσφατου απολογισμού		Δεν υφίσταται προγενέστερος απολογισμός
3.3	Κύκλος απολογισμού	7	
3.4	Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων σχετικά με τον απολογισμό ή το περιεχόμενό του	8	
3.5	Διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου του απολογισμού	7-8	
3.6	Όριο του απολογισμού	7	
3.7	Αναφορά τυχόν συγκεκριμένων περιορισμών ως προς το πεδίο ή το όριο του απολογισμού	7, 8	
3.8	Βάση για την κατάρτιση απολογισμών για τις κοινοπραξίες, τις θυγατρικές κ.λπ.	7	
3.9	Τεχνικές εκτίμησης δεδομένων και βάσεις για υπολογισμούς	8	
3.10	Παροχή εξήγησης για τις επιπτώσεις αναθεωρήσεων των πληροφοριών που συμπεριλήφθηκαν σε προγενέστερους απολογισμούς και τους λόγους για αυτή την αναθεώρηση		Η παρούσα έκδοση αποτελεί τον πρώτο απολογισμό ΕΚΕ της ΔΕΗ
3.11	Σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με τις προγενέστερες περιόδους απολογισμών, στο πεδίο, στο όριο ή στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται		Η παρούσα έκδοση αποτελεί τον πρώτο απολογισμό ΕΚΕ της ΔΕΗ
3.12	Πίνακας προσδιορισμού θέσης των τυπικών δημοσιοποιήσεων GRI που περιέχονται στον απολογισμό	106-110	
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ			
4.1	Δομή διακυβέρνησης του οργανισμού	24-27	
4.2	Υποδείξτε εάν ο Πρόεδρος του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης κατέχει και αρμοδιότητες εκτελεστικού μέλους	25-26	
4.3	Αριθμός των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης, τα οποία είναι ανεξάρτητα και / ή μη εκτελεστικά μέλη	25	
4.4	Μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται από τους μετόχους και τους εργαζομένους για την παροχή συστάσεων ή υποδείξεων στον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης	27-28	
4.6	Διαδικασίες που εφαρμόζονται από τον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης, προκειμένου να αποφεύγεται η σύγκρουση συμφερόντων	30	
4.9	Διαδικασίες που εφαρμόζει ο ανώτατος φορέας διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ικανότητας του οργανισμού να αναγνωρίζει και να διαχειρίζεται τα θέματα που σχετίζονται με την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση και προσήλωση ή συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα, τους κώδικες συμπεριφοράς και τις αρχές	27-29, 30-32	
4.12	Καταστατικό χάρτες, αρχές ή άλλες πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται εξωτερικά και σχετίζονται με την οικονομία, το περιβάλλον και την κοινωνία, τις οποίες αποδέχεται ή υποστηρίζει ο οργανισμός	79-82, 93, 102-103	
4.13	Ιδιότητα μέλους σε σωματεία και / ή σε διεθνείς/ εθνικές οργανώσεις προάσπισης δικαιωμάτων, στις οποίες μετέχει ο οργανισμός	20-21	

ΚΩΔΙΚΟΣ GRI	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΕΛΙΔΑ	ΣΧΟΛΙΑ / ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
4.14	Κατάλογος των ομάδων ενδιαφερόμενων μερών που συνεργάζονται με τον οργανισμό	36	
4.15	Βασικά στοιχεία για τον προσδιορισμό και την επιλογή των ενδιαφερόμενων μερών	36	
4.16	Προσεγγίσεις όσον αφορά τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών	7, 37, 40, 44	
4.17	Βασικά θέματα και προβληματισμοί που προέκυψαν από τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και ο τρόπος με τον οποίο ανταποκρίθηκε ο οργανισμός	38-39, 44	

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ

EC1	Άμεση οικονομική αξία που δημιουργείται και κατανέμεται	33	
EC4	Σημαντική χρηματοοικονομική βοήθεια που λαμβάνεται από κυβερνητικούς φορείς/κρατική συμμετοχή στη μετοχική σύνθεση	18, 33	
EC8	Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σε υποδομές και των υπηρεσιών που παρέχονται από τον οργανισμό κυρίως για κοινό όφελος	67-69, 97	
EU10	Πρόβλεψη προσθήκης ισχύος για την κάλυψη της μακροπρόθεσμης ζήτησης, ανά πηγή ενέργειας και ρυθμιστικό καθεστώς	34	
EU11	Μέση απόδοση των θερμικών εγκαταστάσεων ανά πηγή ενέργειας και ρυθμιστικό καθεστώς	13	
EU12	Απώλειες μεταφοράς και διανομής ως ποσοστό της συνολικής ενέργειας	33	

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ

EN1	Χρησιμοποιούμενα υλικά, με βάση το βάρος ή τον όγκο	90	
EN3	Άμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	91	
EN8	Συνολική άντληση νερού με βάση την πηγή	91-92	
EN9	Πηγές νερού που επηρεάζονται σημαντικά από την άντληση / απόληψη	95	
EN13	Οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται	98-99	
EN14	Στρατηγικές, τρέχουσες ενέργειες και μελλοντικά σχέδια για τη διαχείριση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα	100	
EN16	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (άμεσες και έμμεσες) με βάση το βάρος	79	
EN18	Πρωτοβουλίες για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και περιορισμοί / μειώσεις που επιτεύχθηκαν	80-82, 90, 93-94	
EN20	NOx, SOx, και άλλες σημαντικές εκπομπές αερίων με βάση τον τύπο και το βάρος	83-84	
EN21	Συνολικός όγκος εκροών / απορρίψεων νερού, με βάση την ποιότητα και τον προορισμό	85	

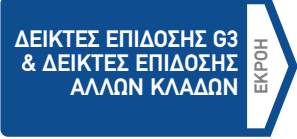

ΚΩΔΙΚΟΣ GRI	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΕΛΙΔΑ	ΣΧΟΛΙΑ / ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
EN22	Συνολικό βάρος των αποβλήτων, με βάση τον τύπο και τη μέθοδο διάθεσης	85-89	
EN24	Βάρος διακινούμενων, εισαγόμενων, εξαγόμενων ή επεξεργασμένων αποβλήτων, που θεωρούνται επικίνδυνα (Παράρτηματα I, II, III και VIII της Σύμβασης της Βασιλείας)	89	
EN26	Πρωτοβουλίες για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών και βαθμός μείωσης των επιδράσεων	80-82, 90, 93-94, 102-103	
EN28	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς	101	
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΡΕΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑ			
LA1	Συνολικό εργατικό δυναμικό με βάση τον τύπο απασχόλησης, τη σύμβαση εργασίας και την περιοχή	50-51, 57	
LA2	Συνολικός αριθμός και ποσοστό κίνησης του προσωπικού με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή	52	
LA3	Παροχές που προσφέρονται στους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, οι οποίες δεν ισχύουν για τους εποχικούς εργαζόμενους ή τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης	53	
LA4	Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από συμφωνίες που βασίζονται σε συλλογικές διαπραγματεύσεις	50	
LA7	Δείκτες τραυματισμών, επαγγελματικών ασθενειών, απώλειας ημερών εργασίας και απουσιών εργαζομένων και συνολικός αριθμός θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων ανά περιοχή	57-63	
EU16	Πολιτικές και πρακτικές / απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων του οργανισμού και των εργολάβων / υπεργολάβων	57-58, 62-63	
LA10	Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος ανά εργαζόμενο, με βάση την κατηγορία εργαζομένων	54-56	
LA12	Ποσοστό εργαζομένων που λαμβάνουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με την επίδοση και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους	53	
LA13	Σύνθεση των φορέων διακυβέρνησης και ανάλυση των εργαζομένων ανά κατηγορία, σύμφωνα με το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, το εάν ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες και άλλους δείκτες διαφοροποίησης	25-27, 57	
LA14	Αναλογία βασικού μισθού ανδρών / γυναικών με βάση την κατηγορία εργαζομένων	57	
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ			
HR4	Συνολικός αριθμός περιστατικών διάκρισης και ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί	57	
HR6	Δραστηριότητες που θεωρείται ότι ενέχουν σημαντικό κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών παιδικής εργασίας και μέτρα που έχουν ληφθεί	57	
HR7	Δραστηριότητες που θεωρείται ότι ενέχουν σημαντικό κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών εξαναγκασμένης ή υποχρεωτικής εργασίας και μέτρα που έχουν ληφθεί	57	
HR9	Συνολικός αριθμός περιστατικών παραβίασης δικαιωμάτων αυτοχθόνων πληθυσμών και ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί	57	

ΚΩΔΙΚΟΣ GRI	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΕΛΙΔΑ	ΣΧΟΛΙΑ / ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ			
S01	Φύση, πεδίο εφαρμογής και αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων και των πρακτικών που αξιολογούν και διαχειρίζονται τις επιδράσεις των οργανισμών στις κοινότητες/τοπικές κοινωνίες	45, 67-74, 96-97	
EU20	Προσέγγιση του οργανισμού σχετικά με τη διαχείριση μετεγκαταστάσεων και απαλλοτριώσεων	70	
EU22	Αριθμός ατόμων που επηρεάστηκαν από μετεγκαταστάσεις και απαλλοτριώσεις και ποσό αποζημίωσης ανά είδος έργου	70	
S02	Ποσοστό και συνολικός αριθμός επιχειρηματικών μονάδων που εξετάζονται για τους κινδύνους που σχετίζονται με τη διαφθορά	28-29	
S04	Ενέργειες που πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση περιστατικών διαφθοράς	74	
S05	Θέσεις και συμμετοχή στην ανάπτυξη της δημόσιας πολιτικής και στη δημιουργία ομάδων πίεσης (λόμπι)	64-65	
S06	Συνολική αξία οικονομικών συνεισφορών και συνεισφορών σε είδος σε πολιτικά κόμματα, πολιτικούς και σχετικά ιδρύματα, ανά χώρα	64	
S07	Συνολικός αριθμός δικαστικών προσφυγών που αφορούν σε αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά, αποφυγή δημιουργίας τραστ και απαγόρευση μονοπωλιακών πρακτικών, και η έκβασή τους	76	
S08	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς	75-76	
ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ			
PR1	Στάδια του κύκλου ζωής, κατά τα οποία οι επιδράσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών στην υγεία και την ασφάλεια αξιολογούνται με στόχο τη βελτίωση	46-48	
PR5	Πρακτικές που σχετίζονται με την ικανοποίηση των πελατών, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των ερευνών	44	
PR8	Συνολικός αριθμός τεκμηριωμένων παραπόνων σχετικά με παραβιάσεις του απορρήτου των πελατών και απώλειες προσωπικών δεδομένων πελατών	49	
PR9	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων που επιβλήθηκαν για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς αναφορικά με τη χρήση των προϊόντων και των υπηρεσιών	49	
EU26	Ποσοστό του πληθυσμού που δεν εξυπηρετείται σε αδειοδοτημένες περιοχές Διανομής	41-42	
EU27	Αριθμός αποκοπών οικιακών συνδέσεων λόγω μη εξόφλησης των λογαριασμών, με βάση τη διάρκεια αποκοπής και το ρυθμιστικό καθεστώς	44	
EU28	Συχνότητα διακοπής (SAIFI) ισχύος / ρευματοδότησης	42	
EU29	Μέσος όρος διάρκειας διακοπής (SAIDI) ισχύος / ρευματοδότησης	42	
EU30	Μέσος όρος διαθεσιμότητας εγκαταστάσεων παραγωγής ανά πηγή ενέργειας και ρυθμιστικό καθεστώς	13	

Πίνακας προσδιορισμού επιπέδου εφαρμογής GRI

Ο Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010 της ΔΕΗ έχει συνταχθεί με γνώμονα τις κατευθυντήριες γραμμές του Global Reporting Initiative (GRI-G3), **επιπέδου εφαρμογής C**.

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		C	C+	B	B+	A	A+
ΤΥΠΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		Απολογισμός για: <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1-2.10 • 3.1-3.8, 3.10-3.12 • 4.1-4.4, 4.14-4.15. 	ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΦΟΡΕΑ	Απολογισμός για όλα τα κριτήρια του επιπέδου C, καθώς και για: <ul style="list-style-type: none"> • 1.2 • 3.9, 3.13 • 4.5-4.13, 4.16-4.17. 	ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΦΟΡΕΑ	Όπως στην απαίτηση για το επίπεδο B.	ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΦΟΡΕΑ
		Δεν απαιτείται.		Δημοσιοποιήσεις Διοικητικής Πρακτικής για κάθε Κατηγορία δείκτη.		Διοικητική Πρακτική που δημοσιοποιήθηκε για κάθε Κατηγορία δείκτη.	
		Απολογισμός για τουλάχιστον 10 Δείκτες επίδοσης, συμπεριλαμβάνοντας τουλάχιστον έναν από τους δείκτες για την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον. 		Απολογισμός για τουλάχιστον 20 Δείκτες επίδοσης, συμπεριλαμβάνοντας τουλάχιστον έναν από τους δείκτες για την οικονομία, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εργασία, την κοινωνία και την ευθύνη για τα προϊόντα.		Απόκριση για κάθε κύριο δείκτη G3 και Συμπλήρωμα για συγκεκριμένο κλάδο* κάνοντας σχετική μνεία στην αρχή της ουσιαστικότητας είτε α) καταρτίζοντας απολογισμό για το δείκτη είτε β) εξηγώντας το λόγο για την παράλειψή του.	

* Συμπλήρωμα κλάδου σε τελική έκδοση.

Η ΔΕΗ για την κατάρτιση του Απολογισμού Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010 υποστηρίχθηκε από την εξειδικευμένη ομάδα παροχής υπηρεσιών κλιματικής αλλαγής και βιώσιμης ανάπτυξης της ΚΡΜG Σύμβουλοι Α.Ε. και τους συνεργάτες της, Εταιρεία Περιβαλλοντικών Μελετών Α.Ε. και MEDA Communication Α.Ε.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

Διεύθυνση Στρατηγικής

Χαλκοκονδύλη 29, 104 32 Αθήνα, Τηλ.: 210 5218629, Fax: 210 5218626, www.dei.gr